

Dol per la mort de Mons. Joan Carrera

**El bisbe auxiliar de
Barcelona i vicepresident
de la Fundació
Catalunya Cristiana
va morir el divendres
3 d'octubre**

En el moment de tancar aquesta edició, ens acaben d'informar de la mort de Mons. Joan Carrera, bisbe auxiliar de Barcelona, que estava ingressat per un vessament cerebral des del 19 de setembre passat. Quan faltaven tres minuts per a les dotze del migdia del divendres 3 d'octubre, el bisbe va lliurar definitivament la seva ànima al Senyor. Tots els qui fem possible *Catalunya Cristiana* ens unim a la pregària per Mons. Joan Carrera, vicepresident del Patronat de la Fundació Catalunya Cristiana, i a les mostres de condol de tota la diòcesi de Barcelona així com del conjunt de l'Església catalana.

Amb 78 anys, el bisbe Joan Carrera estava força afeblit físicament, però tot es va desencadenar mentre dirigia uns exercicis espirituals a la casa d'espiritualitat del Miracle (Solsona) per a seminaristes de Barcelona i de Sant Feliu de Llobregat. Un vessament cerebral va fer que entrés en coma i que estigués ingressat a la unitat de cures intensives de l'Hospital Universitari Vall d'Hebron fins al moment de la seva mort. Durant els dies en què el seu estat anava empitjorant, el bisbe va estar en tot moment acompanyat pels seus familiars, pel cardenal Lluís Martínez Sistach, arquebisbe de Barcelona, i els seus col·laboradors més immediats, així com pels seus amics, entre ells el president Jordi Pujol.

En el proper número del setmanari, oferirem un reportatge ampli i detallat sobre la trajectòria d'un home d'Església conegut i estimat per tothom; un home, com va expressar el cardenal Lluís Martínez Sistach, «que estimava molt l'Església i també el país». El cardenal també va agrair al bisbe Joan Carrera, en nom seu i en el de tota l'Església diocesana, el seu servei constant, generós, preuat i fidel a l'Església i també al país durant la seva intensa vida i durant el seu ministeri com a prevere i com a bisbe. Mn. Josep M. Turull, que ha estat al costat de Mons. Joan Carrera d'ençà que va patir el vessament cerebral al Miracle, també va voler recordar-lo com «una persona d'una saviesa enorme, cosa que demostrava precisament amb la senzillesa i la humilitat enorme que tenia». Mn. Turull també va destacar el treball que Mons. Carrera sempre va fer a favor de l'Església i de Catalunya, i molt especialment en la seva relació mútua.

José Luis Torrecillas

Editorial

Els laics i la teologia

En el decurs de l'acte acadèmic d'inauguració de les Facultats, el degà de Teologia, Dr. Armand Puig, va aportar unes dades esperançadores: cada vegada a Catalunya hi ha més laics que es dediquen a l'estudi de la teologia. El Dr. Puig va recordar que la Facultat de Teologia de Catalunya (FTC) s'ha guanyat un lloc propi en el conjunt de l'Església catalana: va saber cohesionar en quatre anys (1996-2000) una xarxa d'institucions acadèmiques —els Instituts Superiors de Ciències Religioses— que han esdevingut autèntics referents en relació amb les universitats de les ciutats on es troben ubicades, com són Barcelona, Girona, Lleida, Mallorca, Tarragona i Vic. Va dir que avui hi havia 1.700 alumnes en la «xarxa» dels diversos instituts superiors que, sumats amb els alumnes de la Facultat, sumen 2.200 estudiants de teologia als països de parla catalana. Caldria afegir-hi també l'Institut Superior de Ciències Religioses Don Bosco, vinculat a la Facultat de Teologia de la Universitat Pontifícia Salesiana de Roma, i l'Institut Superior de Ciències Religioses a Distància de Sant Agustí de Tortosa.

Una teologia caracteritzada per ser «de marca», com Catalunya, és a dir, de pas, de frontera, caracteritzada d'una banda per l'obertura a Europa i, de l'altra, al tercer món, com va recordar el Dr. Salvador Pié en l'acte commemoratiu dels 40 anys de la FTC.

Ja el Concili Provincial Tarraconense en la seva resolució 25 reconeixia que la participació del laicat en la missió evangelitzadora és una de les prioritats i un dels reptes més importants de l'Església contemporània i va fer «una crida urgent a tots els subjectes de la pastoral (...) A mantenir una voluntat eficaç perquè tot el laicat prengui consciència de la seva responsabilitat evangelitzadora allà on es trobi. A animar el major nombre possible a organitzar-se d'acord amb els diversos carismes existents en l'Església, seguint la doctrina del Vaticà II i els documents posteriors del Magisteri, a fi d'assolir la formació necessària per poder donar testimoni de la fe i desenvolupar llur santificació en les situacions

ordinàries de la vida (treball, família, medi ambient, vida social, cultural, política...), amb una actitud transformadora de la societat d'acord amb els valors evangèlics».

I l'instrument de treball del Sínode que s'està celebrant a Roma, recorda que «el laic en el camí amb la Paraula de Déu no ha de ser solament un oient passiu, sinó que ha de participar activament en tots els camps on entra la Bíblia», començant per «l'estudi científic» (51).

Cal recordar també que ja l'any 2003, la Congregació per a l'Educació Catòlica va donar l'aprovació definitiva a l'ISCREB perquè oferís per via telemàtica tant la diplomatura com la llicenciatura en Ciències Religioses. Aquest sistema possibilita que els alumnes que, per motius diversos, tenen dificultats per desplaçar-se fins a l'Institut, puguin seguir els seus estudis i cursar-los sense sortir de casa, tot mantenint el contacte personal amb llurs professors i comptant sempre amb el suport tècnic i pedagògic per part del centre. Així, tot i que els estudis de l'ISCREB virtual es cursen per via telemàtica, cal complementar-los amb unes hores presencials obligatòries.

En l'actual moment de canvi de paradigma cultural i d'inscripció en l'espai educatiu europeu, la presència dels estudis teològics recorda que una formació global, per ser completa, ha d'apuntar a un horitzó de sentit i d'esperança. Cada vegada són més els qui en prenen consciència. Com escriuen els bisbes de Catalunya en el seu missatge *Creure en l'Evangelí i anunciar-lo amb nou ardor*: es tracta d'«una proposta enriquidora que apel·la al valor transcendent de la persona i salva la societat del risc d'un pensament únic que tot ho aplan i uniformitza» (7b). Els nostres pastors reconeixien: «Hi ha molts valors amagats en la nostra realitat eclesial: cristians i cristianes en tots els estats de vida, rics espiritualment, generosos, d'una extraordinària finor evangèlica, grups i moviments diversos que (...) mantenen la fidelitat enmig de les contrarietats.»

CATALUNYA+ CRISTIANA

Director: Mn. Jaume Aymar i Ragolta

Redactors: Eduard Brufau, Miquel Àngel Codina, Samuel Gutiérrez, Rosa M. Jané, Carme Munté, Rosa Peraire

Lingüista: Montserrat Pibernat

Arxiu i fotografia: Eulàlia Grande

Corresponsals: Mònica García, BARCELONA; Guillem Farré, CASTELLÓ; Víctor Gay, GIRONA; Jordi Curcó, LLEIDA; Cristina Sánchez, MALLORCA; Marta Nin, ROMA; Ramon Estany, SOLSONA; Joan Boronat, TARRAGONA; Víctor M. Cardona, TORTOSA; David Codina, URGELL; Xavier Bisbal i Jordi Castellet, VIC

Col·laboradors: Fabrizio Assandri, Pilarín Bayés, Joan Carrera, Agustí Codinach, Francesc Gamissans, Enric Graupera, Joan Guiteras, Dani Majà, Joan A. Mateo, Victòria Molins, Francesc Nicolau, Cristóbal Sàrrias, Lluís Serra, Pere Tena, Ferran L. Tognetta, P-J Ynaraja

Redacció, administració, publicitat i promoció:

C/ Comtes de Bell-lloc, 67-69 - 08014 BARCELONA

Tel. 934 092 810, Fax 934 092 820

a/e: redaccio@catcrist.com (Redacció)

a/e: administracio@catcrist.com (Administració i subscripcions)

a/e: publicitat@catcrist.com (Publicitat)

Pàgina web: www.catalunyacristiana.com

Fundadors: Mn. Joan E. Jarque i Mn. Francesc Malgosa

Edita: Fundació Catalunya Cristiana per a l'evangelització i la cultura

Gerent: Jaume Vinyals

Publicitat: Josep Harris

Promoció: Alfons Miralles

Administració: Isabel Giralt (comptabilitat), Eduard Masllorens (subscripcions)

Autoedició i compaginació: Carlos Aguado

Impressió: Impressions Intercomarcal, SA Ctra. C-1.411, Km 34. Polígon industrial El Cementiri. Tel. 938 788 403. Fax 938 788 212 - 08272 SANT FRUITÓS DE BAGES - DLB 14.387/79

Difusió controlada per

Membre de la **UCIP**
International Catholic Union of Press

Membre de l'**APPEC**
Associació de Publicacions Periòdiques en català

SUBSCRIPCIONS ANUALS EN CATALÀ O CASTELLÀ

Catalunya, resta de l'Estat espanyol i Andorra: 105,99 €

Gibraltar i Portugal: 105,99 €

Resta d'Europa: 174,38 €

Amèrica i Àfrica: 208,70 €

Àsia i Oceania: 279,89 €

El setmanari rep l'ajut de l'Institut Català de les Indústries Culturals, de la Generalitat de Catalunya

La Frase / Rogelio Garrido Montañana

«Poc em satisfà una ciència que no hagi servit per fer virtuosos els qui la professen»

(Sal·lusti. Historiador llatí. Segle I aC)

Les ciències són dignes d'encomi: contribueixen al desenvolupament i al benestar social. Això és cert *a priori*, per definició. Però, *a posteriori*, en la pràctica, amb quants ensurts, conseqüències penoses i aïls tràgics de dolor no ensopeguem! I no per les ciències en si, sinó per les seves inhumanes aplicacions. Per a quantes coses bones i òptimes han servit i serveixen la física, la química, l'electricitat, la medicina, els laboratoris, la telefonia... i darrerament els ordinadors! I quanta destrucció amb armes bèl·liques, quants

enverinaments amb substàncies químiques, quants instruments amb descàrregues elèctriques per turmentar, quants despropòsits i immoralitats a internet, i no s'acaba pas aquí la cosa! S'imposa —i així ho exigim— que així com s'ensenyen i es practiquen les ciències, també rebin els qui hi estan compromesos una sòlida formació «humanista, ètica i moral» i que adquireixin el compromís, per convicció i en consciència, d'obrar solidàriament d'esquena al mal i de cara al bé comú i universal.

LA TIRA DEL PRIMER PLA

Per Pilarín

en primer pla

Irlanda, del conflicte a la pau

■ El diàleg entre totes les parts ha aconseguit la fi de la violència

Aquest 2008 s'han celebrat els 10 anys de l'Acord de Divendres Sant, que va ser clau per al final del conflicte de l'Ulster i l'inici del procés de pau. Analitzem a continuació tant la història de l'illa d'Irlanda, i el seu paper no prou reconegut en la recristianització d'Europa, com també la gestació i l'esclat del conflicte

nord-irlandès i la situació actual. El conflicte no és, però, com a vegades s'ha dit, un enfrontament entre catòlics i protestants. La violència a Irlanda del Nord és d'arrel política, es basa en diferències nacionals entre totes dues comunitats, que sempre han tingut visions molt diferents respecte el futur polític de l'Ulster.

A diferència de la Gran Bretanya, Irlanda no va formar mai part de l'Imperi romà. Tot i que no era del tot desconeguda perquè hi havia rutes comercials que la connectaven amb el Mediterrani, era una illa remota i pobra. No hi havia ciutats, i ni tan sols hi trobàvem un estat unificat, sinó que estava organitzada en tribus o clans celtes, cadascun dels quals estava dirigit per un cap o reietó. Vivien d'una ramaderia i agricultura modestes, de moviments comercials escassos i d'algunes incursions i ràtzies de saqueig als territoris de l'actual Anglaterra. Amb totes aquestes característiques, doncs, no és estrany que el cristianisme tardés a implantar-s'hi. Així, al segle IV, quan el cristianisme es trobava força estès des del nord d'Àfrica fins a Síria i des de Grècia fins a la veïna Gran Bretanya, Irlanda encara quedava totalment al marge de l'Església. No semblava pas que la història hagués de reservar per a Irlanda un paper important ni en el desenvolupament d'Europa ni en el de l'Església. Però justament l'aïllament que la caracteritzava va ser l'element que la va convertir en protagonista

La naturalesa de l'Església irlandesa

Les primeres comunitats cristianes importants de què es té notícia a Irlanda van sorgir al segle V, tradicionalment, es diu, a partir de l'evangelització de sant Patrici (cap a l'any 432), patró indiscutible de l'illa. Recentment, però s'ha sabut, que pocs anys abans Roma ja hi havia enviat missioners. De tota manera sant Patrici i els seus companys evangelitzadors van ser els que van posar la base per a una cristianització efectiva de tota l'illa. Al mateix temps que el cristianisme irlandès començava a florir, l'Imperi romà s'enfonsava per moments a causa d'una crisi econòmica i social profunda, agreujada per la pressió dels pobles germànics, que el van començar a envair. Alguns d'aquests pobles no cristians vinguts del centre d'Europa, com ara els angles, els saxons i els juts, van arribar fins a la Gran Bretanya i la van acabar dominant, però no van atacar mai la inhòspita Irlanda. De fet, aquesta illa va ser l'únic racó de l'Europa occidental que no va sucumbir a les invasions. Per aquesta raó no va tardar a convertir-se en refugi, primer per a molts cristians britànics i després per als cristians de les Gàl·lies, d'Hispania i de moltes altres regions. Les personalitats que trobaven refugi a Irlanda, a més, sovint hi arribaven amb nombrosos llibres i obres valuoses, ja fossin de temàtica religiosa o herència de la cultura clàs-

sica. D'aquesta manera l'illa es va convertir en un gran refugi de cultura cristiana i clàssica.

El procés de cristianització d'Irlanda té unes característiques úniques, que s'expliquen en bona part per l'estructura social prèvia. Si a gairebé tot arreu l'evangelització va comportar violència contra els missioners i sovint nombrosos màrtirs, el cas irlandès és tota una excepció. No hi ha constància de cap acte de martiri, i tot indica que la nova fe va ser ben acceptada per la població, que va passar d'una manera gradual però sense gaires complicacions dels déus celtes al cristianisme.

D'altra banda si bé sant Patrici havia

i els banys d'aigua freda a l'aire lliure en ple hivern. Aquesta manera de fer era extrema, però lligava perfectament amb les tradicions irlandeses, que també tenien un sistema de penitències molt dur i semblant. Per aquesta raó Irlanda va acollir amb naturalitat totes aquestes pràctiques del monaquisme més radical. En pocs anys, doncs, els monestirs es van escampar per tot Irlanda i es van acabar convertint en els centres de l'organització no només religiosa, sinó també social i econòmica de l'illa. Cada monestir estava controlat per un clan diferent i els laics hi quedaven fortament vinculats. Les diòcesis i els bisbes existien, però a la pràctica el seu paper

Monestir de Sant Kevin, a Glendalough, a l'est de l'illa.

fundat i organitzat les primeres diòcesis, sobretot al nord, el fet que no hi haguessin ciutats pròpiament dites en va dificultar molt l'organització. Als territoris romanitzats de la resta d'Europa i que, per tant, tenien una xarxa de pobles i ciutats, l'estructura diocesana hi encaixava perfectament. Però en una societat com la irlandesa, absolutament rural i estructurada en tribus i clans familiars, aquest model no s'hi adaptava. En canvi, la vida cenobítica, importada pels primers monjos que van arribar a l'illa, va tenir una acceptació entusiasta per part dels irlandesos. El monaquisme que els va arribar —segurament a través de rutes comercials— era bàsicament de tradició oriental, molt semblant al que es podia trobar a la mateixa època a Egipte i sobretot a Síria. Aquest model oriental es caracteritzava per una vida extremadament austera, una gran ascesi i penitències molt dures. Per fer-nos en una idea, en algunes de les pràctiques habituals que duïen a terme tant els monjos siris com els irlandesos trobem la flagel·lació

era força secundari i sempre estaven superadats als abats i fins i tot a les abadesses. Irlanda era, sense exagerar gens, una societat monàstica.

Reevangelitzant Europa

Però tot i posseir uns trets tan peculiars, el cristianisme irlandès no va conèixer mai heretgies, com sí que va passar en molts altres territoris cristians, i sempre es va caracteritzar per una gran fidelitat a la doctrina de l'Església. Per aquesta raó Roma va tolerar les excèntricitats del cristianisme irlandès, i encara més quan al continent el cristianisme maldava per sobreviure a les heretgies, la violència i al paganisme germànic. L'Església irlandesa, però, no es va limitar a fundar monestirs a l'illa, sinó que va enviar sistemàticament monjos missioners per tot Europa. Ells van ser els responsables de la culturització i recristianització d'Europa, de la conversió de bona part dels pagans germànics i de la fundació de monestirs tan

importants com ara Jarrow (Anglaterra), Luxeuil (França), Sant Gall (Suïssa) o Bobbio (Itàlia). Evidentment en aquesta evangelització els monjos irlandesos escampaven les característiques especials del seu cristianisme i els monestirs es regien per regles irlandeses molt rigoroses, com ara la de sant Columbà. Algunes d'aquestes característiques difoses pels monjos irlandesos a la llarga van acabar tenint una gran acceptació. Aquest és el cas de la confessió privada o auricular, fins llavors poc habitual a l'Església, que s'havia decantat per les confessions públiques.

En certa manera es pot dir que Irlanda amb la seva evangelització va tornar a la resta d'Europa l'herència cultural i religiosa que anys abans el continent li havia confiat per la seva condició de refugi. I amb aquesta devolució els monjos irlandesos també van posar la base per al posterior renaixement cultural carolingi. Aquesta autèntica edat d'or de la Irlanda monàstica va tenir lloc al segle VI i bona part del VII, fins que la recristianització d'Europa va començar a ser un fet. Un cop els missioners irlandesos van haver evangelitzat mig Europa, Roma es va estimar més continuar la tasca evangelitzadora amb missioners anglesos, que eren tan fidels com els seus veïns irlandesos però que eren molt menys rigoristes i s'adaptaven més fàcilment a la manera de fer de l'Església romana. També es va optar per potenciar la regla de sant Benet per tot Europa, que comparada amb qualsevol de les irlandeses era moderada i s'allunyava de qualsevol extremisme. Oficialment, la fi del predomini irlandès va tenir lloc al sínode de Whitby, l'any 664, quan es va optar definitivament pel sistema romà de diòcesis en contra de la xarxa de monestirs més pròpia d'Irlanda, i es va rebutjar la litúrgia d'influència celta. Els monjos irlandesos encara van continuar missionant durant força temps, però ja no van tenir la influència d'anys abans i gradualment fins i tot la pròpia Irlanda va acabar acceptant els models monàstics, litúrgics i organitzatius de la resta de l'Església romana. Finalment, les invasions viquingues a partir de l'any 795 van posar fi definitivament a l'edat d'or irlandesa.

L'arrel del conflicte

Tot i la gran proximitat de la veïna illa de Gran Bretanya els anglesos encara van tardar uns quants segles a dominar l'illa. El primer intent exitós va tenir lloc a partir de l'any 1171, sota el regnat d'Enric II. La política seguida per la corona britànica en un primer moment va ser la de controlar sobretot les zones de la costa, enviar-hi nobles fidels a la monarquia per contrarestar l'ascendent dels clans i començar a poblar el territori amb colons anglesos. D'aquesta manera es van començar a dibuixar dues Irlandes molt diferents. La primera era la Irlanda autòctona, de parla gaèlica (celta), refractària a la corona bri-

tànica i majoritàriament rural; l'altra era la dels nouvinguts, de parla anglesa, fidel al rei i establerta sobretot en ciutats, principalment a Dublín. Lògicament la corona va afavorir tant com va poder els colons anglesos, però els èxits van ser relatius i finalment va acabar fracassant pel mateix caràcter urbà dels colons; quan l'any 1348 la pesta negra va arribar a Irlanda, va fer estralls a les ciutats, on el contagi era més fàcil, mentre que a les zones rurals mal comunicades la plaga no va ser tan forta. La mortaldat entre els colons anglesos, doncs, va ser molt més alta que entre els irlandesos autòctons, de manera que la corona va perdre un dels seus puntals a l'illa. A partir de llavors i durant tot el segle XV, encara que oficialment Irlanda estava sota l'autoritat dels anglesos, a la pràctica va tornar a ser un territori del tot independent.

La tranquil·litat per als irlandesos es va acabar de cop l'any 1536, quan Enric VIII d'Anglaterra va decidir reconquerir l'illa. Aquesta vegada, però, la corona britànica ja era una gran potència europea, i aviat internacional, i el seu poderós exèrcit va ser una eina molt eficaç per controlar el nou territori. Enric VIII, com a cap autoproclamat de la nova Església anglicana, va intentar que la població abandonés el catolicisme, però la fidelitat dels irlandesos a Roma va ser total i absoluta. La població autòctona no només no es va doblegar a la voluntat de la corona, sinó que s'hi va rebel·lar en diverses ocasions. Totes aquestes revoltes, van ser sistemàticament esclafades a sang i foc pel poderós exèrcit britànic. En no poder comptar amb els irlandesos, els successius monarques van haver de tornar a la vella política de colonització amb població fidel, en aquest cas anglesos i escocesos, majoritàriament anglicans.

Lluny d'afeblir-se la violència va arribar a un màxim al segle XVII. Aprofitant els problemes interns de la monarquia, l'any 1641 els irlandesos es van alçar en armes contra l'autoritat i especialment contra els colons, que van ser assassinats a milers. La resposta britànica encara va tardar uns quants anys, però quan va arribar va ser demolidora: l'exèrcit, comandat per Oliver Cromwell, va reconquerir l'illa amb la màxima violència possible, fins al punt que quan el 1653 la conquesta ja era efectiva, Irlanda havia perdut sota les armes britàniques un terç de la població.

La segregació

Des de llavors la nova política va ser aïllar socialment i afeblir econòmicament els irlandesos, i per aconseguir-ho es van confiscar les millors terres als propietaris autòctons i es van repartir entre els colons i propietaris fidels a la corona. A part es va prohibir als catòlics participar en la vida pública i sobretot al nou parlament irlandès, dominat pels probritànics. Encara que no es van tornar a repetir els episodis de violència del passat, la situació dels irlandesos continuava sent desesperada. La discriminació legal de què eren objecte, afegida a la mala gestió i l'absentisme dels nous propietaris de les terres (molts dels quals ni tan sols vivien a Irlanda) i a les males collites, van provocar períodes de fam que a mitjan segle XVIII es van cobrar unes 400.000 víctimes. L'any 1798, i prenent com a model la Revolució Francesa, va tenir lloc l'enèsima revolta irlandesa, que de nou va ser cruelment esclafada per l'exèrcit britànic. Aquest cop, però, davant la contínua inestabilitat social de l'illa, les autoritats van decidir l'any 1800 supri-

mir el parlament irlandès i l'illa va passar mitjançant l'anomenada Act of Union sota control directe de la monarquia.

La nova situació a la pràctica va continuar amb la discriminació i no va millorar la situació econòmica de la població, que entre el 1845 i el 1849 va patir la famosa Gran Fam irlandesa, que va provocar una mortaldat i una emigració fins llavors mai vistes. Es calcula que la població va passar d'uns vuit milions de persones a poc més de quatre. A partir d'aquest desastre humanitari, el govern britànic va començar a introduir reformes tímides i graduals a l'illa. L'objectiu no era pas posar fi a la

ració va comportar la intervenció de l'exèrcit britànic a l'illa, enfrontat a la població i a l'Exèrcit Republicà Irlandès (IRA). Tots dos bàndols van cometre nombroses massacres i davant les atrocitats i l'estancament del conflicte es va proposar un tractat de pau. Segons aquest, pràcticament tota l'illa d'Irlanda aconseguiria la independència, però els comtats del nord-est (l'Ulster), que eren més industrials i de majoria unionista, continuarien depenent del Regne Unit. Aquests termes van ser acceptats per una majoria d'irlandesos i es va aconseguir la independència l'any 1922. Tot i això van continuar els enfrontaments

cap a l'any 432 i van començar a predicar la bona nova, sobretot al nord del país. Els irlandesos van acollir bé la nova fe, i sant Patrici va saber adaptar la predicació a les característiques socials d'aquell poble celta. Finalment va ser ordenat bisbe d'Armagh. La tasca iniciada per ell va ser continuada posteriorment per diversos monjos, que van donar al cristianisme irlandès uns indiscutibles trets cenobítics.

Sant Patrici

Sant Patrici (373-461), evangelitzador i patró d'Irlanda, va néixer al nord d'Anglaterra en una família cristiana i benestant. Quan tenia setze anys va ser fet presoner durant una incursió dels pirates i va ser venut com a esclau als irlandesos. Un cop a l'illa va treballar com a pastor durant sis anys, fins que va poder fugir i es va refugiar a França i més tard va tornar a Anglaterra. En aquests dos països va entrar en contacte amb nombroses comunitats monàstiques i va ser ordenat sacerdot. Com que coneixia bé la realitat pagana d'Irlanda, sant Patrici es va fixar com a objectiu evangelitzar aquell poble. Ell, juntament amb altres companys, va desembarcar a l'illa

segregació, però sí intentar millorar les condicions de vida dels irlandesos i posar fi a un cicle de fam i plagues més pròpies de l'edat mitjana que de l'Europa industrial. Una vegada assolits aquests objectius mínims el 1898, l'Act of Union va ser abolida, Irlanda va recuperar el parlament i la democràcia es va anar implantant.

Davant de la millora general de la situació i la manca de fets violents greus es va proposar que Irlanda tingués una autonomia avantatjosa, però l'esclat de la Primera Guerra Mundial l'any 1914 va obligar a ajornar-la *sine die*. Aquí cal destacar que durant aquest conflicte europeu molts irlandesos, tan els probritànics (unionistes) com els nacionalistes, es van allistar voluntàriament a l'exèrcit britànic i van tenir nombroses baixes. Totes dues comunitats esperaven ser recompensades al final de la guerra pel govern britànic. El 1916, però, un petit grup d'independentistes irlandesos va ser arrestat acusat de promoure una revolta (l'anomenada rebel·lió de Pasqua) i els principals promotors van ser afusellats. L'execució va provocar protestes generals a l'illa i va fer que molts partits irlandesos, com el Sinn Féin, que fins llavors només eren autonomistes, reclamessin directament la independència.

Independència i conflicte de l'Ulster

Un cop acabada la guerra, el Regne Unit va celebrar eleccions generals i el Sinn Féin va guanyar 73 dels 105 escons que corresponien a Irlanda. Amb aquests resultats els nous parlamentaris irlandesos es van veure prou forts per proclamar la independència d'Irlanda. Aquesta decla-

entre els mateixos irlandesos, una part dels quals no estava d'acord a deixar els territoris d'Irlanda del nord sota domini britànic.

I justament a l'Ulster va ser on el conflicte va continuar. Mentre la República d'Irlanda feia el seu propi camí, a l'Ulster la minoria irlandesa es trobava discriminada en molts àmbits: exclusió absoluta de la vida política, impossibilitat d'ocupar càrrecs a l'administració, restriccions dels drets de reunió i llibertat d'expressió, etc. La majoria unionista imposava, doncs, una segregació com en pocs llocs d'Europa s'havia vist, comparable només a la dels negres en alguns llocs dels Estats Units. Al llarg del segle XX, però, la minoria proirlandesa, republicana i catòlica va créixer demogràficament i als anys seixanta va prendre consciència de la injustícia de què era víctima. Inspirada en el moviment pels drets civils encapçalat per Martin Luther King, els republicans van iniciar una sèrie de protestes que van ser respostes amb una repressió cruenta. Gradualment l'espiral de violència es va anar agreujant fins que van aparèixer els primers grups terroristes: l'IRA en el bàndol republicà i diversos grups paramilitars en el bàndol unionista. El desencadenant del conflicte, però, va ser l'anomenat Bloody Sunday «Diumenge Sagnant» del 1972, en el qual l'exèrcit britànic va matar 14 manifestants que demanaven l'alliberament de presos polítics. Com a conseqüència d'aquests fets els atemptats i fets violents es van multiplicar, fins al punt que el govern britànic va abolir el parlament d'Irlanda del nord.

Els anys setanta i vuitanta a l'Ulster van estar marcats per la violència entre totes dues comunitats i per un estancament econòmic greu. Tot i les nombroses víctimes

provocades pels atemptats terroristes, es van començar els primers contactes entre el govern britànic i els diferents partits nord-irlandesos per intentar fer possible un final pacífic al conflicte. Els primers fruits van arribar l'any 1994, quan l'IRA va declarar una treva que ella mateixa va trencar poc després. Malgrat tot, les converses van continuar i, finalment, el 1998 els governs britànic i irlandès i els principals partits de l'Ulster (tant probritànics com proirlandesos) van signar l'Acord de Divendres Sant. L'acord preveia la fi de la violència per part de totes dues comunitats, el lliurament d'armes, la retirada de l'exèrcit britànic, la democratització de la província i la reinstauració del parlament nord-irlandès. Malgrat que el mateix any una escissió de l'IRA va cometre l'atemptat més sagnant en la història de l'Ulster, amb 29 morts a la ciutat d'Omagh, l'acord molt a poc a poc es va començar a fer efectiu. Finalment l'any 2005 l'IRA va acceptar desarmar-se i dos anys després es van convocar unes eleccions al Parlament de l'Ulster que van ser guanyades pel Sinn Féin, el partit proirlandès. Tot i la victòria, el Sinn Féin va acceptar de formar un govern de coalició amb representants unionistes, i d'aquesta manera el govern va tornar l'autonomia a Irlanda del Nord. Amb absència de fets violents, ja que, avui el procés de pau es troba ja molt avançat.

Una altra cosa és la reconciliació entre totes dues comunitats. Republicans i unionistes encara fan vides molt separades, i fins i tot hi ha barris a les grans ciutats, sobretot a Belfast, on hi ha autèntics murs que els separen els uns dels altres. Encara es trigarà a esborrar els segles de desconfiança mútua, però gradualment s'aconsegueixen èxits. En l'àmbit educatiu, per exemple, es fomenten les escoles mixtes, per tal que els infants i els joves vegin amb normalitat la convivència. També en la policia es fan esforços perquè hi hagi agents de totes dues comunitats. La fi de la violència ha comportat d'altra banda la fi de l'estancament econòmic i una millora substancial del nivell de vida i les perspectives laborals, sobretot entre els republicans, tradicionalment discriminats.

Pel que fa a la religió, s'ha de dir que els mitjans de comunicació sovint han presentat el conflicte com un enfrontament entre protestants i catòlics. La veritat, però, és que la naturalesa del conflicte és molt més complexa i que l'origen, com hem vist, és polític, identitari i social, però no pas religiós. Així les grans diferències entre uns i altres, doncs, no són la pertinença a una confessió cristiana o a una altra, sinó la manera tan diferent que tenen de veure el seu futur polític. Uns són republicans i proirlandesos, i desitgen formar part d'Irlanda; els altres són monàrquics i probritànics, i volen continuar sent part del Regne Unit. Aquest és el gran desacord, no pas la creença. A més, en tot el procés de pau les Esglésies també han intervingut en el diàleg entre comunitats, i un dels casos més coneguts és la intervenció del sacerdot catòlic Alec Reid. El procés de pau d'Irlanda del nord ha aconseguit posar fi a un conflicte que ha deixat més de 3.000 morts. La magnitud de la violència, però, no ha impedit el que semblava impossible: un acord entre tots els partits per arribar a un Ulster en pau. Malgrat les dificultats evidents, el diàleg i la voluntat de totes les parts són un gran exemple per als conflictes de la resta del món.

Reportatge: **Eduard Brufau**

església en el món

«L'esperit del Sínode és promoure la comunió i la col·legialitat»

■ Monsenyor Nikola Eterović, secretari general del Sínode dels Bisbes

Al capdavant de l'engranatge de l'organització i funcionament del Sínode dels Bisbes es troba l'arquebisbe croat Nikola Eterović, que va rebre el nostre setmanari a les portes de la XII Assemblea

General Ordinària del Sínode. Mons. Eterović ens il·lustra en un perfecte castellà quines són les expectatives d'aquesta Assemblea que se centrarà en el tema *La Paraula de Déu en la vida i en la missió de*

l'Església. Per al secretari general del Sínode dels Bisbes, el concepte més revelador de l'Escriptura és «Jesucrist com a pedra angular». Per aquest motiu, va triar aquest lema per al seu escut episcopal.

—A les portes de la XII Assemblea del Sínode dels Bisbes, quina percepció té de com s'està fermentant aquest Sínode entre els participants?

—Hi ha una gran expectativa perquè el tema és molt important. La finalitat és descobrir la Paraula de Déu perquè tot hom pugui créixer en la realització de la crida a la santedat. La Paraula ens ajuda a progressar de gràcia en gràcia. Hi ha moltes persones que haguessin volgut estar-hi presents però no ha pogut ser, perquè hi ha un límit en el nombre de participants. La Paraula de Déu suscita molt interès. Per a l'Església, és important que després de 43 anys de la *Dei Verbum* del Concili Vaticà II, puguem rellegir una altra vegada aquest gran document i veure què s'ha fet i què cal fer per aplicar-ne les directrius.

—S'espera una revisió dels conceptes expressats en la *Dei Verbum*?

—El punt de referència és la *Dei Verbum*, però en aquests 43 anys hi ha hagut també altres documents importants, com el Catecisme de l'Església catòlica i també dos documents més de la Pontifícia Comissió Bíblica. El que ens interessa es com podem aplicar totes aquestes normes en la vida de l'Església, que tindran conseqüències en el context polític, social i cultural que s'ha anat desenvolupant al llarg d'aquests anys arreu del món. Per aquestaraó, al Sínode hi participen bisbes dels cinc continents.

—Benet XVI ha introduït algunes novetats a l'Assemblea sinodal, com la discussió lliure, què poden aportar aquests canvis?

—El Sant Pare ha introduït una petita reforma en els treballs sinodals, tot respectant la continuïtat dels sínodes anteriors. Per exemple, el fet que el Sínode no durarà quatre setmanes, sinó tres. També la discussió lliure. Durant l'Assemblea, a la primera part de cada sessió, cada bisbe té cinc minuts per exposar una intervenció escrita, elaborada tenint en compte l'opinió de la seva Conferència Episcopal. La novetat és que al final de cada sessió, a la tarda, té lloc una discussió lliure en la qual els pares sinodals poden intervenir sense un text escrit sol·licitant explicacions i proposant les seves experiències de manera més espontània, a partir del que han escoltat en les intervencions de la primera part de la sessió. Tot això ajuda a crear

consens, la qual cosa és molt important per a l'Assemblea sinodal.

—Quan acaba l'Assemblea, els pares sinodals presenten les seves «Proposicions», però el document oficial del Pontífex sol tardar molt a publicar-se. No pot anar això en detriment de l'interès dels fidels sobre el Sínode?

—És la metodologia sinodal el que requereix temps. L'Assemblea cap al final publica un missatge on assenyalava els temes més importants que s'hi han tractat, però és cert que el document del Sant Pare surt molt temps després. Creiem que és millor esperar una mica per deixar madurar bé les idees i elaborar un document ben fet, amb profunditat, amb orientacions precises. A més, no és com una encíclica, que el Sant Pare escriu personalment. En l'elaboració dels resultats de l'Assemblea participa un consell format per quinze pares sinodals —dotze elegits per l'Assemblea i tres pel Papa—. Després del Sínode, aquests quinze membres es reuneixen diverses vegades per elaborar un text que presenten al Sant Pare. Després, el Papa el valora i redacta un document final.

Cal tenir en compte que els membres d'aquest consell provenen dels cinc continents i han de reunir-se a Roma. No és senzill. En definitiva, cal tenir una mica de paciència, perquè així es promou l'aspecte col·legial

i de comunió. És l'esperit del Sínode, que vol dir etimològicament «caminar plegats». El que hem de fer és caminar cap a Jesucrist, tots plegats, tot sabent que uns corren molt, d'altres van més lentament, però l'important és que caminem tots plegats.

—Aquest Sínode presenta també expectatives ecumèniques.

—Sí, com en altres ocasions, hi participen delegats fraterns d'altres Esglésies i comunitats cristianes no catòliques, que es dirigiran a l'Assemblea i participaran en els grups de treball. També hi ha altres hostes, com el rabí d'Haifa, Shear Yashuv Cohen, que parlarà sobre com els

jueus veneren i interpreten la Sagrada Escriptura.

—Es tracta de la primera vegada que en un Sínode intervén un jueu, oi?

—Sí, exacte. És significatiu, però també lògic perquè amb els nostres «germans grans», com anomenava Joan Pau II els jueus, compartim bona part de l'Escriptura que els cristians anomenem Antic Testament. També és el primer cop que un patriarca ortodox hi intervén. Serà Bartomeu I de Constantinoble: el 18 d'octubre presidirà amb el Papa una pregària de vespres i parlarà als pares sinodals sobre l'Any Paulí. El viatge de sant Pau des de Constantinoble a Roma ara es repeteix, de manera simbòlica, amb la trobada del patriarca i el Papa. Després parlarà el Sant Pare, que té molt viva consciència de la importància de sant Pau per a tots els cristians, tant els catòlics com els ortodoxos. La Bíblia, juntament amb el Baptisme, uneix catòlics i ortodoxos malgrat les dificultats, i esperem que aquesta trobada en l'ambient sinodal sigui una etapa important vers la plena unió dels catòlics i els ortodoxos, que tindrà lloc quan plegats puguem celebrar l'eucaristia.

—Aquest és el Sínode que compta amb una més gran presència femenina: sis expertes i dinou auditors. Es pot preveure que el nombre de dones en aquestes Assemblees vagi *in crescendo*?

—Per a nosaltres, és important la presència de les dones, ja que reflecteix l'experiència de Jesús. Ell va escollir els

dotze perquè el seguissin, però juntament amb els dotze també hi havia les deixebles que, des dels inicis del seu ministeri, el van seguir i es van quedar amb Ell fins al final, fidels fins a la seva mort en la creu. Després va ser Maria Magdalena, una dona, la primera testimoni de la resurrecció. Les dones representen una part important a l'Església, i al Sínode poden oferir una visió complementària sobre els temes que interessen tota la comunitat. Però es tracta del Sínode dels Bisbes, és clar, i els pares sinodals són bisbes, tot i que també hi ha uns quants religiosos sacerdots.

—Dels 253 pares sinodals que participen en aquesta Assemblea, quants ho fan per primera vegada?

—Gran part d'ells, no tenim una estadística però n'hi ha molts que hi participen per primer cop.

—Ho considera un senyal de dinamisme?

—Sí, sens dubte. L'Església és dinàmica i es va renovant. Al Sínode trobem tant l'experiència i la saviesa de l'Església, representada pels pares sinodals ancians (el més gran té 88 anys), com també trobem el dinamisme dels joves (el més jove té 39 anys).

—De quina manera els fidels poden sentir-se propers al Sínode?

—A través de la pregària, amb la qual percebem la comunió de fe. Convidem els fidels a pregar pel Sínode, perquè els resultats estiguin a l'altura de les expectatives. A més els convidem també que llegeixin la Bíblia. San Jeroni, que va dedicar tota la seva vida a traduir la Bíblia al llatí, va dir: «Qui no coneix bé la Sagrada Escriptura, no coneix bé Jesucrist.» Cal dur a terme una lectura personal i eclesial. Els fidels han de llegir la Bíblia amb textos ben traduïts, que continguin notes, comentaris, perquè no és fàcil llegir la Bíblia amb sentit eclesial. Una altra cosa que poden fer els fidels és participar amb més freqüència i més ardor a les misses dominicals i de precepte, perquè allà escolten la Paraula de Déu, viva, eficaç, dinàmica i escolten també l'homília que hauria d'interpretar el significat de la Paraula de Déu per a la vida personal i comunitària. Seguint els mitjans de comunicació, especialment els catòlics, els fidels també podran seguir el Sínode de prop. D'aquesta manera podran entendre sempre més bé la Paraula de Déu i estimar Jesucrist.

Marta Nin

«Al Sínode les dones poden oferir una visió complementària sobre els temes que interessen tota la comunitat»

**AJUDA A L'ESGLÉSIA. SI POTS, VIATJA AMB NOSALTRES.
SI NO, FES-NE DIFUSIÓ.**

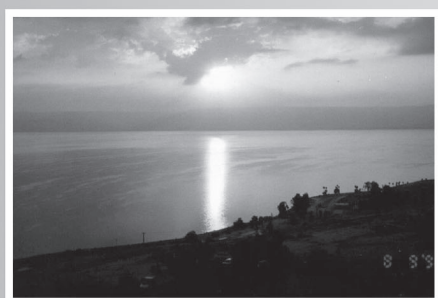

PELEGRINATGES A TERRA SANTA

DEL 3 AL 10 DE
DESEMBRE (PONT
DE LA IMMACULADA)

DEL 29 DE DESEMBRE
AL 5 DE GENER
(ESPECIAL CAP D'ANY)

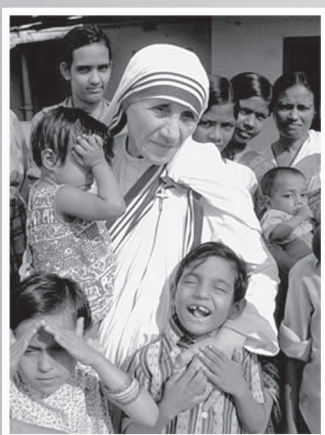
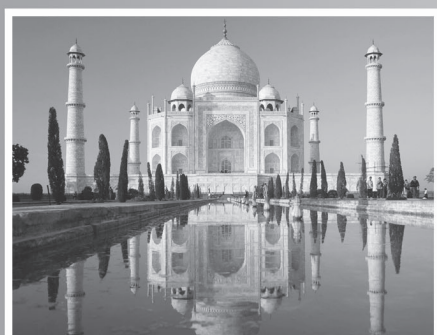

PELEGRINATGE A LOURDES

DEL 17 AL 19 D'OCTUBRE

NEPAL I LES MISSIONS DE TERESA DE CALCUTA A L'ÍNDIA

DEL 10 AL 21 DE NOVEMBRE

VISITEM ENTRE D'ALTRES: DELHI
JAIPUR, BENARÉS, EL TAJ MAHAL
I KATMANDU

PELEGRINATGE A ROMA AMB MOTIU DE L'ANY PAULÍ

ASSISTIREM A LA
CERIMÒNIA DE
CLAUSURA DE L'ANY
SANT PAULÍ
OFICIADA PER
BENET XVI

JUNY DE 2009

PLACES LIMITADES.

PER A MÉS INFORMACIÓ:

ASSOCIACIÓ D'AMICS DE CATALUNYA CRISTIANA

COMTES DE BELL-LLOC, 67-69 • 08014 BARCELONA

TELÈFON: 93 409 27 70 • FAX: 93 409 27 75 • CORREU ELECTRÒNIC: AMICS@AMICSCC.CAT

Vaticà

Presentada una nova instrucció d'Instituts Superiors de Ciències Religioses

VATICÀ.— El cardenal Zenon Grocholewski, prefecte de la Congregació per a l'Educació Catòlica, va explicar que l'objectiu de la nova instrucció sobre els Instituts Superiors de Ciències Religioses és uniformitzar-los, assegurar-ne el nivell acadèmic-científic adient, en fidelitat al Magisteri, i respondre als requeriments de les Esglésies particulars.

En conferència de premsa per presentar aquest document i acompanyat per l'arquebisbe Jean-Louis Bruguès i Mons. Angelo Vincenzo Zani, secretari i subsecretari de l'esmentat dicasteri, el cardenal Grocholewski va indicar que d'ara en endavant la durada dels estudis en aquests instituts serà de «cinc anys, estructurats en dos cicles: un primer cicle de tres anys, al final del qual s'obté el batxillerat en Ciències Religioses, i un segon cicle de dos anys, amb el qual s'aconsegueix la llicenciatura en Ciències Religioses. En l'antiga normativa, però, hi havia previst un sol cicle d'estudis de quatre anys».

Altres novetats, va prosseguir el purpurat, tenen a veure amb «l'extensió a aquests instituts de la nomenclatura dels títols acadèmics utilitzats a les facultats eclesiàstiques (el batxillerat i el títol de *licenciat* i no el de *Magisteri*) i el fet que per primera vegada s'ha establert el nombre necessari de professors estables en cada institut (almenys han de ser cinc, i si l'institut només tingués el primer cicle, almenys quatre)». També va explicar que el nombre mínim d'estudiants no ha de ser inferior a 75 i que les autoritats que el dirigeixen han de ser similars a les d'una facultat de Teologia i les pròpies d'un institut. D'altra banda, Mons. Bruguès va comentar que aquests centres d'estudis busquen també formar el laicat i els religiosos per poder exercir les tasques que els són pròpies dins de l'Església, ja que «tenen el dret de sol-

El cardenal Grocholewski va presentar el document.

licitar-la i l'Església té el dret de proposar-los-la». Aquest text s'ha publicat en anglès, francès, espanyol i italià, i consta de tres parts: fisonomia dels Instituts, procediment per a la seva erecció i normes finals. Aquest document reflecteix que els Instituts Superiors de Ciències Religioses «tenen com a finalitat promoure la formació religiosa dels laics i de les persones consagrades, per a una participació més conscient i activa en les tasques d'evangelització en el món actual, afavorint també l'assumpció d'objectius professionals en la vida eclesial i en l'animació cristiana de la societat; preparar els candidats per als diferents ministeris laicals i serveis eclesials, i qualificar els docents de religió a les escoles de diferent ordre i grau, tret de les Institucions de nivell universitari». (ACI)

ANÀLISI

Mediadors entre cristianisme i cultura

A Catalunya hi ha sis Instituts Superiors de Ciències Religioses (ISCR): Barcelona, Tarragona, Lleida, Girona, Vic i Martí Codo-lar, que apleguen uns 1.500 alumnes. La instrucció vaticana, per tant, afecta una colla d'institucions i moltes persones.

El document situa els ISCR com a institucions universitàries entre les facultats de teologia i les institucions de formació no acadèmiques. Insisteix en el fet que «aporten els elements necessaris per elaborar una síntesi entre la fe i la cultura en la singularitat de les situacions que es viuen en les esglésies particulars. Es tracta d'una perspectiva que respon a la sol·licitud d'una qualificació del servei eclesial en les concretes exigències dels temps i dels llocs». Més endavant diu que els «ISCR tenen com a finalitat la formació (...) en ordre a l'enriquiment de la pròpia vida cristiana, a la capacitat de donar raó de la pròpia fe, a l'exercici del seu apostolat propi, i en particular a la participació en l'evangelització (...). Prepara figures professionals integrades en les dinàmiques culturals i operatives de la societat contemporània». Una característica del document és que, a fi de complir aquestes finalitats, es mostra molt exigent en la qualitat acadèmica, la seriositat dels estudis, la dedicació dels professors, la necessitat de millors subsidis didàctics i econòmics, etc.

La Catalunya actual necessita moltes persones que, ficades al bell mig de la societat, sàpiguin donar un testimoni de fe i d'esperança, que facin de mediadores entre el cristianisme i la cultura. És paradoxal que en un moment en què es parla tant de secularització de la nostra societat, hi hagi cada vegada més persones que tinguin fam i set d'anar a fons en la fe cristiana. En tot cas, no deixa de ser un signe de vitalitat. Quan les coses es fan bé professionalment, quan es va a les arrels de les qüestions i quan s'ofereixen mitjans de qualitat i l'Evangelí és proposat en tota la seva potència, hi ha una resposta. El fet que la nostra Església exigeixi rigor als Instituts Superiors no pot portar més que coses positives. Alhora, però, és un gran repte i un esperó. Esperem poder respondre-hi amb seriositat.

Antoni Matabosch

Director de l'Institut Superior de Ciències Religioses de Barcelona (ISCREB)

Purificar i madurar l'amor en les crisis matrimonials

CASTELGANDOLFO.— En rebre 300 participants de la trobada internacional del moviment Retrouvaille, l'objectiu del qual és ajudar els matrimonis en crisi, el Papa va assenyalar que quan els esposos «travessen moments difícils o fins i tot s'han separat, si confien en Maria i es dirigeixen a Aquell que ha fet dels dos «una sola carn», poden tenir la certesa que aquella crisi, amb l'ajuda del Senyor, els ajudarà a créixer, i que l'amor es purificarà, madurarà i es reforçarà». El Bisbe de Roma va recordar que «feu un servei «contracorrent». Cada cop que una parella entra en crisi troba tantes persones disposades a aconsellar la separació... També als cònjuges que s'han casat en el nom del Senyor se'ls proposa amb facilitat el divorci, tot oblidant que l'ésser humà no pot separar allò que Déu ha unit».

Després de lloar la tasca d'aquesta institució nascuda el 1977 com a iniciativa del matrimoni de Guy i Jeannine Beland, Benet XVI va ressaltar que «vosaltres no sou uns professionals; sou esposos que tot sovint heu viscut en primera persona les mateixes dificultats, les heu superades amb la

gràcia de Déu i el suport de Retrouvaille i heu advertit el desig i l'alegria de posar, a la vegada, la pròpia experiència al servei dels altres. Entre vosaltres hi ha diversos preveres que acompanyen els esposos en el seu camí». El Papa va dir també que les greus crisis conjugals «són una realitat que té dues cares. D'una banda es presenta, especialment, en la seva fase aguda i més dolorosa, com un fracàs; aquesta n'és la cara negativa». Això no obstant, va dir, «hi ha una altra cara, que amb freqüència desconexem, però que Déu veu. Cada crisi és un pas a una nova fase de vida. En el moment de la ruptura, ofereix a la parella una referència positiva en la qual confiar davant de la desesperació». D'aquesta manera, «les vostres trobades ofereixen una ajuda per no perdre's del tot i superar a poc a poc aquesta situació», va precisar. Finalment, va destacar la necessitat de fer aquesta missió d'ajuda als matrimonis en crisi sense deixar d'«alimentar contínuament la vida espiritual» i posant «amor en el que feu, perquè en estar en contacte amb realitats difícils, no s'esgoti la vostra esperança ni es redueixi a una fórmula». (ACI)

La humilitat, «testament espiritual de Joan Pau I»

CASTELGANDOLFO.— El Papa va proposar Joan Pau I com a «model d'humilitat», en el trentè aniversari de la seva mort, durant la seva al·locució amb motiu de l'Àngelus. Va afirmar que la humilitat «pot considerar-se el seu testament espiritual». Va recordar que el papa Luciani va escollir precisament *Humilitas* com a lema del seu pontificat, «una sola paraula que sintetitza l'essencial de la vida cristiana i que indica la virtut indispensable del qui, en l'Església, està cridat al servei de l'autoritat». «Gràcies justament a aquesta virtut, només van caler 33 dies perquè el papa Luciani entrés en el cor de la gent», va afegir. Benet XVI va recordar que el seu predecessor, en una de les quatre audiències generals que va arribar a concedir, es va referir a la virtut de la humilitat, virtut que recomanava «amb el to familiar que el caracteritzava». «En els seus discursos feia servir exemples extrets de la vida concreta, dels seus records de família i de la saviesa popular. La seva simplicitat era vehicle d'un ensenyament sòlid i ric, que, gràcies al do d'una memòria excepcional i d'una vasta cultura, enriquia amb nombroses cites d'escriptors eclesiàstics i profans», va afegir. El Papa va definir Joan Pau I com «un catequista incomparable, en les petjades de sant Pius X, conciliatà seu i predecessor abans que ell a la càtedra de Sant Marc i després a la de Sant Pere». «Mentre li agraïm a Déu el fet d'haver-lo entregat a l'Església i al món, n'atresorem l'exemple, i cerquem de conrear la seva mateixa humilitat, que el va fer capaç de parlar a tothom, especialment als petits i als allunyats», va assenyalar. (Zenit)

Estats Units

El cardenal Rodríguez Maradiaga exigeix als líders del món mesures contra la pobresa

■ El president de Càritas internacional intervé a la seu de l'ONU

NOVA YORK.— El president de Càritas internacional, el cardenal hondureny Oscar Rodríguez Maradiaga, va encoratjar davant les Nacions Unides els líders mundials a adoptar mesures per al compliment dels Objectius de Desenvolupament del Mil·lenni (ODM). També va denunciar «la construcció d'un món on l'avarícia d'uns quants deixa la majoria al marge de la història».

El cardenal Rodríguez Maradiaga va ser un dels sis representants de les organitzacions voluntàries internacionals que van ser convidats pel secretari general de l'ONU per participar en una reunió d'alt nivell sobre els ODM, que va tenir lloc el 25 de setembre, a la seu de l'organització a Nova York. En aquest fòrum, els líders mundials van avaluar els progressos aconseguits en relació als ODM, a més de debatre les mesures pertinents per accelerar-ne el compliment.

«És evident que la majoria de nosaltres no necessita els ODM per saber què significa la pobresa», va subratllar el purpurat. No obstant això, «necessitem els ODM per impulsar els governs a l'acció urgent, perquè compleixin les seves promeses passades pel que fa al desenvolupament. Molts de nosaltres creiem que la M de les sigles ODM hauria de significar "Mínims". Volem veure els nostres governs arribar més enllà, sobretot pel que fa a mesures sostenibles per al medi ambient. Tot això perquè el canvi climàtic destrueix els nombrosos progressos fets als països en vies de desenvolupament».

Segons el president de Càritas internacional, «els països industrialitzats han de protegir els seus compromisos amb els ODM, i reduir l'emissió de gasos d'efecte hivernacle, d'almenys el 25-40% abans del 2020, i almenys el 80% per al 2050, pel que fa als nivells del 1990, amb la finalitat d'evitar la catàstrofe». El cardenal Rodríguez Maradiaga

El cardenal Rodríguez Maradiaga.

Globalitzar la solidaritat, una obligació

L'observador permanent del Vaticà davant de l'ONU, Mons. Celestino Migliore, va destacar en el seu discurs sobre la tasca necessària per aconseguir els Objectius de Desenvolupament del Mil·lenni, que la globalització de la solidaritat envers els més necessitats és «una obligació moral innegable de la comunitat internacional». L'arquebisbe va subratllar que aquests objectius s'aconseguiran «si el seu compliment es transforma en una prioritat per a tots els estats», i que per aconseguir aquesta finalitat cal «fomentar una nova cultura de les relacions humanes caracteritzada per una concepció fraternal del món, per l'imperatiu moral de reconèixer la unitat de l'espècie humana i per l'imperatiu pràctic d'oferir una contribució a la pau i al benestar de tots».

Així mateix, va denunciar que «els recursos econòmics necessaris, tant en termes d'ajuda directa, assistència financera i beneficis per al comerç, són poca cosa comparats amb les despeses militars al món o amb el total de les despeses de les necessitats no primàries de la població als països desenvolupats». El prelat va assenyalar que «en aquests dies som testimonis d'un debat sobre el rescat econòmic per resoldre una crisi que posa en perill l'economia dels països més desenvolupats i que pot deixar milers de famílies sense feina. Aquest rescat de proporcions enormes, que suposa moltes vegades el total de l'ajuda internacional, no té més remei que plantejar una qüestió crucial». «Com podem trobar fons per salvar un sistema financer en fallida i, no obstant això, no ser capaços de trobar els recursos necessaris per invertir en el desenvolupament de totes les regions del món, començant per les menys afortunades?», va qüestionar. Finalment, Mons. Migliore va indicar que «per això, la globalització de la solidaritat per aconseguir amb promptitud els Objectius de Desenvolupament del Mil·lenni, establerts en la Declaració del Mil·lenni, és una obligació moral innegable de la comunitat internacional». (ACI)

aga va denunciar que el canvi climàtic afecta especialment els països més pobres, tot i que són els que tenen menys responsabilitat en l'escalfament global del planeta. Per això va subratllar que «els pobres dels països en vies de desenvolupament necessiten també que l'ajuda financera s'incrementi pel que fa als actuals compromisos, amb la finalitat de fer front a les conseqüències del canvi climàtic. Els danys que hem provocat al nostre planeta i que ara patim nosaltres mateixos ens haurien de servir com a senyal d'alarma, perquè no podem jugar amb l'avarícia sense pagar les conseqüències, no només perquè és injust, sinó també perquè és insostenible».

En el seu discurs, va destacar que «som testimonis de la construcció d'un món en el qual l'avarícia d'uns quants deixa la majoria al marge de la història. Si fracassem perquè no aconseguim els ODM, no és només per la manca de recursos o perquè no millorem la manera d'utilitzar l'ajuda, ni tampoc per no reduir ulteriorment el deute extern, o perquè ens manca un sistema comercial que sigui més just. Patim d'una greu pobresa d'imaginació. Cal que ens veiem nosaltres mateixos no com en un "Tercer Món" i en un "Primer Món", sinó en un món en el qual la nostra obligació envers els pobres sigui compartida». En aquest sentit, el cardenal Rodríguez Maradiaga va exhortar a «imaginar-nos un món en el qual les morts innecessàries de gairebé 10 milions d'infants a l'any sigui una abominació intolerable. Tots ens l'hem d'imaginar i vostès, caps d'Estat, l'han de fer realitat, treballant en cooperació amb la societat civil i les organitzacions confessionals, que estan arrelades en les comunitats de base».

El president de Càritas internacional va finalitzar la seva intervenció assegurant que «aconseguir els Objectius de Desenvolupament del Mil·lenni és una bona manera de començar. Hi ha hagut un fracàs en la política i en el lideratge. Exhortem els líders presents avui perquè en el futur prenguin decisions valentes, pel bé comú, per tota la humanitat». (C.C.)

ÍNDIA

Els bisbes exigeixen al govern el cessament dels atacs als cristians

NOVA DELHI.— Els bisbes catòlics de l'Índia han exigít formalment al govern indi que faci tot el possible per aturar l'onada de violència contra els cristians, que dura ja més d'un mes i que s'ha cobrat desenes de víctimes mortals. En un comunicat, difós per l'agència Asianews, el cardenal Varkey Vithayathil, president de la Conferència Episcopal Índia, en nom de tots els prelats del país, acusa formalment els grups radicals hindús de la tragèdia i demana que aquests grups siguin il·legalitzats.

El comunicat demana «una acció forta i urgent» contra els violents, així com «la prohibició de tots els grups fonamentalistes que instrueixen terroristes sota la in-

signia del Hindutva o altres nom». El cardenal Vithayathil lamenta especialment l'actitud d'apatia i inacció del govern central i de les autoritats locals dels Estats afectats. «El Govern ha continuat assegurant que tot està dins de la normalitat i que la seguretat era perfecta. Però quan se l'ha criticat, s'ha excusat dient que era incapaç de controlar les turbes que destrüïen les propietats eclesials i atacaven el personal religiós i la població cristiana». Aquesta violència incontrolada «humilia l'antiga civilització índia i els valors com l'ahimsa (no-violència), la veritat, la tolerància, i el respecte per les religions que l'Índia havia conservat zelosa-

ment durant segles», afegeix el comunicat.

Els bisbes recorden que la Constitució índia reconeix el «dret de la llibertat de consciència i de la llibertat religiosa», així com «dret de professar una religió lliurement, practicar-la i propagar-la». A més, afegeixen, l'Església catòlica «ha tingut sempre un paper actiu a l'hora de promoure el diàleg interreligiós i l'harmonia». «Si algú considera els sofriments dels cristians com una feblesa, s'equivoca. Volem recordar a tots que som ciutadans d'aquesta gran nació i que continuem contribuint molt al creixement i al desenvolupament d'aquesta nació.»

Els bisbes rebutgen rotundament les acusacions de proselitisme i de promoure converses forçades, acusacions llançades pels grups extremistes per justificar els actes violents. Els prelats mostren la seva convicció que «les acusacions de promoure converses forçades són una estratègia que amaga l'interès de negar els serveis cristians de salut, educació, emancipació de la pobresa i desenvolupament als grups més abandonats». «Creiem que l'oposició del Hindutva a les activitats cristianes deriva de la por al fet que moltes d'aquestes comunitats marginades es reforcin en els drets i resisteixin a l'explotació», afegeixen. (Zenit)

Espanya

Mons. Juan del Río pren possessió com a nou arquebisbe castrense

MADRID.—La catedral castrense va acollir el 27 de setembre l'acte de presa de possessió de Mons. Juan del Río Martín, actual administrador apostòlic d'Asidonia-Jerez, com a nou arquebisbe castrense. La celebració, presidida pel nunci Mons. Monteiro de Castro, va comptar amb la concelebració d'arquebisbes, bisbes i preveres que van sumar un total de 150 persones.

Carlos de Borbón va fer-hi present la Casa Reial, i completava les més destacables autoritats civils la ministra de Defensa, Carme Chacón, i els caps d'Estat Major i la resta de cúpula dels exèrcits, així com l'ambaixador d'Espanya davant del Vaticà, Francisco Vázquez. Tampoc no va faltar-hi l'alcalde de Jerez, Pilar Sánchez Muñoz, i altres representacions de tota la diòcesi d'Asidonia-Jerez entre les quals cal destacar els membres de la Cúria o els del Consell local de la Unió de Germandats.

El vicari general castrense, Ángel Cordero Cordero, va oferir la seva salutació de benvinguda de l'ordinari castrense. «Va

deixar la diòcesi d'Asidonia-Jerez, i en ella, gent bona i molt estimada, estimada per vostè i que el troben a faltar», va dir, i va afegir que «sé que arriba ple de projectes i interrogants per les nostres especials característiques». Va assegurar a Del Río que «es trobarà amb uns diocesans, homes plens de virtuts i de valors humans i espirituals, que reconeixerà en el tracte quotidià que, com diu Calderón de la Barca, en bona o en mala fortuna professen aquesta religió d'homes honrats que és la milícia». Mons. Del Río va iniciar, posteriorment, la seva homilia indicant que «en començar aquest nou ministeri episcopal confesso la meua fe en Crist Jesús com ho va fer aquell soldat al peu de la creu». El seu esment a Longinos, per apuntar ja de partida referències que acosten l'estament militar al cristianisme, va antecedir, d'aquesta manera, el seu agraïment a Jerez: «Avui puc dir-vos que he rebut de tots els meus diocesans més del que hagi pogut donar i

Mons. Del Río, durant l'homilia.

fer», va indicar davant d'una assemblea de fidels constituïda en bona part per un centenar de diocesans desplaçats a Madrid.

Va renovar el seu desig de ser «un bisbe de tots i per a tots, un germà entre els germans, que amb proximitat i humilitat parteixi el pa de la Paraula i de l'Eucaristia, que es gast i es desgasti en portar el ramat pels camins de santedat». Va apuntar que «des de l'inici de la pre-

dicació cristiana l'Església ha tingut una especial sol·licitud per la cura especial dels militars, atenent-ne les peculiars condicions de vida, que requereixen una presència concreta i específica de l'Església que no va en detriment de les diòcesis territorials, ja que també en elles redonden les seves nombroses iniciatives pastorals». Va demostrar que coneixia bé la responsabilitat que aborda, i va referir la «llarga tradició institucional de tres segles, en què es desen-

volupa una activitat amb fruits espirituals abundants». En aquest sentit, va subratllar que «quan a casa nostra, a les nostres casernes i a la resta d'establiments castrenses oferim l'esdeveniment cristià que l'Església catòlica professa, ensenya i celebra, estem afavorint la conversió del cor, que porta al compromís de resistir a la violència, el terrorisme i la guerra, i de promoure la justícia i la pau».

El nou arquebisbe castrense va recordar que «la important tasca dels capellans enmig de la família militar representa un plus d'humanitat en l'atenció a les nostres tropes»; va ressaltar l'amor com a força que impulsa i, pel que fa a la seva tasca a partir d'ara, va explicar que, «per damunt dels reconeixements civils, que agraïxo i valoro, hi ha la meua condició de pare i pastor d'aquesta Església particular castrense a la qual em lliuro amb tota la meua il·lusió». I va aclarir: «No busqueu en mi res més que un servidor de Jesús i de la seva Església, que vol fer el bé enmig de la família de les Forces Armades.»

Per la seva part, Mons. Manuel Monteiro de Castro va felicitar Del Río pels seus vuit anys d'episcopat a Asidonia-Jerez. També va assegurar que els fidels de l'arquebisbat castrense «estan ja en el cor sol·lícit del nou prelat, en els seus propòsits d'estar al costat de cadascú, amb la resolució ferma de mostrar Jesucrist». També va expressar, en nom del Papa, un agraïment profund a Mons. Francisco Pérez González, anterior arquebisbe castrense. (Odisur)

GRÀCIES!

LA TEVA AJUDA ARriba MOLT LLUNY

INFANCIA MISSIONERA : 5.380.524,71 €
 VOCACIONS NATIVES : 2.902.894,44 €
 DOMUND : 18.358.075,33 €
TOTAL : 26.641.494,48

**OBRES
MISSIONALS
PONTIFÍCIES**

Espanya

L'Eucaristia, en el cor de l'Església

■ La Comissió Permanent de la CEE celebra la seva CCX reunió

MADRID.— Del 25 al 26 de setembre la Comissió Permanent de la Conferència Episcopal Espanyola (CEE) va celebrar la seva CCX reunió, en la qual es van tractar dos grans temes: el Congrés Eucarístic Nacional

del 2010 i la il·luminació de catedrals i altres temples. Com és habitual, el secretari general i portaveu de la CEE, Mons. Juan Antonio Martínez Camino, va oferir una roda de premsa per informar sobre els continguts de la reunió.

Mons. Martínez Camino es va referir al Congrés Eucarístic Nacional del 2010 com «un gran esdeveniment que tanca un decenni molt centrat en l'Eucaristia, no únicament pel nostre Pla Pastoral centrat en l'Eucaristia, sinó per l'interès de Joan Pau II i de Benet XVI, amb documents i exhortacions molt centrats en el fet que l'Eucaristia és el cor de l'Església. L'Església és el lloc de la presència viva de Jesucrist perquè Jesucrist no el trobem als llibres, és viu en l'Església. L'Església té vitalitat, futur i aporta coses a la societat precisament per l'Eucaristia. La vida sencera, la història, l'home i la vida tenen el seu centre en l'Eucaristia perquè l'Eucaristia és la presència viva de Jesucrist avui».

Segons el secretari general i portaveu de la CEE, el Congrés Eucarístic Nacional serà un moment molt important per a la vida de l'Església a Espanya. Quatre són les diòcesis que han presentat la seva candidatura per acollir aquest esdeveniment: Barcelona, Granada, Lugo i Toledo. Al novembre, l'Assemblea Plenària triarà una d'aquestes propostes.

El Congrés Eucarístic Nacional és una de les accions previstes al Pla Pastoral de la CEE 2006-2010, que porta per títol *Jo sóc el pa de vida (Jn 6,35). Viure de l'Eucaristia*. Com va explicar Mons. Martínez Camino, «els Congressos Eucarístics són una manifestació del culte a Crist en l'Eucaristia. Una Església local convida altres Esglésies per aprofundir conjuntament en el misteri eucarístic, sota algun tema en particular. En aquests Congressos es dona especial importància a les celebracions de la Paraula de Déu, les catequesis i les conferències, dirigides al tema proposat perquè proposin fins pràctics, que després es duran a terme a les diferents diòcesis. Hi participen teòlegs, liturgistes, escripturistes, pastoralistes i fidels que donen testimoni de la importància de l'Eucaristia per a la vida del cristià».

El Congrés Eucarístic Nacional del 2010 serà el desè que se celebra a Espanya. El darrer va tenir lloc a Santiago de Compostel·la el 1999, amb motiu del Jubileu de l'any 2000. Anteriorment se n'han celebrat vuit més: València (1972), Sevilla (1967), Lleó (1964), Saragossa (1961), Granada (1957), Toledo (1926), Lugo (1896) i València (1883).

D'altra banda, la Comissió Permanent, d'acord amb el conveni que la CEE va signar el 2006 amb la Fundació Endesa, ha aprovat l'adjudicació de 675.000 euros en concepte d'ajudes per a la il·luminació de catedrals i altres

Mons. Martínez Camino va informar els periodistes.

temples. Aquest conveni té una vigència de cinc anys, fins al 2011, i un pressupost total de 2.250.000 euros. Cadascun dels beneficiats aporta el 50% de l'import total del projecte.

De la mateixa manera, Mons. Juan Antonio Martínez Camino va indicar que les «Comissions Episcopals estan informant sobre el compliment del Pla Pastoral i els bisbes han estudiat diferents assumptes de seguiment i temes econòmics. Entre ells, han revisat els balanços corresponents a l'any 2007 del Fons Comú Interdiocesà de la CEE i han rebut informació dels pressupostos de la CEE i de les seves institucions i organismes per a l'any 2009, que se sotmetran per a la seva aprovació a l'Assemblea Plenària del mes de novembre vinent».

Rosa María Jané Chueca

«Volem col·laborar amb la justícia, però seguint la llei»

Els periodistes van aprofitar l'ocasió per preguntar al bisbe Martínez Camino sobre algunes qüestions d'actualitat, com el requeriment del jutge Garzón per accedir als arxius parroquials. El prelat va recordar que «l'ànim de col·laboració de l'Església, i de la CEE en particular, amb la justícia és absolut. Hi ha una voluntat en aquest cas, com sempre, de col·laborar amb la justícia, com no pot ser d'altra manera. Ara bé, la col·laboració amb la justícia s'ha de fer seguint la llei. La Conferència Episcopal actuarà dins de les seves competències per col·laborar amb la justícia de forma plena. Naturalment, els arxius parroquials són públics, en el sentit que són accessibles als historiadors i a les persones que, per una causa justa, vulguin accedir-hi».

La llei de memòria històrica va ser un altre dels afers que es van plantejar al secretari general i portaveu. Per a Mons. Martínez Camino, «no hi ha un pronunciament oficial de la Conferència Episcopal Espanyola». Això no obstant, es va referir a la instrucció *Orientacions morals davant de la situació actual d'Espanya*, de novembre del 2007, que recull «una exhortació a no posar en perill la reconciliació que en un grau molt elevat s'havia assolit en els darrers anys, com un procés continu de reconciliació de diverses ideologies i diversos grups polítics. Si la llei de memòria històrica pogués posar en perill la reconciliació, aleshores hauríem de dir que és innecessària». Malgrat això, va reconèixer que «per descomptat que les persones i les famílies dels dos fronts en què tristament estaven dividits els espanyols, poden i han de fer tot el que puguin per saber la història dels seus éssers estimats, per poder-los donar una sepultura digna. Però que això no es prengui com a base, com a ocasió per a enfrontaments ideològics que no afavoreixen el bé comú, ni la convivència, ni la reconciliació».

L'assignatura d'Educació per a la Ciutadania va ser un altre dels temes «estrella». El prelat va respondre que aquesta matèria «es fa a tots els col·legis catòlics per mer imperatiu legal, si és que es fa. Hi ha col·legis que han optat per no fer-la, perquè es tracta d'una matèria, d'una decisió governamental, d'un decret que desenvolupa aquesta assignatura de manera que la seva mera existència és contrària a la Doctrina Social de l'Església». I va afegir: «Els bisbes diem: "Ciutadania sí, però no així", perquè tal com està desenvolupada és una formació estatal obligatòria de les consciències. I això va en contra dels drets fonamentals dels pares i dels ciutadans, que tenen dret a escollir en quina opció moral es formen els seus fills. Aquí l'Estat imposa una formació moral obligatòria a les consciències. Tot i que fos una formació catòlica la que s'impartís, hi estariem en contra, perquè no es pot imposar a ningú cap consciència moral, tampoc la catòlica.»

XV Trobada d'Equips de Missions Populares Vicencians

VALÈNCIA.— Del 19 al 21 de setembre va tenir lloc a València la quinzena trobada dels Equips de Missions Populares Vicencians d'Espanya, formats per la Congregació de la Missió, les Filles de la Caritat i seglars. Els temes van donar una il·luminació vicenciana a través de l'evolució del pensament de sant Vicenç de Paül sobre la missió, a càrrec del P. Jaime Corera, c.m., i els reptes de la missió a càrrec del teòleg de la Facultat de Teologia de Burgos, Eloy Bueno de la Fuente. També va haver-hi temps per avaluar i fer una revisió crítica de les missions, valoració dels recursos humans i materials, i per fomentar la col·laboració entre les províncies sempre que sigui necessària. (C.C.)

ITÀLIA

Mor el P. Balducci, un dels exorcistes més reconeguts

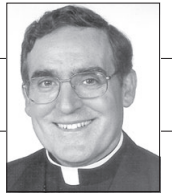
ROMA.— El 20 de setembre va morir el pare Corrado Balducci, conegut per la seva àrdua tasca a la diòcesi de Roma i la seva participació en l'elaboració del nou ritual per a exorcismes de l'Església. El prevere, de 85 anys d'edat, era de les màximes autoritats en demonologia del món. El P. Balducci va treballar durant molts anys com a exorcista de la diòcesi de Roma, va ser membre de la Congregació per a l'Evangelització dels Pobles i la Societat per a la Propagació de la Fe. Va escriure diversos llibres sobre satanisme, ocultisme, astrologia i els seus vincles amb el culte al diable. Així mateix va denunciar els missatges subliminals satànics inclosos en produccions musicals. (ACI)

R. D. CONGO

Atac a una missió

DURU.— L'agència CISA ha informat del saqueig i de la destrucció d'una missió catòlica a la República Democràtica del Congo, el 22 de setembre. La missió, a prop de la frontera amb el Sudan, va ser atacada per l'Exèrcit de Resistència del Senyor (LRA). Durant l'atac, una dona va ser assassinada i diversos nens, segrestats. Altres informes parlen d'almenys quatre assassinats i prop d'un centenar de cases derruïdes. El P. Samuel Sebit, de la diòcesi de Yambio, va explicar a Ràdio Bakhita el que va passar: «Segons els pares combonians que vénen de la missió, els pares Magalasi i Ferruchio, el LRA va atacar l'àrea. Van començar cremant les cases, després van matar una persona, una dona que va rebre un tret, i van atacar la missió. Van recollir tots els mòbils i ordinadors, i van cremar part de la missió.» Tots dos sacerdots van arribar a Yambio en un estat deplorable, després d'un viatge de 24 hores i després d'haver travessat la selva. Dies després, el LRA atacava la base de l'Exèrcit d'Alliberament del Poble Sudanès a Sacore, a 35 milles de Yambio, cosa que va portar molta gent a refugiar-se al poble veí de Nzara, després que les seves cases haguessin estat incendiades. Des de desembre de l'any passat, els rebels han assassinat a la zona 9 persones i n'han segrestat prop de 50, malgrat que el Govern del Congo ha estacionat prop de 2.000 soldats per contenir el LRA. (OMPRESS)

Paraula i vida

Lluís Martínez Sistach
Cardenal, arquebisbe de Barcelona

Tristesa davant d'un projecte de Llei

Es mateixos dies que el Govern central de l'Estat va anunciar la creació d'una subcomissió parlamentària per estudiar la reforma de la llei de l'avortament, o —com es va precisar aquells mateixos dies— per fer una nova llei de terminis sobre aquesta delicada matèria, visitava el nostre país el cardenal William J. Levada, prefecte de la Congregació romana per a la Doctrina de la Fe. Interrogat pels informadors sobre quina impressió li produïa aquesta notícia, el cardenal va respondre que sentia tristesa.

Realment, aquest és també el sentiment amb el qual escric aquestes ratlles, un sentiment de molta tristesa. La raó és que —com va dir també el cardenal Levada— en aquest cas es toca el dret a la vida i aquest dret no és un tema merament polític sinó que toca les mateixes arrels del gènere humà. En dir que no és un tema merament polític, també hauríem de dir que no és un tema merament confessional. És coneguda la doctrina catòlica sobre el tema de l'avortament. Aquest és un tema també

de civilització, d'ètica social.

Només Déu és amo de la vida. La vida humana té un caràcter sagrat i inviolable i s'hi reflecteix la inviolabilitat del mateix Creador. Precisament per això, Déu és jutge sever de tota violació del manament «No mataràs», que és a la base de la convivència social. Déu és el defensor de l'innocent.

Es parla a Espanya d'una xifra que se situa entorn dels cent mil avortaments per any. I els observadors consideren que amb la nova llei —segons les informacions de que es disposa en aquest moment— aquesta xifra podria augmentar i fins i tot duplicar-se. Davant d'aquesta consideració, cal recordar que el grau d'humanització d'una societat es pot mesurar sobre tot pel respecte que manifesta també en les seves lleis a la vida humana i per la manera que té d'acollir-la.

La meua paraula es dirigeix sobretot als legisladors catòlics. Però no exclusivament a ells, perquè —repeteix— aquest és un greu problema d'humanització i de

civilització i que ha d'interessar a tota persona preocupada per la vida humana des del seu inici fins a la mort natural, per la persona i pel reconeixement de la seva dignitat i els seus drets. Els legisladors catòlics, seguint els dictats de la seva consciència, tenen un ampli àmbit d'autonomia en l'aplicació prudencial de les normes de la seva fe a la pràctica política, quan es tracta de temes que no tenen la gravetat de la qüestió que ara ens ocupa. Però en el tema de l'avortament la consciència dels catòlics queda greument compromesa en el sentit de fer tot el que sigui possible per tal que el dret a la vida sigui efectivament reconegut en la legislació positiva dels Estats.

Com va dir Joan Pau II, «la promoció de la dignitat humana implica sobretot l'afirmació del dret inviolable a la vida, des de la concepció fins a la mort natural, el primer de tots i la condició per a tots els altres drets de la persona». I la Constitució espanyola de 1978 proclama que «tots tenen dret a la vida».

Als quatre vents

Jaume Pujol Balcells
Arquebisbe de Tarragona i Primat

La confessió freqüent

L'11 d'agost de 1961, sent papa Joan XXIII, evocant les pràctiques espirituals que van acompanyar la seva vida, va escriure en el seu dietari: «Abans de res confesso Déu totpoderós. Durant tota la meua vida he estat sempre fidel a la confessió setmanal.»

L'Església té un manament de mínims segons el qual «tot fidel arribat a l'edat de l'ús de raó ha de confessar almenys una vegada a l'any els pecats greus dels quals té consciència», encara que adverteix: «Qui tingui consciència de trobar-se en pecat greu que no celebri la missa ni combregui el cos del Senyor sense acudir abans a la confessió sacramental.»

Angelo Roncalli no s'acontentava amb això. I Joan Pau II tampoc. El seu secretari, Stanislaw Dziwisz, diu en el seu llibre *Una vida amb Karol*: «La mateixa importància que donava a l'oració la conferia a la confessió. La considerava no només la manifestació dels pecats, sinó, primer de tot, el perdó i la redempció d'aquests per part

de Déu, i per tant la força que ajuda a dur una vida honesta, virtuosa. Es confessava cada setmana.»

¿No és potser exagerada, aquesta freqüència?, podria preguntar-se algú que confongués la sensibilitat amb l'escrúpul. Però qui planteja aquesta objecció veu com cada setmana es fa neteja de casa seva o ell mateix potser es dutxa cada dia. La confessió no requereix matèria greu, pecats mortals; habitualment bastarà d'ordre's davant Déu i sol·licitar el seu perdó pels venials, per les faltes d'amor i de servei als altres, per les omissions per egoisme o per comoditat.

En qualsevol cas, per a la confessió es requereixen unes condicions: la primera és la contrició, el dolor de l'ànima, la detestació del pecat, és a dir, el penediment. Un examen de consciència ens facilita adonar-nos de les nostres faltes.

La confessió al sacerdot, que en aquell moment fa de Crist, constitueix part essencial del sagrament. En cir-

cumstàncies normals és insubstituïble. Per a això va disposar Jesús que hi hagués ministres ordenats i l'Església sempre va interpretar aquelles paraules seves —«A qui perdoneu els pecats, els quedaran perdonats»— com la presència necessària d'un sacerdot que absol en nom de Déu, i que aquest senzill gest, traçant una creu, és la garantia material per a nosaltres que aquells pecats exposats han estat esborrats.

Els sagraments no eren set i ara són sis. El Vaticà II i totes les declaracions posteriors han insistit en la necessitat d'aquest sagrament del perdó que ens restitueix la gràcia i ens uneix a Déu en una profunda amistat. El decaïment que ha tingut la seva pràctica en l'Església està molt lligat a la pèrdua de sentit del pecat. És la seva conseqüència i també la seva causa. Una persona que, en exercici d'humilitat, s'agenolla i demana perdó es fa més delicada en el tracte amb Déu i amb els seus germans que l'envolten en la seva vida diària.

La Bona Notícia també a internet

www.catalunyacristiana.com

Catalunya Cristiana col·labora amb
www.flama.infoFLAMA
AGÈNCIA CRISTIANA DE NOTÍCIES

opinió

Punt de vista

Lluçia Pou Sabaté
Historiador i teòleg

Estimar el món

Al llarg de la història hem vist concepcions de la vida contraposades: gaudir només de les coses del món, o menysprear-les i cercar només les del cel. Joan Maragall al seu *Cant espiritual* es referia a aquest món al qual estimava, i li costava imaginar una cosa més gran: «Si el món ja és tan formós, Senyor, si es mira / amb la pau vostra a dintre de l'ull nostre, / què més ens podeu dar en una altra vida?» I després d'anomenar tants dons rebuts: «Els ulls, i el rostre, i el cos... i el cor... aquest cel blau damunt de les muntanyes, i el mar immens, i el sol que pertot brilla?» resava: «Deu-me en aquests sentits l'eterna pau / i no voldré més cel que aquest cel blau... jo no l'entenc, Senyor, jo, que voldria / aturar a tants moments de cada dia / per fe'ls eterns a dintre del meu cor!... // Aquest món... amb tot lo que s'hi cria, / és ma pàtria, Senyor: i no podria / ésser també una pàtria celestial? // Home só i és humana ma mesura / per tot quant puga creure i esperar: / si ma fe i ma esperança aquí s'atura, / me'n fareu una culpa més enllà?» Humil segueix: «Si heu fet les coses a mos ulls tan belles, / si heu fet mos ulls i mos sentits per elles, / per què acluca'ls cercant un altre com? / Si per mi com aquest no n'hi haurà cap!» La seva fe el duia no només a pensar en un més enllà, sinó veure Déu en la nostra realitat, per això acabava la seva pregària dient: «Ja ho sé que sou, Senyor; pro on sou, qui ho sap? / Tot lo que veig se vos assembla en mi... / Deixeu-me creure, doncs, que sou aquí.» Després, potser dut per un escrúpol que allò fos excés de «vitalisme», va afegir l'estrofa final sobre la meravella del cel.

Hi ha qui pensa que el goig del món no és bo, hi ha una por de quedar-se amb l'humà: «Pot començar a assaborir-se la felicitat eterna en aquesta vida temporal fins al punt de tornar-se innecessària la mateixa felicitat eterna?», però si bé fa anys hi havia aquest tipus de dificultats culturals, ara podem entendre el que va voler dir el poeta: sense por de la vida, ja que aquest amor per

la vida no està renyit amb el desig del més enllà. «És bé sentir-se feliç ja aquí, sense perdre la fe en el més enllà?» I responem clarament: sí! El plaer no és pecat, i la vida no és només una «vall de llàgrimes» on és obligatori plorar; deia una dona: «És una vall de llàgrimes la vida, però, que bé que s'hi plora!» La vida no és només mirar al més enllà, oblidant gaudir del regal que Déu ens ha fet. Si el món és un regal diví (tornant a la poesia citada), i Déu ens ha fet un jardí deliciós com a regal, no seria una blasfèmia tancar els ulls i menysprear aquest regal? Com s'agraeixen els regals? Obrint l'embolcall, i gaudint-los. Doncs per aquí va la poesia. Sentim a parlar molt que la vida moral és fer la voluntat

de Déu en el compliment d'obligacions, quan el que Déu vol en aquest complir per amor és que siguem feliços: «La felicitat del cel és per als que saben ser

feliços a la terra», deia sant Josep Maria Escrivà, que parlava «d'estimar el món apassionadament».

El cel serà també bellesa i encant, i no s'hi arriba només a través d'obligacions i coses desagradables, paraules mortes que no mouen: «Quan arribarà el moment que menyspreareu qualsevol altre ritme i no parlareu sinó amb paraules vives? Llavors sereu escoltats amb entusiasme i les vostres paraules misterioses donaran fruits de vida veritable i desvetllareu entusiasme» (deia també Joan Maragall).

La glòria de Déu és la nostra vida plena, humana i divina: cap al més enllà, vivint la nostra existència actual amb una «alegria de viure» que lluny de ser un vitalisme buit, hedonista, és una veritable passió per la vida en la qual ja tenim «el més enllà», ja que «Déu està aquí», «en present»: obrir els ulls a la vida és alegria, sentir-se a casa, lliures, sense lligar-se a res més que a l'amor que procedeix d'aquest Déu que ens estima... Això és la vida. Jesús estimava la vida amb sorpresa i entusiasme, sabia gaudir de tot l'humà, dintre del camí pasqual.

Saber escoltar

Joan Guiteras i Vilanova

Paciència afectuosa

Tarda de diumenge. M'havia proposat d'escriure sobre la venjança. Un tema bàsic, però molt interessant. Tanmateix, per concomitància, he anat a parlar una altra vegada a la paciència, una virtut bàsica i fonamental, que brota de la caritat i la sosté. És necessari suplicar el do diví de la paciència i, conseqüentment, practicar-la.

Hi ha dies que, abans d'escriure reflexions, em veig obligat a regirar apunts i a cercar en alguns llibres. Hom té interès no pas a omplir simplement un espai del nostre setmanari, sinó a dir alguna cosa que pugui ser útil. Val a dir que la mecànica de l'escriptura —o si voleu la preparació— em pren més temps del que voldria. Tanmateix, l'escriptor, en moltes ocasions, s'ha de deixar conduir pel pensament d'altres que també han reflexionat abans d'escriure i que suggereixen idees i matisos. Escriure demana una gran paciència.

La paciència —ho sabem— és necessària. La nostra civilització ha introduït la pressa com a element carac-

terístic en tots els plànols de la vida. Ens escauria el lema: dit i fet. Recordo que, en el meu llibre de francès, hi havia el dibuix d'un cuiner que deia al seu amo: «He rentat ràpidament la vaixela.» L'hostaler l'interrogava: «Ho ha fet de pressa, però, ho ha fet bé?»

Llegeixo que el papa Joan XXIII havia escrit aquest propòsit: «Envers el proïsme, mansuetud, longanimitat, paciència, paciència, paciència sempre.» Qui assolís viure amb aquest estil seria capaç de construir fraternitat i caritat. I d'oportunitats per exercitar la paciència, en tenim cada dia un munt. La recerca dominical m'ha dut a la lectura de les qualitats que ha de tenir un director espiritual. Una de molt important és la paciència afectuosa. Sens dubte, tots som cridats a tenir aquesta formalitat de la paciència. És a dir, una paciència que, no ho dubteu, brota de l'amor. I dona, alhora, serenor i confiança. Els pares, els educadors, els sacerdots ajudaran els altres en la mesura que usin la paciència afectuosa. Una paciència que es confon amb l'estimació.

A propòsit de...

P-J Ynaraja

Capellà del Montanyà (ynaraja@ynaraja.e.telefonica.net)

Quins temps aquells

Va ser en el temps en què un Papa va convocar un Concili. Al seminari ens havien dit que, definida la infalibilitat, eren innecessaris. Simultàniament va anunciar a la seva diòcesi, Roma, un sínode. Aquesta iniciativa no ens va interessar gens, recordàvem la inutilitat de l'últim nostre. Havien decidit coses tan pintoresques, com que els sacerdots no podien anar amb bicicleta. Ens preguntàvem, pensant en l'universal, quines coses es podrien condemnar si creïem que ja estava tot condemnat. El Papa va dir als seus, als romans, que havien de preparar la reunió amb il·lusió, que resultaria un assaig i un exemple per a l'ecumènic. Continuaven les càbales. Joan XXIII, successor de Pius XII, no gaudia de la bona presència del seu predecessor. La poca cosa que sabíem dels seus discursos ens decebia. No tenia l'erudició del seu predecessor. Estàvem a l'expectativa. El desenvolupament del sínode no ens va aixecar l'ànim. Les decisions tenien poc rang. N'esmento una. S'exigia que tots els preveres, tinguessin el càrrec que tinguessin, havien de tenir alguna dedicació pastoral. Doncs bé, un monsenyor va reunir uns quants nois als quals pagava per assistir a la seva catequesi, però, ni així, algú li va dir que eren massa avorrides. Ara ja no se'n recorda ningú. Tot el tema del Concili es desvetllava, no es tractava de condemnar. Calia ventilar i enderrocar els envans innecessaris a l'Església. Tot i les explicacions encertades, al principi, aquest projecte no va entusiasmar ningú.

No eren temps de sopor, no vivíem ensonats. Nosaltres, els clergues, ens vam veure sorpresos per iniciatives d'espiritualitat matrimonial. En sabíem alguna cosa de la col·laboració dels seglars, però a tant com assenyalaven aquests moviments, no aspiràvem mai. Érem sacerdots i cèlibes per estar al servei dels que triaven el matrimoni. Els Equips de Notre Dame, els de Pius XII i altres, ens enlluernaven. Ser sacerdot aleshores omplia de goig. No oblidaré mai una reunió organitzada en el si de l'escoltisme, nois i noies junts (quin atreviment!). Va ser l'agost del 1959, a Igualada. Va durar tota la tarda de diumenge. El tema era el matrimoni. Els assistents no estaven enamorats. Els organitzadors, caps d'unitats escoltes, ells sí que eren marit i muller, un matrimoni feliç. El lloc de trobada: el jardí de casa seva. La dinàmica, molt original, i la vaig repetir alguna altra vegada. Va arribar una pregunta, en la qual ens vam encallar i de la qual no vam trobar manera de sortir. Deia textualment: cal tenir vocació per casar-se? Evidentment, per fer-se sacerdot o monja, sí que en calia. Tots pensàvem en secret: els nostres pares tenien vocació al matrimoni? Qui s'atrevia a afirmar-ho o a negar-ho? Va arribar el moment de berenar, la qual cosa vam aprofitar Gaspar, Irene, Mn. Esteve Prat i jo mateix (permeteu-me que en digui els noms per si algú se'n recorda) per consultar manuals teològics i discutir decisions. Ens vam quedar sense berenar, però finalment satisfets d'haver aconseguit una doctrina satisfactòria. Avui no és hora que la comenti.

Posteriorment, ja a la Llobeta, vam organitzar un curset de sexualitat. Des de la medicina i l'antropologia, vam tractar d'enriquir els assistents àvids d'il·luminar els seus camins del futur. Els coneixements els van donar els metges. L'orientació general, sense adoctrinament, va ser cristiana. (No vam ignorar idees sorgides de Maltus, el *birth control*, ni qüestions afins, ni tampoc l'espiritualitat matrimonial.)

He recordat tot això perquè em trobo amb parelles que pretenen casar-se sense plantejar-se aquestes qüestions. Ara que tenim materials per a la instrucció biològica que no teníem aleshores. Ara que la doctrina del Vaticà II enriqueix la visió de la sacramentalitat matrimonial. Cridats els esposos al gaudi de l'amor humà i a la possibilitat que en les trobades íntimes, limitades en l'espai i en el temps, puguin sorgir mirades vives, l'horitzó del qual és etern. D'altra manera: la possibilitat que tenen de col·laborar amb Déu en la creació de sants. Em diuen que, si se'ls parla d'alguna cosa, és de l'avortament, dels preservatius i dels mètodes naturals de limitació de la natalitat. Ja sé que exagero, però a mi m'agrada sempre caricaturitzar.

Finestra a la vida

Victòria Molins, s.t.j.

Al Regne de Déu la justícia és misericòrdia

En diferents ocasions he parlat de tot allò que apreng dels que en diem marginats o dels que han estat durant molt de temps en aquest món degradat del carrer, la droga i la presó.

I és que, si n'han pogut sortir, viuen experiències que sovint ens ajuden, als que estem al seu costat.

Va ser el diumenge passat. Dono gràcies a Déu moltes vegades perquè hem aconseguit a la nostra parròquia que tots els membres de la comunitat que ens reunim a les vuit del vespre al voltant d'una senzilla taula per compartir el Pa i la Paraula, ho desitgem com una veritable festa que ens aplega per celebrar el sagrament de l'amor i la fraternitat.

Després de les abraçades que es prodiguen en arribar al temple i de preguntar-nos com ha anat la setmana, comença l'eucaristia. Els més joves animen els cants amb la guitarra. I la Paraula centra la nostra atenció, comentada no només pel capellà, sinó per tot aquell que se sent amb desig de comunicar el que ha vist, sentit o experimentat.

En Ricard és un noi que ja fa temps que forma part molt activa d'aquesta comunitat. Hi ve amb assiduitat i molt sovint participa amb les seves reflexions asenyades. Fa uns quants anys que va deixar el món de la droga i la delinqüència, i no té cap problema a reconèixer-ho públicament. Des d'aleshores, ha aprofundit cada dia més en la Paraula de Déu, que alimenta, —juntament amb les teràpies de grup a les quals assisteix amb constància—, el seu esperit afamat de millora.

Havíem llegit ja el fragment de l'Evangeli de Mateu que tan difícil resulta d'entendre per tots aquells que tenim un concepte de justícia massa humà: el del

propietari que paga igual els treballadors que comencen de bon matí, com aquells que arriben a última hora. Quantes vegades he sentit a dir que sembla un exemple d'injustícia...!

Acabada la lectura i el comentari del celebrant, quan es va obrir el torn de participació, en Ricard va demanar el llibre al mossèn i va començar el seu comentari.

Jo no vaig poder estar-me de recordar el passatge de l'Evangeli en el qual Jesús, després de llegir un text a la Sinagoga, tanca el rotllo i comença dient: «Avui aquesta Escripura s'ha complert en mi.» Així va fer en Ricard. I la seva explicació ens va arribar a tots al més pregon de la nostra ànima.

«Jo no entenia aquesta paràbola, fins que em vaig fixar en el començament que diu "el Regne del cel s'assembla a un jornalero..."». Va ser aleshores quan vaig entendre que es tractava del "regne", és a dir, de la nostra vida de ressuscitats, de la nostra vida en Crist. Perquè és realment això el que m'ha passat a mi. Jo he estat molt anys de la meua vida sense treballar en el regne, en un món de delinqüència que no em permetia gaudir de cap "paga"... I, havent arribat a última hora, ara se'm dona el mateix que als que fa anys que treballen pel Regne. Jo ara gaudeixo de la mateixa "paga", de la mateixa felicitat, malgrat que hagi arribat a última hora. I és que al Regne de Déu la justícia es torna misericòrdia.»

He estat rumiant durant tota la setmana aquesta reflexió. I una vegada més he donat gràcies a Déu no només per l'eucaristia setmanal a la meua comunitat parroquial, sinó per la misericòrdia de Déu envers tots nosaltres i per totes les lliçons que rebem els qui vivim tot això.

Zoom

El 27 de setembre passat, festivitat de Sant Vicenç de Paül, quatre joves de Burundi van començar el noviciat per preparar-se per a la professió religiosa en la Congregació de Germanes de la Caritat de Burundi. Aquesta congregació va néixer l'any 1798 a Felanitx. Actualment a Burundi, país de l'Àfrica centre-oriental, hi ha vint-i-una Germanes de la Caritat natives, de les quals onze són de vots perpetus i deu de vots temporals, repartides en cinc comunitats a la diòcesi de Gitega.

Signes d'avui

Lluís Serra Llansana (lluis.serra@fms.it)

Tres rostres de la crisi

Crisi econòmica. La realitat s'ha imposat al relat. Des de les esferes de Govern s'ha volgut maquillar la situació amb una retòrica buida; abans de les eleccions, per no comprometre el resultat. Després, per vendre una Espanya (i una Catalunya) optimista. *Crisi* ha estat una paraula tabú. S'han fet servir succedanis com ara desacceleració econòmica. S'ha dit que les causes cal buscar-les a l'estranger perquè el país és una bassa d'oli. Les mirades més penetrants i enteses han detectat greus insuficiències en el sistema econòmic espanyol, però el seu discurs no coincideix amb el que és políticament correcte. El relat ha sucumbit davant dels fets. Mesures, escasses i gairebé cap de profunda. Si no hi ha cap problema (reconegut), per què cal buscar solucions (concretes)? A poc a poc, la gent nota els efectes de la crisi econòmica, les xifres de l'atur es disparen, els preus pugen i els salaris perden capacitat adquisitiva. Els poders públics no saben com finançar tot l'aparell que han creat en èpoques pròsperes i Solbes es belluga entre el cinisme i la confusió. Els partits polítics catalans observen com el finançament contemplat a l'Estatut quedarà en no-res. Massa partitura per a tan poca música.

Crisi social. La incorporació de tants immigrants en la nostra societat provoca, a més dels canvis quantitativs en el nombre d'habitants, altres canvis més profunds. En època de bonança, se'ls ha utilitzat per a una producció econòmica més gran o fins i tot amb interessos electorals. Però ara, amb la crisi, les coses han canviat. Si un aturat és immigrant, no disposa de la xarxa familiar que li doni cobertura i es pot convertir en un problema social. Per això, el Govern n'incentiva la tornada als països d'origen. Aquí queden les dues franges extremes: el personal més ben preparat i els que no tenen papers, i que fan les tasques menys desitjades. Es vol prescindir de la franja intermèdia, que és la més nombrosa. Si no s'aconsegueix, es tem que, a causa de la manca d'un coixí familiar, alguns grups optin per la delinqüència. D'aquesta manera, la crisi econòmica es convertiria en crisi social. Aquest tema és molt sensible. Corbacho va dir una frase que no era gens xenòfoba, però aviat va ser desmentit per M. Teresa Fernández de la Vega, vicepresidenta i companya de gabinet. Hi ha por de tocar el tema de la immigració perquè es prefereix manipular-lo per interessos partidistes. És un error. Les oficines d'atur són irresponsablement tolerants amb les persones que rebutgen per sistema qualsevol feina mentre cobren el subsidi, perquè el problema també inclou els no immigrants, encara que aquests són els que estan especialment en el punt de mira.

Crisi personal. Davant d'aquest horitzó ple de núvols, es busca la seguretat sigui com sigui. Qualsevol persona es converteix en enemic. L'amenaça de la pèrdua de feina gravita sobre moltes famílies. Milions de persones s'enfronten a la primera crisi econòmica de la seva vida. No saben què fer ni com actuar. Però la crisi causa un impacte negatiu més gran en els més febles i en els més pobres, perquè tenen menys defenses per enfrontar-se al futur i perquè les ajudes es tallaran dràsticament. Es va aprovar una llei de dependència per a la qual no hi havia ni hi ha prou recursos. Ara ha estat una altra font de frustració. Cal sensibilitzar la societat perquè continuï mantenint les aportacions a la solidaritat cap a institucions com Càritas, les ONG... perquè els més pobres, en els quals la crisi s'hi abona més, tinguin una esclatxa d'esperança. En els moments difícils, la nostra temptació és contreure'ns en postures egoïstes i tancar-nos en nosaltres mateixos. Cometríem un error que no resoldria els nostres problemes i que agreujaria els que tenen els més necessitats. Una crisi econòmica no se soluciona mai amb una crisi moral.

NECESSITEN UN PADRÍ! VOLS SER-HO TU?

DIRECTAMENT I A TRAVÉS DE MISSIONERS CATÒLICS DE MÉS DE 40 ORDES RELIGIOSOS, EN 1.100 PROJECTES DE 26 PAÏSOS DEL TERCER MÓN.

QUÈ SIGNIFICA UN APADRINAMENT?

Per a un nen: aliment cada dia, atenció sanitària dental, roba, l'oportunitat d'anar cada dia a l'escola, i sentir-se estimat per vostè.

Per a la família del nen: instrucció sobre nutrició, higiene, alfabetització, educació en la cura del nen, i formació professional.

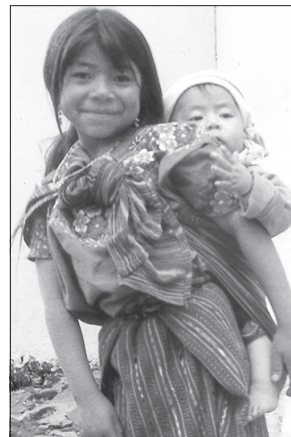
Per als missioners/es: rebre amb alegria la vostra col·laboració en la tasca humanitària que porten a terme a favor dels pobres, dels humils, dels malalts i necessitats. Per amor, lliurement i servei a l'Evangeli.

20 euros mensuals ho poden fer possible

DELEGACIÓ DE LA FUNDACIÓ CRISTIANA PER A NENS I GENT GRAN

C/ Arrabal, 13, bajo A - 47140 Laguna de Duero (Valladolid)
Tel. 983 544 750 - 983 545 206 - Fax 983 544 750 e-mail: fcna@fcnaes.org

CARTES DEL LECTOR

■ Amanyagar-nos una mica, a més de just és necessari

De vegades, la nostra exigència personal es torna duresa i perd el seu sentit originari. No és bo caminar per la corda fluixa en equilibri continu. De tant en tant, hem de recalar en port segur, en el qual poder guarir les ferides, guarir les llagues que ens provoca el camí i beure aigua neta de la font de la vida. L'exigència és bona, però ha de ser amable perquè la virtut ho és.

Els humans, que tendim a perdre l'objectivitat, tan aviat pensem que som fantàstics com ens sembla que som horribles. I, havent-hi de tot una mica, és veritat que per ser millors hem de lluitar i per a això cal que ens amanyaguem una mica. Quan la força falla, hem de descansar, com si es tractés d'una prescripció mèdica.

De vegades, cal que ens descarreguem del pes que portem a l'espatlla, i que el deleguem en una altra persona, que aparquem el tema uns dies o que ens desfem temporalment d'aquesta responsabilitat, si fos possible.

Aquesta intel·ligència de què presumim tant s'ha d'aplicar en primer lloc al més important, entenent que la caritat comença per un mateix. Només podem donar el que tenim, per tant, per ser útils als altres hem d'estar en bones condicions.

Si no estem bé, si ens manca energia, si anem sobrepassats, mig enfonsats, malhumorats i deprimits, potser ens hauríem d'amanagar una mica. El descans i la diversió són tan necessaris com treballar o ser seriosos en la vida, perquè totes aquestes coses són les que ens ajuden a ser persona i ens equilibren.

Amanyageu-vos: ni més del que us correspon, ni menys del que cal.

M. LUISA GARCÍA OCAÑA
Torre del Mar (Màlaga)

■ Crist en un atuell

La fama de Jesucrist i els seus miracles, més enllà de les fronteres palestines, poden ser la causa que el seu nom hagi aparegut escrit en un atuell, que data de l'any 50, entre les ruïnes d'Alexandria. És probable que el seu amo fos un bruixot que invoqués un poder extraordinari inspirant-se en «Crist, el bruixot». Però, ni Jesús va ser

cap bruixot, ni els que l'invoquen com a tal en coneixen la veritable naturalesa.

Quan Déu va decidir prendre la naturalesa humana, no ho va fer per satisfer l'aplaudiment de la gent sinó per guarir l'esperit a través del cos. Els guariments van ser molt nombrosos, però sempre per atraure Déu i la fe en Ell, al destinatari del miracle. Avui com abans coneixem malament Crist i l'interpretem pitjor. Ell és el Camí, la Veritat i la Vida i ens convé reflexionar sobre tot el que això significa, no fem inútil en nosaltres la revelació de Déu en Jesús, la seva Paraula, creient que només és un superhome.

CRISTINA TÉLLEZ
Barcelona

■ La festa de la Mercè

El laïcisme mal entès pot generar situacions absurdes. Aquest és el cas de la celebració de la festivitat de la Mare de Déu de la Mercè, patrona de Barcelona, que aquest any coincideix amb el 120è aniversari de la seva coronació. Per a aquesta ocasió, l'aleshores alcalde Rius i Taulet va regalar les corones de la Mare de Déu i del seu Fill en nom de la ciutat. Avui, amb tot, aquesta festa es prepara en gran amb 600 actes lúdics i culturals sense cap referència explícita a l'origen religiós d'aquest esdeveniment. Només és senzillament: «La Mercè.» Seria desitjable que almenys s'incloués en el programa una missa o un homenatge a la Mare de Déu que, encara que molts ho desconeixen, és la principal protagonista d'aquesta festa major.

EVA N. FERRAZ
Barcelona

■ Paddy Kelly es lliura a Déu

«El suïcidi es va presentar com l'única solució. Em vaig sentir absolutament sol i amb tanta angonya que preferia morir abans que continuar vivint així.» Aquesta afirmació tan punyent ressona insòlita en un mortal ufanós, optimista, ple de vida. Sembla inversemblant sentir el pare John Paul Mary —abans Paddy Kelly— parlar de l'hora

suprema quan escampa joia.

Qui va ser patriarca de The Kelly Family va exhibir les seves entranyes i va explicar com va passar de ser un famós del pop a un mortal descoratjat i, més tard, a monjo rialler. Era famós, no podia caminar pel carrer sense ser identificat i contínuament havia de suportar els fotògrafs que l'assetjaven. El 1998 es va refugiar en una talaia particular, una mansió molt gran, amb un parc i un jardí florit. Aquesta era l'existència de Paddy Kelly; suposadament ho tenia tot, però en el fons li faltava alguna cosa, vivia buit, en una soledat amarga i un silenci angoixós.

Va plorar abatut, però el Senyor passava per allà i li va proporcionar l'alè del consol que li calia. Va decidir lliurar la vida a Crist, amb plenitud, però va renunciar a molts éssers estimats. La seva promesa li va dir: «Si ets més feliç amb Jesús, vés-te'n amb Ell.» I Paddy va determinar ofrenar l'afició a la cançó, l'amor a l'estirp i a la seva futura esposa per un amor incommensurable, el de Déu.

L'abnegació i el lliurament a Déu és un amor perfecte i sublim; omple el cor d'harmonia i de goig. Déu li ha fet un petó, a Paddy, al front i sempre lluirà com un estel.

CLEMENTE FERRER ROSELLÓ
Madrid

■ Déu i els horòscops

Em crida l'atenció que la premsa plena de seriositat, incrèdula i combatent posi fre a alguns dogmes, i, en canvi, no subscrigui horòscops babaus que ningú amb dos dits de front no pot creure. És habitual que Déu sigui maltractat des d'aquestes pàgines i que l'acusin de tots els mals de la història, sense adonar-se que només Ell, i no les prediccions barates, regeix el futur humà i la vida dels homes. Salut, diners i amor s'uneixen a fenòmens irracionals allunyats de la providència amb què Déu té cura de cada persona, perquè el fet d'haver-la creat suposa per a Ell una responsabilitat. Només la maldat humana encerta el blanc contra l'home i derroca l'ordre amorós al qual és cridat. Bruixots, endevinaires i tiradors de cartes fan l'agost perquè molts oblidin que tenen un Pare al Cel, una Mare en l'Església i un Germà en Jesucrist.

ANA CORONADO
Barcelona

EL CONSULTORI

PREGUNTES I RESPOSTES
SOBRE DOCTRINA I MORAL
pel Dr. Joan
Antoni Mateo

Predicar

—Li vull comentar que en la nostra comunitat els assistents també fan l'homilia. El sacerdot convida qui vulgui a dir què li ha suggerit la paraula de Déu i, de vegades, surten opinions molt peregrines i un acaba bastant confús, a part que la celebració s'allarga molt. Això és correcte? Què en pensa?

—En les respostes que acostumo a donar des d'aquesta columna sempre intento que la meua opinió personal no prevalgui sobre els ensenyaments autoritzats que l'Església ha manifestat de manera fefaent. Al meu parer, aquesta mena de «participació» dels fidels no és el més apropiat per al context d'una celebració. A més, en misses amb gran assistència de fidels és una cosa totalment inviable. L'homilia, com a part integrant de la celebració eucarística, correspon al ministeri pastoral del ministre sagrat (diaca, prevere o bisbe). Com que aquest tema ha estat clarament abordat pel Magisteri em permeto recollir-ne l'ensenyament, que és molt clar: «L'homilia, forma eminent de predicació (...) és part de la mateixa litúrgia. Per tant, l'homilia, durant la celebració de l'Eucaristia, s'ha de reservar al ministre sagrat, sacerdot o diaca. Se n'exclouen els fidels no ordenats, encara que desenvolupin la funció anomenada d'«assistents pastorals» o catequistes, en qualsevol mena de comunitat o agrupació. No es tracta, en efecte, d'una eventual major capacitat expositiva o preparació teològica, sinó d'una funció reservada a aquell que és consagrat amb el sagrament de l'Orde, per la qual cosa ni tan sols el bisbe diocesà pot dispensar de la norma del cànon, ja que no es tracta de cap llei merament disciplinària, sinó d'una llei que toca les funcions d'ensenyament i santificació estretament unides entre si. Cal considerar abrogada pel can. 767, SS1 qualsevol norma anterior que hagi pogut admetre fidels no ordenats a pronunciar l'homilia durant la celebració de la santa missa (...). La possibilitat del «diàleg» en l'homilia pot ser, alguna vegada, prudentment usada pel ministre celebrant com a mitjà expositiu, amb el qual no es delega als altres el deure de la predicació (...). L'homilia fora de la santa missa pot ser pronunciada per fidels no ordenats segons el que estableix el dret o les normes litúrgiques i observant-ne totes les clàusules.»

Crec que la resposta és clara i aquesta norma ha de ser fidelment observada. La normativa va ser promulgada per diferents dicasteris romans i va ser especialment aprovada pel Papa. Es pot llegir, juntament amb altres ensenyaments interessants, en el document *Instrucció sobre algunes qüestions sobre la col·laboració dels fidels laics en el sagrat ministeri dels sacerdots* (15 d'agost del 1997).

• Si voleu enviar les vostres consultes al Dr. Mateo, podeu adreçar-vos a: elconsultori@hotmail.com www.balmesiana.org apartat de correus 121 - 25620 Tremp (Lleida). Cal indicar sempre «Consultori».

■ Educació diferenciada

L'ensenyament diferenciatiu no discrimina. Així ho confirmava fa uns mesos el Tribunal Superior de Justícia. Una d'aquestes disposicions establia que cada centre havia d'informar la corresponent comunitat educativa que escolaritza tant nois i noies. Els magistrats exposen com la llei orgànica reguladora del dret a l'educació va admetre l'existència de centres d'ensenyament separats per sexes, conforme a la disposició de l'any 1960 per la convenció relativa a la lluita contra la discriminació aprovada per la conferència general de la Unesco.

L'home i la dona tenen la mateixa dignitat i els mateixos drets, però presenten diferències que afecten tota la

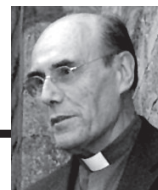
seva persona. Les noies maduren biològicament i psíquicament abans que els nois. Solen ser més tranquil·les, més disciplinades i més ordenades, mentre que als nois els suposa un major esforç adaptar-se als motlles establerts a les aules, cosa que fa que aquests disminueixin el rendiment, entre altres coses, perquè la comparança constant amb les noies els provoca un comportament inhibitori.

O sigui, que «el fet que s'ensenyi només nois o noies, no és en si mateix discriminatori per raó de sexe, sempre que els pares o tutors puguin triar, en un entorn gratuït de l'ensenyament, entre els centres existents en un territori determinat».

JESÚS DOMINGO MARTÍNEZ
Girona

Pius XII i Joan XXIII: fa cinquanta anys

Pere Tena, bisbe auxiliar emèrit de Barcelona

Uns dies en el record

Els primers dies del mes d'octubre de l'any 1958 quedaren marcats per la malaltia i la mort del servent de Déu, el papa Pius XII. Va morir exactament el dia 9. La seva mort fou sentida profundament en l'Església, que l'estimava i el venerava. El papa Benet XVI celebrarà enguany una missa, aquest dia, commemorant el trànsit d'aquest gran Pontífex. La seva causa de beatificació està en curs.

Els dies que seguiren la mort de Pius XII foren plens de preguntes. Un episodi d'indiscreció lamentable fou la divulgació d'unes fotografies del Papa moribund. Després, la constatació de l'envelliment que s'havia produït, durant els darrers anys del pontificat del papa Pacelli, en el Col·legi cardenalici. Hom es preguntava qui podia assumir la successió d'una figura tan singular com havia estat la de Pius XII. Al cap d'unes poques setmanes, apareixia el papa Joan XXIII, que va iniciar solemnement el seu ministeri petrí el dia 4 de novembre, festa de sant Carles Borromeu. Ben aviat va captivar tothom amb la seva manera de fer, que traspuava senzillesa i bondat. Quatre mesos més tard, en la festa de la conversió de sant Pau, Joan XXIII anunciava el seu propòsit de convocar un Concili ecumènic.

Aquesta experiència de successió, que visquérem l'any 1958, no està molt lluny de nosaltres, encara que

no pas de la mateixa manera. També la mort del servent de Déu Joan Pau II va commoure —més encara que la de Pius XII— i la seva successió semblava difícil. I tanmateix, el Senyor té cura de la seva Església i li dona el Pontífex que pot presidir-la i unificar-la.

Un home d'Església excepcional

Pius XII mereix un record d'excepció en la història de l'Església. La seva acció i el seu mestratge han deixat una petja que seriem injustos si l'oblidéssim. És cert que la manera d'exercir el ministeri petrí ha evolucionat des d'ell fins a Benet XVI, i que, sobretot Joan Pau II, han donat un aire diferent a la figura del Papa. Estem a mig segle de distància, i un segle que precisament ha estat qualificat d'«intens» per la ràpida evolució del pensament, de la cultura, de la tècnica, dels costums... Seria, per tant, erroni mirar Pius XII amb els paràmetres actuals.

Pius XII fou, en primer lloc, el Papa que va inaugurar el seu pontificat (març del 1939) gairebé simultàniament amb l'esclat de la Segona Guerra Mundial (setembre del 1939). Aquesta coincidència va marcar no sols els primers anys del pontificat, amb el seu esforç de pacificació, sinó que ha marcat injustament la memòria del papa Pacelli. Només una obsessió anticristiana podia promoure i mantenir tan llargament les acusaci-

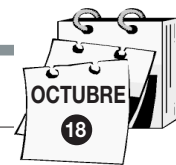
ons infames, desmentides per la història. A prop de la basílica de Sant Llorenç, a Roma, una escultura de Pius XII recorda la seva presència dramàtica en aquell barri després d'un bombardeig.

Pius XII ha donat a l'Església una doctrina renovadora i l'ha posat en el camí de la reforma que el Concili Vaticà II ha promulgat. Per la doctrina em refereixo sobretot a dues encíclics: *Mystici corporis Christi* (1943) i *Mediator Dei* (1947). Per la promoció de la reforma, és d'ell la instauració de la Vetlla Pasqual (1951) i de la Setmana Santa (1955), l'ús de la llengua vernacle en els rituals d'alguns països, les misses vespertines, etc. Pius XII va reprendre en tot això el treball que havia projectat el papa sant Pius X, al començament del segle, i el va portar endavant amb decisió.

A l'entorn del papa Pius XII es va crear una atmosfera de devoció envers el Sant Pare. Hi ajudaven la seva figura ascètica, els seus gestos mesurats. L'Any Sant del 1950 va representar, en el seu pontificat i en la vida mateixa de l'Església, un moment d'exaltació i d'entusiasme, acabada ja la guerra. «L'any del gran retorn i del gran perdó», deia la pregària que el Papa va proposar per a aquella ocasió. La seva figura està esculpida en l'actual Porta Santa de la basílica de Sant Pere, recordant el moment de la seva obertura. El seu sepulcre es troba a la cripta de Sant Pere, exactament davant de la capella clementina, en la màxima proximitat de l'apòstol.

Per Eduard Brufau

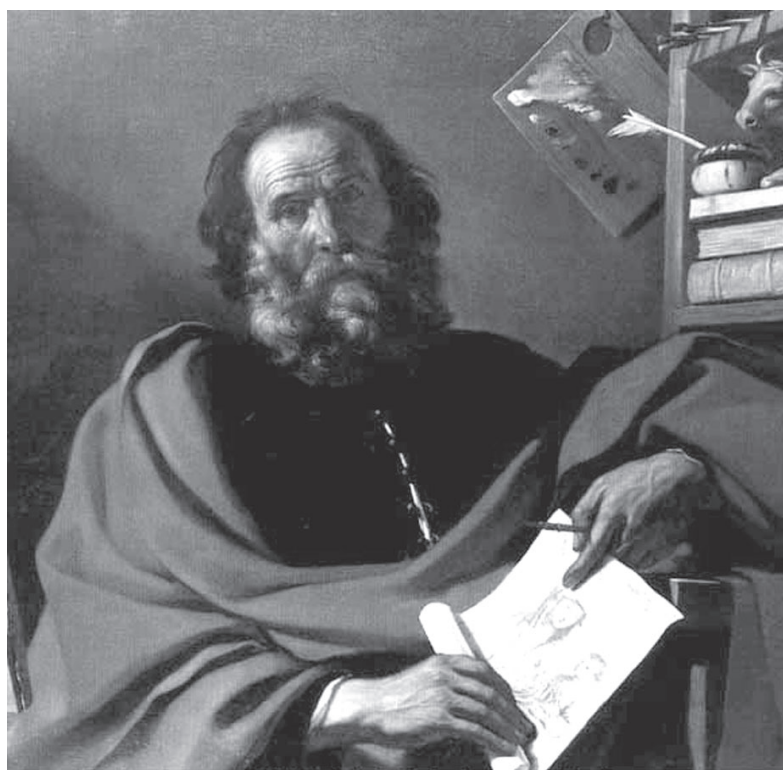
El sant de la setmana

- ☐ Nascut a Antioquia al segle I dC
- ☐ Pagà de cultura grega convertit al cristianisme
- ☐ Evangelista i autor dels Fets dels Apòstols
- ☐ Va acompanyar Pau en els seus viatges

Segons tota la informació que ens ha arribat, sant Lluç era un grec de cultura pagana, metge i pintor, nascut a la ciutat d'Antioquia, avui una ciutat turca fronterera amb Síria. Es va convertir al cristianisme arran, molt possiblement, de les primeres prèdiques de sant Pau, que, com ell, també era de cultura i llengua grega.

A partir de llavors sant Lluç va acompanyar Pau de Tars en molts dels seus viatges i juntament amb ell va evangelitzar diferents comunitats de Grècia i Itàlia, sobretot a la ciutat de Roma. A la capital de l'imperi l'evangelista va patir persecucions, va ser empresonat durant dos anys i fins i tot sembla que hi va ser martiritzat i hi va trobar la mort. D'altres versions, en canvi, diuen que va viure 84 anys i que va morir de mort natural.

Sant Lluç

Sigui com sigui, la importància de Lluç rau en el fet que és l'autor d'un dels evangelis i dels Fets dels Apòstols. Com que ell, a diferència dels altres evangelistes, no va conèixer mai Jesús en persona, va haver de recórrer a nombrosos testimonis, sobretot als deixebles. Diu la tradició que durant les trobades amb els testimonis Lluç, que a part de metge era pintor, hauria fet alguns retrats de les persones a qui anava coneixent i entrevistant, i que una de les retratades hauria estat la mateixa Mare de Déu. Per aquesta raó sovint se l'ha representat fent un retrat de Maria. El resultat de totes aquestes trobades va ser l'evangeli de sant Lluç, que anava destinat principalment a les comunitats de cristians procedents, com ell mateix, del paganisme.

CALENDARI DE
LA SETMANA

**Lectures de la missa,
santoral i
altres celebracions**
(Cicle litúrgic A; ferial II)
Temps de durant l'any
(Salteri: setmana 4)

OCTUBRE

12. Diumenge

XXVIII de durant l'any, Verd. Lectures: Isaïes 25,6-10a / Salm 22 / Filipencs 4,12-14.19-20 / Mateu 22,1-14

ALTRES CELEBRACIONS: *Mare de Déu del Pilar.* Sants, Serafí de Monte Granario, rel.; Domnina, vg.

Festa Major: a Alcanar, Caldes Montbui, Cistella, Estamariu, Esterri de Cardós, Flaçà, Olèrdola, Ossó de Sió, les Preses, Santa Maria de Palautordera, Soriguera i Vilaplana.

13. Dilluns

Fèria, Verd. Lectures: Gàlates 4,22-24.26-27.31-5,1 / Salm 112 / Lluc 11,29-32

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Eduard, rei; Santes, Celedònia, vg.

14. Dimarts

Fèria, Verd. Lectures: Gàlates 5,1-6 / Salm 118 / Lluc 11,37-41. Si es vol: *Sant Calixt* (MLI), *Vermell.*

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Just, b.; Santes, Fortunata, vg. i mr.

Festa Major: a Albons.

15. Dimecres

Santa Teresa de Jesús (F), *Blanc.* Lectures: Eclesiàstic 15,1-6 / Salm 88 / Mateu 11,25-30

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Bru, b.; Santes, Tecla, ab.

16. Dijous

Fèria, Verd. Lectures: Efesis 1,1-10 / Salm 97 / Lluc 11,47-54. Si es vol: *Santa Eduvigis* (MLI), *Blanc;* *Santa Margarida M. Alacoque* (MLI), *Blanc.*

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Gal, ab.; Galderic; Bertran, b.

17. Divendres

Sant Ignasi d'Antioquia (MO), *Vermell.* Lectures: Efesis 1,11-14 / Salm 32 / Lluc 12,1-7

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Rodolf, mr.; Santes, Exupèria, mr.

18. Dissabte

Sant Lluc, *Vermell.* Lectures: 2 Timoteu 4,10-17b / Salm 144 / Lluc 10,1-9

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Just, mr.; Santes, Trifònia, emp.

Festa Major: a Siurana d'Empordà.

Lectures bíbliques

Diumenge XXVIII de
durant l'any

Lectura primera

Is 25,6-9

m'heu ungit el cap amb perfums,
ompliu a vessar la meva copa. **R.**

*El Senyor prepararà un convit
i eixugarà les llàgrimes de tots els homes*

Lectura del llibre d'Isaïes:

En aquesta muntanya, el Senyor de l'univers prepararà per a tots els pobles un convit de plats gustosos i de vins rancis, de plats gustosos i suculents, de vins rancis clarificats. Farà desaparèixer en aquesta muntanya el vel de dol que cobreix tots els pobles, el sudari que amortalla les nacions; engolirà per sempre la Mort.

El Senyor eixugarà les llàgrimes de tots els homes i esborrarà l'oprobri del seu poble arreu de la terra. Ha parlat el Senyor. Aquell dia diran: Aquí teniu el nostre Déu, de qui esperàvem que ens salvària; alegrem-nos i celebrem que ens hagi salvat, perquè amb tota certesa la mà del Senyor reposarà sobre aquesta muntanya.

Salm responsorial

22

El Senyor és el meu pastor; no em manca res
em fa descansar en prats deliciosos;
em mena al repòs vora l'aigua,
i allí em retorna.
Em guia per camins segurs
per l'amor del seu nom.

R. Viuré sempre a la casa del Senyor.

Ni quan passo per barrancs tenebrosos
no tinc por de res,
perquè us tinc vora meu;
la vostra vara de pastor
m'asserena i em conforta. **R.**

Davant meu pareu taula vós mateix
i els enemics ho veuen;

Oh sí! la vostra bondat i el vostre amor
m'acompanyen tota la vida,
i viuré anys i més anys
a la casa del Senyor. **R.**

Lectura segona

Fl 4,12-14.19-20

*Em veig amb cor per a tot,
gràcies a aquell que em dona forces*

Lectura de la carta de sant Pau als cristians de Filipis:

Germans, sé viure enmig de privacions, i sé viure igualment en l'abundància. Estic avesat a tot: a menjar bé i a passar fam, a tenir de tot i a trobar-me mancat d'allò que necessito. Em veig amb cor per a tot, gràcies a aquell que em dona forces. Però heu fet molt bé d'ajudar-me, ara que vivia en l'estretor. El meu Déu satisfarà les vostres necessitats d'acord amb l'esplendidesa de la seva glòria en Jesucrist. A Déu, Pare nostre, sigui donada la glòria pels segles dels segles. Amén.

Al·leluia

Ef 1,17-18

*Que el Pare de nostre Senyor Jesucrist
il·lumini els ulls del nostre cor
perquè coneguem a quina esperança ens ha
cridat.*

Evangeli

Mt 22,1-14

Convideu a la festa a tothom que trobeu

Lectura de l'evangeli segons sant Mateu:

En aquell temps, Jesús proposà aquesta altra paràbola als grans sacerdots i als notables del poble: «Passa amb el Regne del cel com amb un rei que celebrava el casament del seu fill, envià els seus homes a avisar els convidats, però no hi volien anar. Llavors n'envià d'altres que diguessin als convidats: "Ja tinc preparat el banquet, he fet matar els vedells i l'aviram. Tot és a punt: veniu a la festa." Però ells no en feren cas: l'un se n'anà al seu camp, l'altre als seus negocis, i altres agafaren els enviats, els maltractaren i els mataren. El rei, en veure això, s'indignà, i envià les seves tropes per exterminar aquells assassins i incendiar-los la ciutat. Mentrestant, digué als seus homes: "El banquet de casament és a punt, però els convidats no se'l mereixen. Per tant, aneu a les sortides dels camins i convidau a la festa tothom qui trobeu." Ells hi anaren, i reuniren tothom qui trobaven, bons i dolents. I la sala del banquet s'omplí de convidats.»

Barcelona

diòcesis

Nou curs de les Facultats de Teologia i Filosofia

■ El degà de la Facultat de Filosofia no amaga les «perplexitats» davant del desplegament del Conveni de Bolonya

BARCELONA.— La Facultat de Teologia és la nineta dels ulls de l'Església de Catalunya. Al llarg dels seus quaranta anys de vida, aniversari que el curs passat es va celebrar de forma molt reeixida, ha estat el pulmó de la reflexió teològica al nostre país així com l'ins-

trument de la formació intel·lectual dels joves cridats a ser pastors de l'Església. Amb motiu del seu 40è aniversari, la Facultat de Teologia de Catalunya va fer un pas endavant per tal de fer-se un lloc en el marc internacional de la reflexió teològica. Es va donar a conèixer al

món organitzant quatre congressos que van reunir fins a 638 inscrits, en una iniciativa que durant aquests curs 2008-2009 també tindrà la seva traducció en el simposi internacional amb motiu de l'Any Paulí dels dies 14 i 15 de maig.

El dimecres 1 d'octubre va tenir lloc la inauguració del curs 2008-2009 de la Facultat de Teologia de Catalunya, de la Facultat Eclesiàstica de Filosofia de Catalunya (URL), de l'Institut Superior de Litúrgia de Barcelona i de l'Institut de Teologia Fonamental. A l'Aula Magna del Seminari Conciliar de Barcelona, recentment restaurada, es va aplegar una nodrida representació de l'Església catalana com una mostra ben evident que el suport que rep el món de la reflexió teològica, filosòfica i litúrgica no és únicament teòric, sinó eminentment pràctic. El gran canceller de les facultats i arquebisbe de Barcelona, el cardenal Lluís Martínez Sistach, va presidir l'acte acompanyat per tot l'episcopat català, així com pels provincials d'ordes i congregacions religioses.

A l'hora de llegir la memòria del curs passat, el Dr. Armand Puig, degà de la Facultat de Teologia de Catalunya, va parlar amb molt d'optimisme de l'èxit obtingut en la celebració del 40è aniversari: «La Facultat de Teologia ha mirat el món amb intensitat i convicció, i ens hem donat a conèixer.» De cara als reptes d'aquest curs, va destacar que continua l'adequació dels estudis al Conveni de Bolonya, signat el 2003 per la Santa

L'acte va començar amb la celebració eucarística.

Seu, i va esmentar el que ja és una evidència: el nombre cada vegada més elevat d'alumnes provinents d'altres països. «Des de la nostra identitat, i amb el català com a llengua vehicular, acollim tots aquests alumnes en la seva diversitat i pluralitat lingüística», va dir el Dr. Armand Puig. Altres projectes són l'obra *Literatura intertestamentària*, a càrrec d'experts en textos antics encapçalats per

Enric Cortés, així com la necessitat de col·laborar i d'inserir-se en xarxes més grans.

Per tal d'evidenciar la vitalitat de les deu diòcesis catalanes en el camp de la reflexió teològica el Dr. Armand Puig va facilitar la xifra del total d'alumnes que estudien tant a

«La "xifra respectable" de 2.200 alumnes és sens dubte el millor argument a l'hora de reclamar un reconeixement públic per als estudis de Teologia»

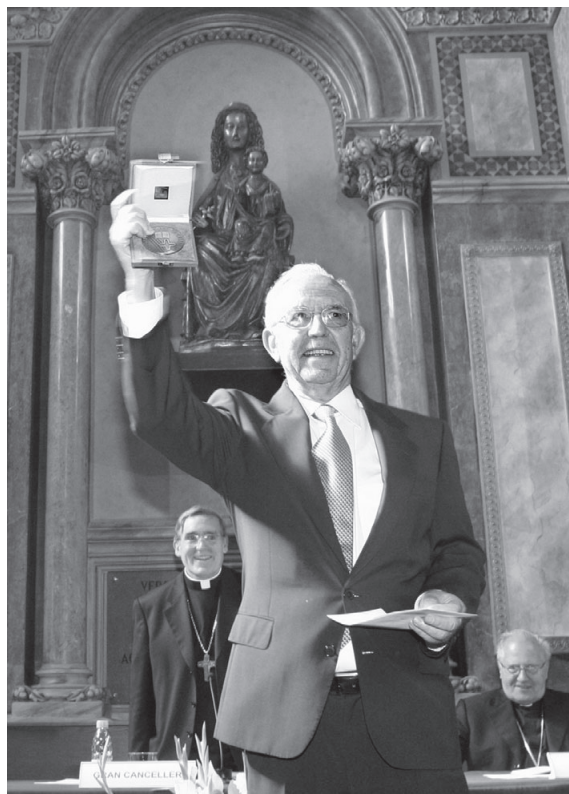
la Facultat de Teologia de Catalunya com a la xarxa dels Instituts Superiors de Ciències Religioses que patrocina (Barcelona, Girona, Lleida, Mallorca, Tarragona i Vic). La «xifra respectable» de 2.200 alumnes és sens dubte el millor argument a l'hora de reclamar un reconeixement públic per als estudis de Teologia.

Les «perplexitats» de la Facultat Eclesiàstica de Filosofia de Catalunya

El nou curs 2008-2009 comença per a la Facultat Eclesiàstica de Filosofia de Catalunya (URL) amb un repte important: fer conciliables les exigències del grau civil i de l'eclésiàstic, o el que és el mateix, adequar-se al Conveni de Bolonya aplicant tant les exigències de l'Estat espanyol com les del Vaticà.

Aquesta situació és el que ha posat la Facultat de Filosofia en un estat de «perplexitat», tal com va manifestar el seu degà, el Dr. Joan Martínez Porcell. «El desplegament que l'Estat espanyol fa del Conveni de Bolonya és contrari a les directrius de la Congregació per a l'Educació Catòlica», va dir, i també va explicar que aquesta problemàtica va marcar la jornada del claustre de professors celebrada el setembre passat.

La Facultat de Filosofia de Catalunya ofereix les llicenciatures de Filosofia i d'Humanitats amb la finalitat de difondre el coneixement en les matèries clàssiques d'aquestes disciplines i de promoure la capacitat i la competència de judici en qüestions filosòfiques i humanístiques, del passat i del present. Per al curs 2008-2009 ofereix quatre cursos de lliure accés: *Cultures del Mediterrani: Egipte i Grècia*; *Lectures de pensadors del segle XX*; *La ficció en la història de la cultura*, i *Tres clàssics literaris del segle XX: Conrad, Mauriac, Greene*. Com a novetat, a partir d'aquest curs també ofereix dos

El Dr. Josep-Oriol Tuñí va rebre la medalla de la Facultat de Teologia.

L'Aula Magna va acollir l'acte acadèmic.

màsters oficials: Recerca en filosofia i estudis humanístics, i Gestió i Didàctica del Patrimoni Cultural.

Lliçó inaugural del Dr. Josep-Oriol Tuñí

Un dels protagonistes del matí va ser el Dr. Josep-Oriol Tuñí, que no únicament va rebre la medalla de la Facultat de Teologia amb motiu de la seva jubilació, sinó que també va ser l'encarregat de pronunciar la lliçó inaugural: *Exegesi i hermenèutica de l'Evangeli segons Joan en l'època crítica*. Malgrat la profunditat del tema, reunit en un volum de 83 pàgines, el Dr. Tuñí, que en dues ocasions ha estat degà de la Facultat de Teologia de Catalunya, va saber aplicar a la seva lliçó inaugural unes pautes d'or: breuetat i concisió.

La seva intervenció es va centrar en l'Evangeli segons sant Joan. Va oferir cinc adquisicions exegètiques i hermenèutiques obtingudes en els darrers cinquanta anys i va proposar quatre claus

de lectura o quatre elements imprescindibles a l'hora d'enfrontar-nos amb el text. «El rerefons de l'Evangeli segons Joan és el judaisme, divers i molt plural», va dir en primer lloc. També va recordar als assistents que, més enllà de la narració dels fets de Jesús, l'Evangeli també en fa una interpretació a la llum de la Pasqua. Com a tercera clau de lectura, el Dr. Tuñí va destacar que el veritable autor de l'Evangeli és l'Esperit i, finalment, que la persona que s'amaga rere l'autoria és una persona encisada per Jesús i que no veu res més que Jesús. «L'Evangeli de Joan és d'una centralitat de Jesús espectacular», va afegir.

L'aplaudiment que va rebre el Dr. Josep-Oriol Tuñí al final de la lliçó inaugural va ser d'admiració però també de gratitud per haver-se erigit en apòstol de la breuetat. Seguidament seria el cardenal Lluís Martínez Sistach que donaria per inaugurat el curs 2008-2009 de les facultats.

Carme Munté

Fotos: Agustí Codinach

Inauguració del curs del Seminari Conciliar

BARCELONA.— El dilluns 29 de setembre, el cardenal Lluís Martínez Sistach, arquebisbe metropolità de Barcelona, acompanyat de Mons. Agustí Cortés, bisbe de Sant Feliu de Llobregat, va inaugurar el nou curs dels Seminaris Major i Menor on hi ha els seminaristes d'aquestes dues diòcesis. L'acte va començar a la Sala Sant Jordi, on es van reunir els seminaristes i l'equip del seminari amb els bisbes. Primer va intervenir Mn. Josep Maria Turull, rector del seminari, que va presentar el nou curs, i a continuació, ho van fer el bisbe de Sant Feliu i el cardenal, que van animar a aprofitar de valent el nou curs. A continuació, es va celebrar l'eucaristia a la capella de Seminari. (C.C.)

Residència Nostra Senyora de Fàtima al Tibidabo

- ✓ Instal·lacions amb espais enjardinats i de bosc molt amplis.
- ✓ Habitacions individuals amb bany i instal·lació per a TV i telèfon.
- ✓ Ampli menjador amb vistes panoràmiques.
- ✓ Capella, gimnàs, etc.

Equip humà de professionals: metge, assistent tècnic sanitari, assistent social, gabinet psicològic, podòleg, fisioterapeuta, terapeuta ocupacional i animació, perruqueria, personal assistencial i auxiliar.

Últims avenços informàtics, en el control postural i la localització de persones.

Disposem d'un nombre de places concertades amb la Generalitat de Catalunya.

La qualitat de vida de les persones grans és la nostra prioritat

FUNDACIÓ B. NOSTRA SENYORA DE FÀTIMA
Carretera de Vallvidrera a Tibidabo, 102-104
08035 Barcelona
Tel. 934 343 630 - 609 101 344
Fax 934 343 650
e-mail: fundfatima@terra.es
web: www.fundacionntrasrafatima.org

DR. JOAN MARTÍNEZ PORCELL, DEGÀ DE LA FACULTAT ECLESIASTICA DE FILOSOFIA DE CATALUNYA (URL)

«La nostra condició eclesiàstica i alhora civil és un avantatge però ara ens pot crear dificultats»

Una de les qüestions que més interrogants va despertar durant la inauguració del curs va ser a propòsit de la paraula «perplexitats» pronunciada pel Dr. Joan Martínez Porcell, degà de la Facultat Eclesiàstica de Filosofia de Catalunya (URL). A través de les seves paraules quedava evident que aquest curs que acabem de començar serà cabdal en el futur d'aquest centre que, davant de l'adequació al Conveni de Bolonya, ha de fer compatibles les exigències del grau civil i de l'eclesiàstic.

—Quines són les perplexitats de la Facultat de Filosofia davant de la implementació del Conveni de Bolonya?

—En primer lloc, cal dir que no tenim cap reserva respecte del Conveni de Bolonya, però la nostra doble condició, eclesiàstica i civil, ens posa davant d'una primera perplexitat pel que fa al disseny curricular. D'una banda i d'acord amb la normativa espanyola, els títols de graus consten de 240 crèdits distribuïts al llarg de quatre anys; de l'altra i d'acord amb la normativa romana, consten de 300 crèdits distribuïts al llarg de cinc anys. Efectuar un únic pla d'estudis que satisfaci les dues expectatives és difícil. Això no vol dir, però, que sigui insoluble, el que vol dir és que l'esforç que hem de fer per aconseguir una unitat de pla d'estudis amb aquesta perspectiva és molt gran.

El segon punt que crea perplexitat és de tipus pressupostari, en el sentit que el Conveni de Bolonya anima tot un seguit d'exigències administratives i burocràtiques que produeixen un encariment de l'ensenyament universitari. Així, una de les exigències del desplegament a l'Estat espanyol és que els professors en actiu tinguin un contracte laboral, tant si són laics com si són eclesiàstics.

Finalment, hi ha altres perplexitats de tipus ideològic. Tot i reconèixer l'autonomia universitària, el control estatal sobre la vida universitària és més gran. Les agències nacionals de qualitat són les responsables d'aprovar les titulacions, els plans d'estudi, les activitats curriculars, la qualitat de la docència i la recerca, etc. En canvi, la Congregació Romana ens demana que els nostres professors siguin acreditats per l'agència de la Santa Seu, abans de presentar-se a cap agència nacional.

—La realitat, per tant, és que la Facultat es troba en un estira i arronsa?

—La nostra condició eclesiàstica i alhora civil és un avantatge però ara ens trobem que en algunes qüestions també ens crea dificultats. Ara mateix ens hem d'adequar a les exigències que ens marca l'Estat espanyol i que certament són difícils d'assumir, especialment el que fa referència a un tipus de recerca i investigació pensada especialment per a estudis tècnics o científics. El nostre tarannà pedagògic és generalista i teòric. Els nostres laboratoris són el pensament i la paraula. I no tenim contractes amb empreses ni accés a finançament públic.

—Algú podria interpretar que estan en contra del Conveni de Bolonya...

—En absolut. Nosaltres hi estem totalment d'acord. I a la universitat li calia un procés de renovació, però s'han de tenir en compte les especificitats de cada centre. Les nostres titulacions eclesiàstiques i la nostra pertinença a una universitat privada són trets molt específics. Hi ha dificultats que poden ser superables, com les que fan referència al disseny curricular o bé les de tipus pressupostari, però n'hi ha d'altres de més delicades i que ens poden lligar a unes obligacions que considero excessives. Estem d'acord que hi hagi uns controls de l'Administració pública, però no en el fet que aquests controls esdevinguin una intromissió de l'Estat en l'autonomia universitària. Així doncs, la pregunta és: en quins aspectes i amb quina intensitat pot l'Administració pública controlar o limitar les titulacions ofertades per centres que en la seva iniciativa i en la seva identitat són fruit de la iniciativa privada?

—Malgrat tot, és una bona notícia l'aprovació de dos màsters oficials.

—Sens dubte que sí, encara que hauran de passar per una altra agència que els verifiqui. Aquest curs, sobretot, ens centrarem en la presentació dels dos graus —en Filosofia i Humanitats—. Ens esforçarem al màxim, amb l'ajut de les autoritats acadèmiques de la pròpia universitat. Contemplar l'escenari eventual d'una no-acreditació d'aquests graus oficials no és fútila. Tots podem recordar la polèmica que va haver-hi a l'entorn de les Humanitats, i el que ha passat amb les Filologies... Malgrat tot, aquesta possibilitat no ens ha de desanimar, al contrari, ha d'esperonar-nos en l'esforç constant.

Barcelona

Cinquanta anys de consagració a Déu i als ancians

■ Vuit Germanetes dels Pobres celebren les seves noccs d'or en la vida religiosa

BARCELONA.— El darrer cap de setmana de setembre es respirava alguna cosa especial a la casa que les Germanetes dels Pobres tenen a la plaça Tetuan de Barcelona. Aquella cosa especial era l'alegria compartida per la celebració dels 50 anys de professió religiosa de vuit germanetes. Resi-

dents, treballadors, familiars, amics i benefactors no es van voler perdre l'ocasió de compartir amb les Germanetes dels Pobres aquesta efemèride. El punt central de les celebracions va ser una eucaristia d'acció de gràcies presidida pel cardenal Lluís Martínez Sistach, arquebisbe de Barcelona.

El dissabte 27 de setembre va fer-se de dia d'una manera esplèndida, radiant, com radiants estaven les vuit germanetes que celebraven els seus 50 anys de professió religiosa. Totes tenien una cosa en comú: una gran emoció a la qual difícilment podien posar-hi paraules. Vuit vides lliurades, vuit dones que fa 50 anys van dir «sí» a Déu i que l'han anat renovant dia a dia al servei dels pobres. Igual que la seva fundadora, la beata Joana Jugan, aquestes vuit germanetes van sentir que Déu les volia per a Ell, servint-lo i estimant-lo en la figura dels ancians i ancianes.

I quina millor manera d'agrair a Déu els dons rebuts en aquests 50 anys i de renovar-ne el compromís que aplegar-se al voltant de la Taula del Senyor. Amb la senzillesa que caracteritza les Germanetes dels Pobres, la capella es va omplir per celebrar una eucaristia presidida pel cardenal Martínez Sistach i concelebrada per sis sacerdots.

En la seva homilia, l'arquebisbe de Barcelona va recordar a les vuit germanetes que «la vocació és un do de Déu. La vostra resposta lliure, conscient i generosa és un do de Déu. Gràcies, germanes, per la vostra entrega, compromís i fidelitat!». Per al cardenal, el testimoni de les Germanetes dels Pobres és una «provocació» al nostre món, perquè «amb el vostre «sí» esteu dient a la societat d'avui, *light*, fluixa i en la qual Déu no compta, que és possible comprometre's per sempre. Vosaltres, amb la vostra senzillesa, dieu 50 anys sí! És possible i, a

El cardenal, juntament amb les felices germanetes.

més, s'és feliç. 50 anys de compromís!».

L'evangeli que es va llegir a la celebració recordava que Jesús estima amb el mateix amor del Pare. Per això, el purpurat repetia a les germanetes que «el Pare us estima des de tota l'eternitat, sense límits. Déu us ha triat, us ha pensat des de tota l'eternitat. Sou estimades per Déu. Sentir-se estimat per Déu, quina confiança, quina satisfacció, quina autoestima!».

Novament es va referir el cardenal Martínez Sistach al tema de la vocació, en assenyalar que «tots rebem una vocació si la volem escoltar i seguir. No sou vosaltres qui heu triat aquesta vocació. És Ell qui us ha cridat. La iniciativa és de Déu i Ell compta amb vosaltres!». Cinquanta anys construint el Regne de Déu, mig segle de vida

dedicada al servei de la gent gran és el millor que es pot dir d'aquestes germanetes. Prova d'això és l'estima que han sembrat allà per on han passat. Així, l'arquebisbe assenyala que «Déu us ha triat perquè doneu fruit, perquè poseu la vostra vida al servei dels altres. I vosaltres ho feu seguint el carisma de Joana Jugan: feu-vos petites perquè així podreu encarregar-vos dels petits, podreu fer feliços els petits i petites d'aquest món».

Les Germanetes dels Pobres viuen la seva vocació amb un esperit de família, on tots els seus integrants se senten valorats i estimats. Per això, el purpurat no es va cansar de proclamar que «necessitem l'afecte de persones que estimin, tinguin cura, com

Déu. I això són els vostres 50 anys de generositat. Dia rere dia us heu lliurat generosament i esteu disposades a seguir en aquest servei. Heu trobat la felicitat al costat del Senyor, que us dona una alegria plena. Gràcies, Senyor, per les meravelles que fas en cadascuna d'aquestes germanetes, com vas fer en Maria, i, a través de vosaltres, a tantes persones que heu estimat, guarit, acompanyat...».

El cardenal no va voler acabar la seva homilia sense tenir en compte també les joves que es trobaven presents en la celebració, tot recordant que el testimoni d'una vida de lliurament de les vuit germanetes és «un testimoni d'una vida humana i cristiana autèntica!».

Rosa María Jané Chueca

Un «sí» que dura ja 50 anys

SOR MERCEDES: «Sento molta alegria. Sento que podria haver-ho fet millor en aquests 50 anys, però han estat uns anys preciosos i meravellosos.»

SOR EMILIA: «Són 50 anys de fidelitat i servei, d'alegria. Cada dia estic més contenta i li demano força al Senyor.»

SOR M. NIEVES: «Estic molt feliç i continuo sent-ho. He rebut molt en aquests 50 anys, més del que he donat. Gràcies a Déu per haver-me cridat i acollit, i gràcies pel que he rebut de la comunitat i dels ancians.»

SOR BLANCA: «Aquests 50 anys són un regal de Déu al servei dels ancians. Si tornés a néixer, entraria novament a les Germanetes dels Pobres. Dels ancians es rep tot. Són la presència de Déu. Ens ha tocat un lot molt bell.»

SOR MAGDALENA: «M'han passat volant aquests anys. És un somni feliç i desitjaria aquesta felicitat per a tots els joves que busquen. Hi ha més felicitat a fer el bé que a passar-s'ho bé.»

SOR M. DEL CARMEN: «Sento una gran alegria per la fidelitat de Déu. Sempre l'he sentit molt proper. És una gran alegria estar amb Déu i correspondre als seus dons. És un gran do de Déu haver arribat fins aquí. Em sento feliç per haver intentat fer feliços els ancians.»

SOR AMELIA: «En aquests dies he vist molt clarament que Déu dona gratuïtament i l'he sentit tant dins meu que voldria que tothom el sentís com a Pare, que es dona gratuïtament. Sé que Ell m'acull als seus braços i n'estic molt contenta.»

SOR ANA: «Sento un goig immens i una gratitud infinita pels dons de Déu a les nostres vides. Més que donar, hem rebut.»

Rere les petjades de les seves germanes grans

La celebració dels 50 anys de les germanetes va ser molt viscuda per tots els participants, especialment per tres joves: Nuria Dolz (18 anys), Silvia Viñas (22 anys) i Marta Sánchez (30 anys). Per a elles comença ara l'aventura que les seves «germanes grans» van emprendre fa 50 anys. Nuria, Silvia i Marta també han sentit la crida de Déu i estan disposades a donar el «sí». D'alguna manera, les vuit germanetes homenatjades són el mirall en què aquestes tres joves es miren i que els torna la imatge d'unes dones felices, il·lusionades i enamorades de Déu.

Nuria prové d'una família profundament religiosa, que ja sap el que és lliurar un fill a Déu. Malgrat la seva joventut, Nuria reconeix que «des de petita he sentit la inquietud de la vida religiosa. Quan estic amb les germanetes sento una gran felicitat i la pregària m'ha fet veure clar que Déu vol que estigui aquí». Als seus 18 anys, impacta la maduresa amb què parla i que la portarà a començar el postulantat el proper any. Per a ella, la celebració d'aquest 50è aniversari ha suposat un nou impuls en la seva vocació «i li demano a Déu que em concedeixi perseverar

com elles. Sento l'impuls de viure en plenitud la meva vocació».

Al contrari que Nuria, Silvia no ha estat educada en la fe. Per a ella, la trobada amb Jesús es va produir a través de les Germanetes dels Pobres, i aquesta trobada va transformar la seva vida: «Quan vaig conèixer les Germanetes, vaig conèixer el Senyor i la meva vida va canviar. Ara estic super feliç. Des del primer moment vaig saber que el meu lloc era aquest, el lloc on em puc realitzar com a persona i ajudar els altres. Tot per Ell.» Silvia també iniciarà el postulantat el proper any, amb Nuria. «Sóc molt feliç per haver compartit amb aquestes germanetes els seus 50 anys. Ens donen un gran exemple, ens encoratgen, ens aconsellen. Veure la seva felicitat em dona felicitat a mi.»

Marta, la més gran de les tres, acaba de començar el postulantat. Ella sempre ha estat a l'Església, tot i que reconeix que «era una cristiana més. Jo volia formar una família, però la cosa no va sortir bé. Vaig començar a fer voluntariat amb les germanetes, i la veritat és que m'horroritzava!, però el Senyor no m'ha permès allunyar-me'n. Aquí he trobat perso-

Tres joves disposades a donar el «sí».

nes que m'han ajudat a caminar». Des de la serenitat que li donen els anys i pel fet d'haver viscut diferents experiències, Marta reconeix que «les germanetes, els ancians, s'han anat colant dins meu sense gairebé adonar-me'n, sense buscar-ho. La meva vocació no l'he viscuda amb claredat. Ha estat una cosa progressiva, com la pluja que amara la terra. Ara puc dir que sento una certesa profunda i que sóc profundament feliç».

La macrotrobada cultural impulsada per Comunió i Alliberament aplega més de 700.000 persones

Meeting de Rímini 2008: «Jo, puc ser-ne protagonista?»

Un any més s'ha celebrat a la ciutat italiana de Rimini, entre el 24 i el 30 d'agost, el certamen cultural i popular més concorregut del món. Les xifres parlen per si soles: més de 700.000 congressistes, unes 140 trobades amb 340 relators, 12 exposicions, 13 manifestacions esportives, 24 espectacles... La totalitat de la

Fira de Rimini ha estat ocupada durant una setmana per la manifestació, enguany amb auditori nou per a 10.000 persones. El pressupost final ha estat de 10 milions d'euros, impossible sense la contribució de més de 4.000 voluntaris i de més de 200 entitats i empreses que donen suport a la manifestació.

Malgrat les xifres aclaparadores, el Meeting és impossible d'explicar només amb nombres. El tema d'enguany, *O protagonistes o res*, volia reflexionar sobre el concepte de persona i el seu valor. El missatge de salutació del Papa ajudava ja des d'un bon començament a aprofundir en el tema: «Què significa ser protagonistes de la pròpia existència i de la del món? En un món que identifica el protagonisme amb l'«èxit», la pregunta es podria reformular així: què és el que dóna rostre a l'home i el fa inconfusible en la plena dignitat de la seva existència?, en què consisteix la felicitat?» El Papa reproposa la figura de sant Pau en aquest any jubilar com a veritable protagonista del seu temps i del nostre. Perquè «protagonista de la seva existència és qui dóna la seva vida a Déu, que ens crida a cooperar en el seu projecte de salvació universal». «Només Crist pot desvetllar en l'home la seva veritable dignitat i comunicar-li el sentit autèntic de la seva existència. El que va ser possible per a sant Pau ho és per a cadascun de nosaltres», no importa la forma concreta amb què ens crida a cadascú.

Rostres amics, presència de Crist

Enguany més que mai el Meeting ha estat atent no únicament als grans protagonistes —diversos cardenals i bisbes, ministres italians i ambaixadors dels EUA, filòsofs i el secretari de la Lliga Àrab...—, sinó a les petites i humils presències que ajuden a entendre i redescobrir «el nostre protagonisme». Entre ells, ja en la primera trobada d'enguany, Marcos i Cleuza Zerbini, del Brasil, que fa 20 anys van fundar i van dirigir el moviment dels Sense Terra, per ajudar els més pobres de São Paulo. Així han aconseguit donar una casa a 10.000 famílies —i 7.000 més ja tenen un terreny— i permetre l'accés a la universitat —inassolible econòmicament per als pobres— a 47.000 joves. Però, malgrat els èxits, l'entusiasme es perdia i apareixia el cansament. «El primer que hem après de la trobada amb Comunió i Alliberament —ha dit Marcos— és que a nosaltres ens toca dir que sí, però que el resultat no ens pertany: pertany a Crist. Comprendre-ho ha estat com treure'ns un enorme pes del damunt. En aquests tres anys el nostre moviment s'ha triplicat, però el seu pes s'ha tornat més lleuger.» «El nostre moviment neix per respondre a una necessitat, però es transforma en una comunitat per compartir la vida, perquè el primer és la persona. Mirant la meua vida entenc que ser-ne protagonista és veure el meu destí, és respondre al que ens demana Crist.» I ha acabat dient amb convic-

ció: «Cleuza no m'havia estat donada només per construir la història de l'associació, era un do de Crist a la meua vida.» Així, s'han casat una setmana abans del Meeting, a Assís.

Una altra protagonista excepcional ha estat Vicky Aryenyo. Fa 7 anys, esperant el seu tercer fill, el marit l'abandona perquè no volia avortar. Després descobreix per què: ella tenia sida i el seu fill també. Abandonada i despreciada per tothom, fins i tot per la seva família. Perd la feina, no té diners. Es deixa perdre, al seu fill a l'escola li diuen «esquelet». Quan Rose Busingye, responsable del Meeting Point International (ONG que es dedica a les dones marginades i malaltes), s'hi interessa, no s'ho creu: com és possible? Malgrat que veia les altres dones malaltes capaces d'estar alegres, no podia creure en la gratuïtat que li oferien. Rosa la visita a casa seva, malgrat que està bruta i ella mateixa no es renta i té nafres infectes. Rose s'asseu al seu costat, però ella s'hi resisteix, se n'allunya. L'altra la persegueix pel sofà («al final ja no sabia on posar-me»). «Dóna'm almenys el nen», li diu Rose. Finalment un dia li diu: «Vicky, tu tens un valor. Aquest valor és més gran que la teua malaltia i que la mort.» Vicky cedeix: una mirada així és capaç de canviar la vida. Comença a deixar-se curar, decideix col·laborar amb el Meeting Point per ajudar les altres dones malaltes. «Quan vaig trobar Rose, vaig comprendre que Déu no m'havia abandonat, que encara m'estimava.» Ja no està sola. «Jo no moriré esclava del virus, ara sé que Rose i el moviment estan amb mi.» Té totes les raons per dir que la realitat li és enemiga, que res no té sentit, però en ella allò que venç és el rostre de la seva amiga Rose, la presència a través de la qual passa potentment Crist.

Perquè protagonista —com va dir la presidenta del Meeting en la sessió de cloenda— és també un noi que ella va veure com netejava amb força una moqueta la nit abans de la inauguració, perquè tot estigués net.

El tema de Meeting 2008 ha estat «O protagonistes o res».

Un nou auditori per a 10.000 persones es va estrenar per a l'ocasió.

El testimoni esfereïdor de Vicky Aryenyo la va convertir en protagonista.

Més de 700.000 congressistes, i molts més.

Entre les exposicions, cal destacar com a impressionant la d'una cooperativa que dona feina als empresonats. No era només una exposició: hi havia els empresonats produint un *panettone* i galetes boniques, que venien i oferien als visitants, juntament amb els guardes que els vigilaven. I també *Viure sense mentides*, dedicada a Alexander Solzenicyn, mort pocs dies abans enmig del silenci (culpable?) de molts mitjans, alguns expressió d'una cultura que encara recorda amb vergonya com han intentat silenciar el crit d'un home lliure, lliure fins i tot en un *gulag*. Enxampat per la maquinària de l'estat dissenyada per destruir l'home i resistint-hi, redescobreix la fe —es podia veure el rosari construït amb molles de pa— i amb ella la seva dignitat i valor infinit. Així torna la identitat i la dignitat a tot un poble i a tothom.

Ampli ventall d'exposicions

Una altra exposició estava dedicada a la primavera de Praga de fa 40 anys, l'intent del partit comunista de Txecoslovàquia d'obrir espais de llibertat fins i tot dins del marxisme comunista. I de com va ser traïda pels «germans» russos amb la invasió militar la nit del 20 d'agost. Les tropes russes pensaven que aturarien una contrarevolució i es van trobar un poble que els deia que marxessin. Impressionant l'episodi de la noia txeca que reconeix un amic rus damunt d'un tanc i el diàleg entre ells. Van haver de canviar totes les tropes al quart dia, i van haver de portar forces fresques dels estats asiàtics que no parlaven rus, perquè estaven desmoralitzades.

El tema del Meeting 2009 serà *El coneixement és sempre un esdeveniment*, que ens diu que el coneixement introdueix una relació entre el meu jo i la realitat. I si no em canvia és com si no es conegués res. Davant de certa cultura que sembla que només es preocupa de censurar les grans preguntes del cor de tothom i de reduir l'educació a una transmissió impersonal d'informació, podrien fer un tomb per Rimini els ideòlegs de la nostra «educació per a la ciutadania», podrien veure-hi milers de joves entusiastes i compromesos, disposats a netejar qualsevol moqueta per participar en una forma de vida veritable i que els fascina. Res d'imposat, tot ofert en llibertat.

El protagonista és el pidolaire que tan bon punt reconeix que és dependent, que està necessitat, es transforma i canvia. És una humanitat canviada que, amb una mica d'atenció i sense censurar el seu desig, s'obre de bat a bat per pidolar el Misteri. No partint de Déu, sinó de la realitat.

Giorgio Chevallard

Fotos: Meeting 2008

ts joves, han participat aquest any al Meeting.

El cardenal Jean-Luis Tauran, president del Pontifici Institut per al Diàleg Interreligiós, va participar a la trobada «Les condicions de la pau».

Mons. Pezzi, nomenat recentment arquebisbe catòlic de Moscou, va parlar sobre «Partir per quedar: comunió i missió a Rússia».

Les exposicions són un altre dels atractius de la trobada.

El Meeting ofereix un ampli ventall de possibilitats culturals.

MANIFEST FINAL

Podem viure així: com a protagonistes

En una època en què sembla que res no ens interessa, el Meeting ha mostrat que la gent no parteix de discursos o d'idees abstractes, sinó més aviat és tocada per una presència. En aquest sentit el missatge del Sant Pare ha estat el signe d'una presència familiar al poble del Meeting i ha indicat la hipòtesi de treball que ha marcat tota la setmana: «El Meeting vol dir que només Crist pot desvetllar en l'home la seva veritable dignitat i comunicar-li l'autèntic sentit de l'existència... Vet aquí el protagonisme... Ens vol col·laboradors seus per a la realització del seu regne.»

Les trobades del cicle *Podem viure així* ens han ofert el testimoni de persones apassionades per la seva humanitat i que a la trobada cristiana han trobat la resposta a la necessitat infinita del seu cor i per això n'han esdevingut protagonistes: Vicky i Rose entre els malalts de sida de Kampala; Cleuza i Marcos Zerbini entre els Sense Terra de São Paulo; el pare Aldo Trento a Asunción; Rosetta Brambilla a Belo Horizonte; sor Elvira i Margarita Barankitse... han quedat al cap i el cor de la gent, perquè eren testimonis d'una mirada de claredat sobre la vida fins al reconeixement de Crist com una presència real. El seu dir «sí» al misteri els ha fet protagonistes i això és també l'origen del canvi social que les seves històries han documentat. Així, l'exposició sobre les presons ha estat una possibilitat contínua de trobada amb la mateixa novetat en la presència física dels empresonats que feien de guia, mostrant una llibertat impossible de mostrar d'una altra manera. De la mateixa manera, en el testimoni d'Eugenio Borona i de Giancarlo Cesana, un tema existencial com la soledat ha estat tractat no com una qüestió psicològica, sinó com un camí vers la descoberta de l'original dependència de tothom capaç d'obrir-se a l'encontre amb Algú en qui poder creure, com també la intervenció de Marco Bersanelli ha documentat i testimoni.

Les intervencions de personalitats de l'Església, des del cardenal Bagnasco, president de la Conferència Episcopal Italiana, el cardenal Tauran, o Mons. Mamberti, fins als bisbes Pezzi, Fisichella, Negri, Hindler, vicari apostòlic a Aràbia Saudita... han fet palès que l'obertura a l'altre neix de la consciència de la pròpia identitat i que la fe catòlica ens posa en les millors condicions per trobar l'altre sobre la base de l'experiència elemental comuna, com ha succeït amb els anglicans Hauerwas i Milbank, amb els ortodoxos Mescrios i Polujanov, amb el budista Habukawa i amb el jueu Weiler.

En un moment en què la situació internacional és confosa i està carregada de tensions, el Meeting, fidel a la seva història, ha estat el lloc d'un diàleg per la pau, els drets de l'home i la convivència entre els pobles, amb personalitats internacionals com l'ambaixadora dels EUA Mary Ann Glendon, el secretari de la Lliga Àrab Moussa, els economistes Krueger i Attali.

Pel que fa a la política, enguany han estat especialment en primer pla temes com el federalisme, el benestar, la subsidiarietat, l'educació, i no les picabaralles entre adversaris polítics. Que hi hagi més d'un empresari o polític present al Meeting real és una cosa totalment nova i molt més interessant que la imatge que tot sovint els mitjans de comunicació ens presenten.

Al Meeting s'ha renovat la trobada amb intel·lectuals i escriptors que han demostrat que la cultura no és un fenomen d'acadèmia, sinó que neix dins d'una pertinença i es manifesta com a consciència crítica i sistemàtica d'una experiència. D'això n'han donat testimoni Aarón Appelfeld, Michael O'Brien, John Waters i Gianpaolo Pansa, Javier Prades, Enzo Bettiza i Ivanova Ljudmila Saraskina. Així, l'espectacle inaugural ha tornat a proposar els Cors de La Roca, obra mestra de T. S. Eliot, amb aquella dramàtica pregunta: «És l'Església la que ha abandonat la humanitat o és la humanitat la que ha abandonat l'Església?» A la qual la setmana del Meeting ha intentat donar una resposta positiva amb els seus 4.000 voluntaris i més de 700.000 assistents, que ens han mostrat la realitat d'un poble per al qual la fe és l'experiència d'una satisfacció, perquè correspon a la necessitat que tothom té, i és l'inici d'un recorregut del coneixement que ens permet entrar cada cop més en la realitat com a protagonistes.

Per això, després del Meeting del desig i la llibertat, després del de la raó i el de la veritat, el títol del Meeting 2009 —que tindrà lloc a Rimini entre el 23 i el 29 d'agost— és *El coneixement és sempre un esdeveniment*.

ràdio estel

la ràdio amable

- Barcelona 106.6
- Tarragona 100.6
- Catalunya Central 93.7

- Girona 103.4
- Tortosa 90.1
- Garraf 96.8
- Vic 91.3

- Lleida 91.5
- Cerdanya 104.4
- Seu d'Urgell 105.0
- Andorra 107.5

www.radioestel.com

Lleida

«Tornes d'aquests països amb un amor més gran per l'Església»

■ Mn. Gerard Soler va donar un recés als preveres i seminaristes de Chimbote, al Perú

El canonge i rector de la parròquia de Santa Maria de Gardeny de Lleida, Mn. Gerard Soler, ha estat aquest estiu a la diòcesi de Chimbote, al Perú, on ha dirigit una tanda d'exercicis espirituals als sacerdots i seminaristes. Un cop a casa, hem volgut conèixer més de prop la seva experiència en aquelles terres i el perquè d'aquesta estada a Hispanoamèrica.

—Quin ha estat el motiu de la seva estada al Perú?

—El bisbe de León, Mons. Julián López, va telefonar-me el dia 16 de juliol per dir-me: «Gerardo, tienes que hacerme un favor. Tienes que ir a Perú a dar ejercicios espirituales a los sacerdotes de la diócesis de Chimbote. El obispo de allí es amigo mío y me ha preguntado si conocía a algún sacerdote para dar ejercicios.» Em va posar en contacte amb el bisbe de Chimbote, Mons. Ángel Francisco Simón Piorno, un espanyol nascut en un poble de la província de Zamora, Carbellino de Sayago, i al qual tots anomenen Mons. Paco, ja que és un bisbe molt proper i estimat. Al cap de dos dies, ja tenia els bitllets d'avió.

—De què va parlar als sacerdots i seminaristes d'aquella diòcesi?

—La diòcesi de Chimbote és molt jove. Aquest any celebren els 25 anys de la seva fundació. Els vaig parlar de l'experiència joiosa de ser prevere diocesà, de fer present Jesús, Cap i Pastor, enmig de les nostres comunitats. Això dóna sentit a la nostra vida. I ells han de tenir molta il·lusió de treballar per posar bé els fonaments de la seva Església diocesana.

—Quina és la realitat d'aquella Església diocesana i de l'Església del Perú?

—Els ordes religiosos han fet, i ben feta, l'evangelització d'aquelles terres.

Mn. Gerard Soler, acompanyat de preveres i seminaristes de Chimbote.

Els dominics van ser els primers evangelitzadors, i el primer bisbe de Chimbote era dominic. La manca de vocacions religioses fa que els bisbes treballin per organitzar els seminaris, ja que encara són pocs els preveres diocesans. Cal dir, però, que tenen molta ajuda de religiosos i seglars.

Els grans ordes religiosos, dominics, jesuïtes, franciscans..., en no tenir gaires vocacions, són «substituïts» per grups i moviments d'espiritualitat nascuts més recentment com els neocatecumanls, Comunió i Alliberament, l'Opus Dei, etc. Això fa que la realitat eclesial sigui molt variada i diferent, però amb molts motius per a l'esperança.

—Hi heu vist molta pobresa?

—Molta! És frapant, el cor se t'encongeix. Baixen dels Andes i ocupen terreny desèrtic, construeixen unes cases amb parets molt senzilles i un canyís per teulada. Ni llum, ni aigua. I què podem dir de la manca de sanitat? Nosaltres som molt rics. I tornes a casa, aquí a les nostres terres, i veus que la gent, en lloc de

viure agraïda beneint el Senyor per tot el que té, viu allunyada de Déu, trista i amargada.

—Què fa l'Església davant de les necessitats materials i humanes del poble peruà?

—Tornes d'aquests països amb un amor més gran a l'Església, perquè veus que els diferents grups de l'Església són els que es preocupen dels pobres, els que lluiten contra la fam, els que es preocupen de la sanitat, de la formació. I com ho fan? Aquí trobem molts miracles: parròquies agermanades amb parròquies dels Estats Units o d'Europa; la magnífica i important col·laboració de Mans Unides, etc. El cert és que hi ha molta comunicació de béns a la nostra Església, i això és viure l'Evangeli.

—A banda del recés, ha viscut altres experiències de fe entre els cristians d'aquella diòcesi?

—El dissabte dia 9 d'agost vaig tenir una experiència molt bonica. Em van fer presidir l'eucaristia del 17è aniversari de la mort martirial de dos joves sacerdots

franciscans conventuals polonesos, Zbigniew Adan Strzalkowski i Michael Tomaszek. Com poden imaginar-se els qui em coneixen, vaig pensar i parlar del nostre beat Francesc Castelló Aleu, també jove i màrtir. Aquests dos joves màrtirs sacerdots van ser assassinats el dia 9 d'agost del 1991, a les muntanyes dels Andes, al districte de Pariacoto, on servien molta gent pobre, amb alegria i entusiasme. Allí es van presentar uns terroristes de Sendero Luminoso (maoïstes), els van fer sortir de casa i fora del poble els van assassinar. Els van matar perquè repartien menjar entre els més pobres, «adormecían la conciencia revolucionaria»; «frenaban la revolución con el rezo del Rosario, el culto a los santos, la misa y la Biblia»; «a través del Evangelio y de la Biblia engañaban al pueblo, ya que todo es mentira y la religión es el opio del pueblo»; «proclamaban la paz, y el que lo hace, debe morir», i «eran imperialistas». Tot això ho deien els terroristes de dos sacerdots joves, il·lusionats, fervorosos, que van deixar les seves terres de Polònia per treballar amb els pobres del Perú. Gràcies a Déu s'ha començat el seu procés de beatificació. Continuen en l'Església, els màrtirs!

—De retorn a Lleida, quina ha estat la seva reflexió?

—És una gràcia de Déu veure l'Església que viu i treballa arreu, i com és ben viva. Això ajuda a viure l'esperança. També esperona a ser agraït, a donar gràcies constantment al Senyor, a sentir-te molt privilegiat i molt ple de tot, a saber relativitzar moltes coses i molts problemes. També a ajudar les persones d'aquí a ser agraïdes, a donar gràcies a Déu, a ser generoses i a saber compartir i estimar molt l'Església.

Jordi Curcó

Restaurada una antiga relíquia de la Vera Creu

LLEIDA.— La parròquia de Sant Martí de Lleida acaba de restaurar un antic reliquiari d'argent amb forma de creu que, segons la tradició, conté una estella de fusta de la Creu en què va ser crucificat Jesús. Coneguda com a Vera Creu, la relíquia prové de l'antiga església romànica de Sant Martí.

El rector, Mn. Vicenç Alfonso, ha explicat que el reliquiari amb la Vera Creu, que no és una peça valuosa però sí de gran valor simbòlic i religiós, havia quedat arraconat en els darrers anys a causa, potser, del seu malmès estat de conservació. Per això es feia necessari restaurar-la en el cas que es volgués recuperar per al culte i la veneració dels fidels.

Així doncs, el diumenge 14 de setembre, després que hagués estat restaurat per la joieria Blanco de la ciutat de Lleida i hagués recuperat el seu estat original, i tot coincidint amb la festa de l'Exaltació de la Santa Creu, el reliquiari va ser exposat novament, després de molts anys, a la veneració dels fidels.

Així mateix, en aquesta festa també es va inaugurar la capella del Sant Crist de l'Agonia, on ha estat col·locada la imatge d'aquest Sant Crist procedent de la capella de les religioses Josefines del carrer Acadèmia de Lleida. Aquesta comunitat va deixar la ciutat de Lleida el mes de maig passat, després de 113 anys de presència a la diòcesi, per incorporar-se a la comunitat que aquesta congregació té a la ciutat de Manresa. Tancada la casa de les Josefines i també la capella, el Sant Crist de l'Agonia va ser traslladat a la propera parròquia de Sant Martí, d'acord amb la voluntat de les religioses, perquè continuï exposat al culte i a la veneració dels fidels.

La Confraria de la Casa d'Andalusia de Lleida, que té la seva seu canònica en aquesta parròquia del barri antic de Lleida, preveu treure aquesta imatge en la processó del Silenci, que surt a la mitja nit del Dijous Sant, i convertir-la així en la seva imatge titular. (J.C.)

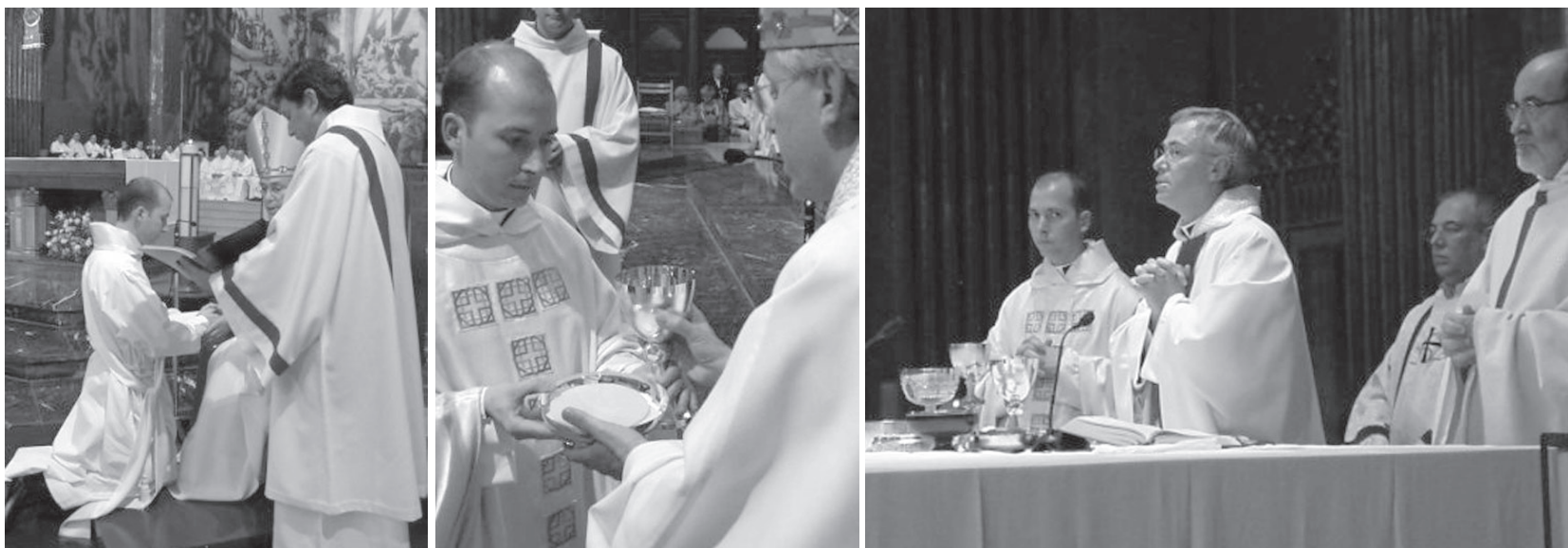
La relíquia prové de l'església romànica de Sant Martí.

Vic

Mn. Joan Antoni Castillo, nou sacerdot de Crist en el Poble de Déu

■ Mons. Romà Casanova va conferir el sagrament de l'orde al jove de 28 anys

VIC.— Mn. Joan Antoni Castillo Puertas va ser ordenat sacerdot el diumenge dia 28 de setembre en una intensa i solemne cerimònia que va tenir lloc a l'església catedral de Vic i que va ser presidida pel bisbe, Mons. Romà Casanova.

Diversos moments de la celebració emotiva d'ordenació sacerdotal.

La cúria eclesiàstica, el capítol de canonges, i el rector del Seminari Interdiocesà i el de Vic —Mn. Norbert Miracle i Mn. Pere Oliva, respectivament— van assistir a l'ordenació, i van ser fins a més de seixanta els preveres concelebrants. L'església mare de la diòcesi vigatana es va omplir completament de fidels, que van seguir la celebració de dues hores i mitja, molts vinguts de Manresa, on està destinat com a vicari Joan Antoni (a les parròquies de la Seu i del Carme); de Ripollet, d'on és oriünd; i de Ripoll i la Puríssima Concepció de Barcelona, parròquies en les quals ha col·laborat durant la seva trajectòria.

La música va anar a càrrec de la Capella de Música de la Seu, amb l'acompanyament dels organistes Mireia Subirana i Modest Moreno. La capella va interpretar la missa a tres veus de Sant Miquel Arcàngel, de Mn. Miquel Augué (1909).

En l'homília, Mons. Romà Casanova li va dir a Mn. Joan Antoni: «Viu sempre la teva consagració en nom de Jesús. Tingues com a goig suprem i glòria teva el fet de compartir els sofriments de Crist, en la lluita per la veritat i l'amor de Déu. Que mai no et faci por, com a Pau i als apòstols, el

fet de sofrir ultratges i de morir pel nom de Jesús, el Senyor.»

El bisbe va fer notar que aquesta ordenació es produeix en un moment «d'escassetat de vocacions. La providència de Déu t'ha portat al servei d'aquesta diòcesi. La mirada teva ha de ser sempre ben ampla en la mirada a tota la diòcesi. En aquests moments tots els qui tenim el ministeri sacerdotal hem de ser ben conscients de la nostra donació màxima perquè tot el poble cristià pugui ser servit en allò que és propi del nostre ministeri. Seran moltes les preocupacions, les sol·licituds, els encàrrecs...».

Explícitament, el prelat diocesà li va demanar a l'ordenand: «Cerca sempre la voluntat de Déu en el que és el servei insubstituïble del sacerdot, en l'anunci, la santificació i el servei. Germà i fill estimat, cerca sempre, passi el que passi, com a prioritat fonamental de la teva vida el temps per estar amb el Senyor, el temps de la pregària personal, el temps de la pregària per tot el poble de Déu en la litúrgia de les hores, el temps per enamorar-te del Senyor en la conversió contínua a la llum de la seva Paraula.»

El moment culminant de la celebració

va arribar quan el llavors diaca Mn. Joan Antoni va rebre amb la imposició de mans el sagrament de l'orde sacerdotal, primer de mans del bisbe i després de la resta de sacerdots presents.

Ja revestit amb els ornaments que acrediten la dignitat sacerdotal, Mn. Joan Antoni va concelebrar la missa, que es va aplicar en sufragi dels seus avis; i al final

va dirigir unes paraules d'agraïment.

La seva ordenació suposa un reforç per al clergat diocesà de Vic, i ja és el cinquè sacerdot per a la diòcesi que ordena Mons. Romà Casanova des de l'inici del seu pontificat, el setembre del 2003.

X. Bisbal

Fotos: J.C.S.

MN. JOAN ANTONI CASTILLO

«Vull que els meus reptes siguin els del cor de Crist»

—Quins reptes tens en la teva nova vida com a prevere?

—Els reptes de la meva nova vida de prevere no vull que siguin pas personals o subjectius, vull que siguin els del cor de Crist Bon Pastor, els de tota l'Església: que tots els homes se salvin i arribin al coneixement de la veritat. Aquest és el repte sempre urgent i constant per a tots els cristians i, d'una manera concreta, per als ministres de l'Església. El més difícil és saber concretar-ho en cada moment i cada dia. Però sabem que la manera de portar-ho a la pràctica amb certa objectivitat i amb la garantia d'estar sembrant la bona llavor és unir-nos a tota l'Església en aquesta missió que ens desborda; fent-ho de cor, units i en comunió, en caritat; això es concreta en la comunió amb el propi bisbe i el presbiteri diocesà, i alhora, ens posa en comunió amb tota l'Església i amb el seu vicari, el Sant Pare. Només així podrem romandre units a l'únic cap que és Crist i, per tant, donar fruits agradables a Déu.

Com deia Pau VI, l'Església ha de ser experta en humanitat, la globalitat del món present no ens pot fer perdre de vista les persones concretes, ja que Déu ens estima i ens coneix a tots pel nostre nom. És aquesta la tasca concreta del prevere: estimar i guiar, deixar-se guiar per les persones que tenim al voltant, amb les quals tractem en el dia a dia. Crec que amb aquest petit gran pas l'Evangeli podrà anar arribant arreu, Crist podrà ser present en el cor dels homes; això és de cabdal importància perquè només Ell pot donar ple sentit a les nostres vides. I el món està tan necessitat de Déu!

—Com han estat les primeres hores com a sacerdot?

—Com us podreu imaginar, han estat molt especials. Vaig poder celebrar la primera missa l'endemà a Montserrat, al cambril de la Mare de Déu, amb alguns amics i familiars. Va ser un moment molt especial i emotiu. Just abans vaig poder exercir el ministeri del perdó per primer cop; certament el do de Déu és molt gran i ens sobrepassa, et veus empetitit per un tresor tan gran que sempre portem com en vasos de terrissa.

—Què podem fer per fer més autèntica i atractiva la vida sacerdotal en la nostra societat i en el moment present?

—Jo crec que res especial. Viure-la amb autenticitat, sense complexos, amb valentia i il·lusió, i sobretot, en comunió i fraternitat, amb veritable caritat vers tothom. Saber que allò que fem és la voluntat del Senyor i que Ell ens guia constantment amb la força de l'Esperit Sant, ens ha d'omplir de pau i de confiança en aquesta missió que no és pas la nostra, és la Seva. Ell serà amb nosaltres dia rera dia fins a la fi del món, Ell vol que continuem acompanyant els homes i dones d'avui perquè puguin escoltar la veu del seu Pare que espera cada dia que tornem a Ell.

CASA GAY

SERVEI DE LLOGUER
Des del 1860

C/ Puigcerdà, 100-102
08019 Barcelona

Tel. 933 080 104 - Fax 933 087 193

Lloguer de: cadires, taules, tarimes, passarel·les, tanques metàl·liques, parament de taula, estovalles, peanyes per a protocol, penja-robes...

Muntatge de: festes, concerts, reunions, exàmens, congressos, conferències, desfilades de modes, banquets i tota classe d'actes a petita o gran escala.

CASA GAY Vendes Hostaleria: c/ Roger de Llúria, 12-14 - 08010 Barcelona - Tel. 933 181 495
Servei de lloguer: c/ Puigcerdà, 100-102 - 08019 Barcelona - Tel. 933 080 104

Tarragona

La Riera s'aboca en l'inici del bicentenari de la Santa Creu

■ Unes 800 persones van desfilar en la processó que commemora el vot del poble de fa 200 anys

LA RIERA DE GAIÀ.— Tal com era de preveure, el poble de la Riera de Gaià s'ha abocat de ple en la commemoració del bicentenari del vot del poble envers la Santa Creu, un compromís que aquesta vila del Tarragonès reno-

va cada any en arribar el 14 de setembre. Aquest dia, de l'any vinent, es compliran 200 anys des que els rierencs van invocar la Creu, en moments tràgics, per causa d'una pesta devastadora, i van prometre així honorar-la per sempre més.

El 14 de setembre passat, festa de la Santa Creu, es va donar el tret de sortida de la celebració de l'any del bicentenari. La coincidència de la festivitat en diumenge va fer que les solemnitats religioses comptessin amb una alta participació de ciutadans, acompanyats dels seus familiars i de rierencs residents fora de la vila.

L'acte més multitudinari del matí va ser l'assistència a l'ofici solemne, presidit per l'arquebisbe Joan Martí Alanís, bisbe emèrit d'Urgell, coneixedor, de fa anys, de la importància i de com és viscuda aquesta festa local a la Riera. Van concelebrar l'eucaristia el rector, Enric Casellas, l'anterior rector, Joaquim Gras, i Mn. Joan Miquel Bravo. Com és tradicional, el cor va interpretar la *missa pontificalis* de Perosi i, a l'hora de venerar la Vera Creu, es van cantar els *Goigs en llaor de la Santa Creu*.

En l'homilia, l'arquebisbe Joan Martí va fer un recorregut històric per la institució, per part de l'Església, de la festivitat de l'Exaltació de la Santa Creu, al llarg dels segles, fins arribar als nostres dies. L'arquebisbe va recordar com la Riera de Gaià va acudir a la seva intercessió per foragitar l'epidèmia, «en una època en la qual es van ajuntar tres calamitats: la fam, la guerra i la pesta».

L'arquebisbe Joan va manifestar que «en la història individual de cadascú i en la col·lectiva hi ha grans contratemps. Penes que generen energies entre els pobles i que fan que aquests prenguin consciència de les seves conviccions». El prelat va explicar que aquesta història esdevé una epopeia a la Riera, «i les epopeies —va dir— també són representades. Vosaltres també la representeu a través de la processó i del ball parlat de la Santa Creu».

A l'ofici religiós va assistir la corporació municipal, amb l'alcalde Jaume Casas al capdavant, el vicepresident de la Dipu-

Molts fidels es van aplegar en l'ofici solemne.

glésia, l'arquebisbe Joan Martí va descobrir el cartell lluminós del bicentenari que romandrà penjat, durant tot l'any, a la façana del temple. L'apunt festiu el va posar una cercavila que es va dirigir cap al Casal, amb la participació de diferents elements i grups que integren el seguici popular de la Riera. Al capvespre va sortir la processó de la Santa Creu, devota manifestació popular que acompanya la venerada imatge per bona part dels carrers del nucli urbà de la població. Es calcula que unes 800 persones van desfilar en el seguici processional, el qual va comptar amb la interpretació dels cants religiosos de la coral, la música de banda, el so dels Grallers de la Riera i, com a novetat d'enguany, la participació del grup de Timbalers de la Santa Creu, que obria la processó.

De retorn a l'església, que novament va quedar petita per donar cabuda a l'allau de gent, es va venerar la imatge de la Santa Creu, mentre el poble cantava els goigs. La generositat dels rierencs es va fer palesa a l'hora de dipositar el seu òbol al canastró i la recaptació obtinguda serà destinada a les projectades obres de restauració. D'altra banda, l'Associació del Bicentenari de la Santa Creu va muntar una paradeta a la plaça Major per posar-hi a la venda peces d'orfebreria i altres records, per recaptar fons que ajudin a sufragar els actes i activitats que es faran al llarg d'aquest any commemoratiu.

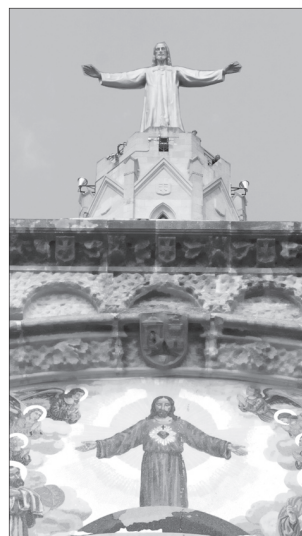
Text i fotos: Joan Boronat

L'arquebisbe Joan Martí va descobrir el cartell lluminós del bicentenari.

tació de Tarragona, Quim Nin, i el president de la Fundació Caixa Tarragona, Gabriel Ferraté. Acabada la missa, es va inaugurar oficialment l'Any del Bicentenari i els representants de les dues institucions esmentades van manifestar públicament la voluntat de donar suport econòmic per al finançament de les obres necessàries de restauració de la façana i del temple parroquial de la Riera, que és l'objectiu principal de l'efemèride.

Posteriorment, ja a l'esplanada de l'es-

Tibidabo
informa

Missa Mensual

Tots els primers divendres de cada mes es celebra una Missa Expiatòria, amb la pregària del Rosari, Vespres i Benedicció Eucarística.

Sortida del microbús i cotxes a les 17,30 hores de Vallcarca 16-22 (A la vora de la Plaça de Lesseps). Tornada a les 19,45 hores.

Dijous Eucarístic

Tots els dijous de l'any **Hora Santa** de les 21,15 a les 22,15 hores.

Adoració Perpètua

El Santíssim Sagrament està exposat dia i nit en el Temple del Sagrat Cor de Jesús del Tibidabo:

Adoració Diurna: De les 8 hores del matí a les 23 hores.

Adoració Nocturna: De les 23 hores a les 6 del matí.

Tu hi pots participar una hora al mes. Truquen's al telèfon: **93 417 56 86**.

Bíblia i Vida

El Temple del Tibidabo els dissabtes de 10 a 11 hores, (quinzenalment) organitza una reflexió sobre la Bíblia per a totes les persones que vulguin reflexionar i profunditzar sobre la Paraula de Déu.

Il·luminació del Temple

Aquest any s'ha de canviar tota l'il·luminació del Temple del Tibidabo per complir les normes mediambientals. Us oferim apadrinar un dels 145 focus en que constarà el nom del donant o la institució.

Truqueu el telèfon: **93 417 56 86**.

XI Concert de Música Clàssica

Dissabte 11 d'octubre a les 19,30 hores.

Onzè concert del cicle de "Música Clàssica".

Participen el violinista **Albert Rodríguez**: Sonata en Do major de J. S. Bach.

i les **Veus del Pirineu**:

Cant Gregorià, Polifonia Religiosa i Tradicional del Pallars.

L'arquebisbe visita el centre penitenciari

TARRAGONA.— Com és ja costum, el dia de la Mare de Déu de la Mercè, l'arquebisbe Jaume Pujol va presidir l'eucaristia al centre penitenciari de Tarragona, concelebrada pel capellà penitenciari Agustí Ayats. La missa va comptar amb l'assistència del director del centre, Francisco Romero; del secretari dels Serveis Penitenciaris, Albert Batlle; de membres del voluntariat de Pastoral Penitenciària, així com de nombrosos interns. L'arquebisbe va visitar el centre i va conversar amb els interns, de manera franca i cordial, i es va interessar per les seves circumstàncies personals. (C.C.)

Girona

Mig segle de vida religiosa de dues esclaves del Santíssim Sagrament

■ Actualment és la comunitat femenina més nombrosa de la diòcesi de Girona

GIRONA.— Al cor de barri vell de Girona, al carrer de l'Escola Pia, a l'ombra de la catedral, just al costat de l'antic call i a pocs metres del Rectorat de la Universitat i de la seva Facultat de Lletres, viu,

prega i treballa la comunitat de religioses Esclaves del Santíssim Sagrament i de la Immaculada. La seva presència és del tot discreta, però les portes de la seva capella són sempre obertes i el Santíssim és

en exposició permanent amb vetlla, almenys de dues d'aquestes religioses, conegudes popularment com «les blanques» pel color dominant dels seus hàbits de pregària (si han de sortir el porten negre).

Aquests dies les Esclaves del Santíssim Sagrament van gaudir d'una festa comunitària que van obrir a la participació dels nombrosos amics que s'han guanyat a la ciutat, especialment pels seus delicats treballs tèxtils, de brodats i en la roba del parament de la llar. Dues religioses, les germanes Angèlica Caveró Martínez i Júlia Lozano Delgada han assolit el mig segle de servei a l'Església.

Totes dues van ingressar, fa mig segle, a l'aspirantat que les germanes tenen a Cuenca quan tenien entre dotze i tretze anys, i pocs mesos després van seguir el noviciat a Girona, on van vestir els hàbits, tot i que no sempre han estat entre nosaltres. La festa d'aquests cinquanta anys va començar amb l'eucaristia que va celebrar el P. Josep Mesà, jesuïta de la comunitat de Girona, que també va acollir la renovació dels vots de totes dues religioses.

Parlar d'esclavitud al segle XXI i fer-ho en referència a un país i societat occidental pot semblar sorprenent. El delegat per a la Vida

Imatge de la celebració dels cinquanta anys de les religioses Júlia Lozano i Angèlica Caveró.

Religiosa de la diòcesi de Girona, el jesuïta P. Avellí, ens recorda, en primer lloc, que aquesta comunitat és, ara mateix, la més nombrosa de la diòcesi amb una vintena de germanes.

La feina d'aquestes religioses és, prioritàriament, la pregària. Resen sempre «per tots els homes i les dones de Girona, del país i d'arreu del món». Subsisteixen amb el seu treball manual i gràcies als ajuts que generosament puguin rebre de part dels seus amics. «Són el testimoni de les vides consagrades que, generosament, s'ofereixen a Déu sense demanar res a canvi», continua el P. Avellí.

Viuen en comunitat i entre elles comparteixen joies i penes, que també en tenen. Són un testimoni silenciós, discret, constant i senzill del *pro orantibus* que tota l'Església necessita. La Festa Major d'aquesta comunitat singular i diferent de totes les altres que participen en la vida diocesana té lloc cada any el dia de Corpus.

Víctor Gay

TORTOSA

Màster de Pastoral Familiar a Tortosa

TORTOSA.— Per vuitè any consecutiu, es va celebrar al Seminari Diocesà de Tortosa la trobada del Màster de Pastoral Familiar, organitzat per l'Institut Joan Pau II per a estudis sobre matrimoni i família. Hi van participar 35 famílies, tres preveres, un seminarista, 84 nens, 17 monitors i sis professors.

L'objectiu d'aquest curs va ser aprofundir en *L'Evangelí del matrimoni i la família* seguint les empremtes del mètode del servent de Déu Joan Pau II, per tal que les famílies visquin més plenament la seva vocació a l'amor, en una societat en què la família apareix com la institució més valorada però, alhora, de precària realització, si tenim en compte l'evolució de l'índex de divorcis.

Així doncs, els matrimonis van poder aprofundir en les següents matèries: *Teologia del cos; Família, societat i treball; Fonaments de moral; Introducció al Dret Canònic matrimonial; La família en el Ma-*

Nombroses famílies es van aplegar al Seminari de Tortosa.

gisteri de l'Església, i Prometatge i preparació al matrimoni.

Aquests temes van ser impartits al matí per professors de l'Institut als adults, mentre els seus fills feien diferents activitats com jocs, tallers de manualitats i esports segons edats, acompanyats pels monitors. Juntament amb la diversió, els infants també van rebre formació cristiana mitjançant

catequesis alhora que també van participar en les diverses celebracions: oferiment del dia, rés del Rosari, missa...

A les tardes, les famílies provinents de diferents comunitats autònomes, principalment de Catalunya, Madrid i l'Aragó, així com de diferents parròquies, grups i moviments eclesials van fer, en un esperit de profunda comunió, diferents activitats culturals, esportives i lúdiques, de manera que es va generar un gran ambient de convivència i d'amistat. Les estones de pregària, l'Eucaristia, el Rosari i l'Adoració van ajudar molt

tots els participants a viure més intensament aquests dies de formació, de descans i de convivència joiosa, així com a aprofundir en el contingut dels temes. Són moltes les persones que volen aprofundir en aquesta vocació apassionant que és el matrimoni i la família. Per a tots els qui vulguin més informació, poden visitar la pàgina web: www.jp2madrid.org (Robert Roda-Cinta Ricart)

Una ruta segueix les passes de la mare Maria Rosa Molas

TORTOSA.— La Congregació de Germanes de Nostra Senyora de la Consolació està celebrant els 150 anys de la seva fundació. Amb motiu d'aquest Any Jubilar ha organitzat un seguit d'activitats per fer memòria agraïda del camí recorregut. Emmarcada dins d'aquestes activitats va tenir lloc la Ruta de la Mare amb el lema «150 anys caminant». Es va tractar, bàsicament, de visitar amb sentit de peregrinació aquells indrets per on la mare Maria Rosa Molas, fundadora de la congregació, va passar fent el bé, obrint hospitals o escoles o simplement va passar en el seu recorregut des del seu Reus natal fins a la seva Tortosa estimada. (C.C.)

«Fills estimats! Que la vostra vida sigui novament una decisió per la pau. Sigueu portadors alegres de pau i no oblideu que viviu en un temps de gràcia, en el qual Déu, a través de la meua presència, us concedeix grans gràcies. No us tanqueu fills, més aviat aprofiteu aquest temps i busqueu el do de la pau i de l'amor per a la vostra vida, amb la finalitat que us convertiu en testimonis per als altres. Us beneixo amb la meua benedicció maternal. Gràcies per haver respost a la meua crida!

Missatge de la Reina de la Pau, 25 de setembre del 2008

Subscripció bimestral gratuïta *Eco Mª Reina de la Pau*: «Amics de Medjugorje»

C/ Sant Ignasi, 26 -1r - 08700 IGUALADA; Edició en castellà: C/ Mare de Déu dels Àngels, 32 - 08221 Terrassa (Barcelona)

Pelegrinatges Medjugorje: Sandra Barisic Tel. i Fax 936 650 653

www.medjugorje.es www.mensajerosdelareinadelapaz.org

www.virgendemedjugorje.org

Testimoni

ROSA PICH, 42 ANYS, MARE DE 17 FILLS

«Cada fill és un regal per a tota l'eternitat i un do de Déu»

—Com aconsegueix que els seus fills la sentin tots a la vegada, per exemple, a l'hora de menjar?

—Si he de dir la veritat, com que l'únic moment en què estem tots junts és al voltant de la taula, els nens estan molt contents de poder-se trobar i explicar les seves aventures a l'escola i les coses divertides que els han passat. Tant si han d'anar a la dutxa com si s'han d'arreglar per anar a l'escola, demanen als altres que no expliquin res fins que no siguin tots a taula.

—I per a les altres coses, com estudiar, sortir de casa, tornar del parc...?

—El que fem és que un germà gran s'encarregui d'un de petit. Seria impossible, per exemple, explicar un conte a cadascun dels 15 abans d'anar a dormir. Per això, cadascú tria la parella de la qual es vol encarregar. Fa un temps aquest encàrrec no acabava de funcionar, fins que la Tere, que té 9 anys, va posar a la porta de cada habitació una enganxina amb el lema «cada ovella, amb la seva parella», i aquest és una mica el nostre *leitv motif*.

—Però, qui l'ajuda a cuinar, atendre'ls en els deures, o rentar la roba de tothom?

—Treballo en l'administració d'una empresa tèxtil i tinc una reducció de jornada. Així, puc dinar a casa i a la tarda em dedico als nens, ja que al matí van tots a l'escola. Tenim una persona que ens ajuda en la neteja, la cuina i les feines de casa. La meua rentadora és normal, però potser la poso tres cops al dia, mentre que la cassola per cuinar, en lloc de dos litres, és de deu i, en lloc de posar-hi 150 grams de pasta, n'hi posem dos quilos. Crec que no hi dedico més temps del que dedicaria en una família de dos o tres nens. Només cal organització i simplificar les coses.

—Mantenir tots aquests fills us deu costar molts diners... Sou molt rics?

—Vivim del sou que guanyem el meu marit i jo. José M. treballa en diferents àrees, muntant un màster de postgrau sobre la indústria càrnica i ocupant-se des de fa poc de compravenda de locals. Si, per exemple, la persona que m'ajuda a casa em demana que li pagui a la bestreta, jo li puc avançar una mica de diners, però fins a finals de mes que cobro el meu sou no puc pagar-li. L'Estat ens ajuda molt poc: fins als tres anys, com que sóc mare que treballa, em donen cent euros mensuals, i ara Zapatero ha promès també 2.500 euros per naixement, però pràcticament les ajudes són nul·les. Jo sempre vaig als supermercats més econòmics, consumim productes de marca blanca i els nens comparteixen les habitacions amb lliteres de tres o quatre altures. Jo també ho he viscut. Quan em vaig casar vaig passar de la llitera al llit de matrimoni i sóc feliç i els meus fills també. L'important és que visquin junts, s'ho passin bé i siguin feliços.

A la cuina de Rosa Pich i José M. Postigo, que viuen amb els seus 15 fills —dos d'ells van morir— en un pis al barri de Sarrià, hi ha una taula rodona que Rosa va copiar de casa dels seus pares, que en el seu moment van tenir 16 fills, en la qual tots hi caben. Al centre hi ha una plataforma que gira, on la mare posa el menjar i així cadascú se serveix el que vol, mentre explica als altres com li ha anat el dia. Hi ha dos banys, un per als nois i un altre per a les noies, més un altre per als pares, i els nens comparteixen les habitacions, on hi ha també un llit per als amics que volen passar-hi la nit.

—No us costa molt ser pares de tants fills, ocupar-vos dels problemes de tots, escoltar-los...?

—Has de tenir el cap molt ben estructurat per transmetre les coses importants, com els valors, les virtuts, els hàbits... També t'hi ajuda meditar en la presència de Déu i tenir una vida de pietat, perquè resar t'ajuda a centrar-te en el que és important, en el que realment val per a l'educació dels teus fills, mentre que allò que pots delegar ho delegates. El més important no és que la casa estigui més brillant, amb menys pols i que llueixi més,

tenim treballa a casa. Quan surto de casa a les set, ja deixo un dels meus fills al forn, que és a dues illes de casa, i després ell puja amb dotze barres de pa. És un encàrrec que els deixo fer a partir dels set anys i qui el fa sap que, si no es lleva o no vol fer el seu encàrrec, tots es quedaran sense esmorzar i els seus germans es queixaran. Així aprenen a ser responsables.

—No té por que es perdi un dels seus fills?

—Sí, i per això tots van vestits iguals. Fa poc vam anar a la platja i un es va perdre, però com que tots van amb el

«Els meus fills, quan resem el rosari en família cada dia, demanen al Senyor tenir més germanets!»

tot i que és cert que la casa ha d'estar endreçada, alegre, senzilla... No cal que tot sigui perfecte, perquè si un dia hi ha una mica de pols però la mare està contenta i no estressada, doncs ja estarà bé.

—En aquest pis hi ha també moments de tranquil·litat?

—Em fa gràcia que una amiga de la meua filla, que només tenia dos germans, a segon de batxillerat venia a estudiar al nostre pis perquè deia que aquí s'estudia molt bé. Hi ha hores en què els nens són fora, a l'escola o jugant al jardí, però quan hi ha exàmens tothom intenta a casa parlar més fluixet, no córrer pels passadissos i respectar el clima d'estudi.

—Com és un dia típic a la seva família?

—Surto de casa a les 7 i vaig a missa de 7.30. A les 8.15 comença la meua jornada laboral. Els nens van a l'escola, els grans s'ocupen dels petits mentre la persona que

mateix banyador, que els el compro en grans magatzems molt econòmics, no passa res. Una senyora em va dir que hi havia un nen perdut a la platja vestit com la resta dels

meus fills. Tots saben que era d'aquella senyora amb 15 fills.

—Per què ha decidit tenir tants fills?

—Tant el meu marit com jo venim de famílies nombroses, ell de 14 germans i jo de 16. Vaig tenir el primer fill i ens van dir que moriria als tres anys, perquè va néixer amb un problema de cor. Després la ciència ha avançat i ara està bé. El segon fill va néixer amb un altre problema de cor i va morir, així com també el tercer. Molta gent ens deia que no tinguéssim més fills, perquè tots naixerien malament del cor. No obstant això, vam decidir tenir-ne més. Sempre hem vist un fill com un regal per a tota l'eternitat i un do de Déu. Vam arribar a dir amb el meu marit que no ens importava que tots morissin, perquè en

aquest cas haurien estat fills per a Déu, perquè hi ha una diferència immensa entre existir i no existir.

—La seva fe té molt de pes en aquesta decisió...

—Jo sóc supernumerària de l'Opus Dei, però ni l'Opus ni l'Església no m'han dit mai quants fills he de tenir. Senzillament, com a cristiana veig que un fill és un regal de Déu i jo sempre n'acceptaré tots els regals. Més encara si es tracta d'un nou ésser que és per a tota l'eternitat. Encara que estigui malat, qualsevol nen és un fill de Déu. La fe per a nosaltres és molt important, resem cada dia i intentem anar cada dia a missa per transmetre als nostres fills que el més important és rebre força del Senyor, que és a qui estem destinats.

—Per què avui dia les famílies tenen, com a molt, dos fills?

—Depèn de l'educació que hagin rebut, l'ambient, la moda i moltes vegades la ignorància. No saben el que es perden perquè si volen que els seus fills siguin feliços, en seran més com més germans els puguin donar. Crec que una família nombrosa té moltes virtuts i hàbits bons, perquè els nens des de petits aprenen a barallar-se, a treballar en equip, a saber compartir i tantes coses que no aprens en una família d'un fill únic. Avui dia una multinacional no la porta un líder tot sol sinó un equip de persones i si tu de petit has sabut treballar amb el teu germà, barallar-t'hi, fer-hi les paus, de gran ja no et costa tant. Els meus fills són nens feliços, divertits, s'ho passen bomba. Són simpàtics i líders. De fet, els professors em diuen que són nens que arrossegueuen, que tenen molts amics, que la gent els vol convidar perquè són persones que s'adapten amb facilitat, treballen molt en equip, es preocupen molt pels altres amics de la classe i no van a la seva.

—En definitiva, està satisfeta de la seva vida familiar?

—Crec que una família nombrosa és un compromís que adquireixes en la vida amb molta il·lusió. Realment comporta molta feina, però al meu marit i a mi ens realitza molt. Intentem tenir una casa sempre oberta als amics i donar molta importància als altres, perquè crec que la felicitat més gran és donar-se a l'altre. Jo crec que el millor és donar-te primer al marit i, del fruit d'aquest amor, donar la vida a un seguit de fills amb els quals, juntament amb els seus amics, puguis fer una família extensiva i molt àmplia que contribueixi a una societat en què hi hagi més amor i es busqui més el fet de donar-se als altres que l'egoisme. Amb una família tan nombrosa tens molt poc temps per a tu mateixa i, en definitiva, t'adones que ets més feliç donant que rebent.

—Tindreu més fills?

—Ens agradaria. Estem oberts a tenir-ne més, perquè una nova vida és un regal de Déu. Fa poc acabo de perdre un nadó, però estem oberts a la vida sense límits perquè els fills són una benedicció. Penso que els meus fills, quan resem el rosari en família cada dia, demanen al Senyor tenir més germanets!

Fabrizio Assandri

cultura

«Analectes de Confuci», Premi Qwerty a la millor traducció en català

BARCELONA.— Deu anys de feina va dedicar el síndleg i professor de la UB Antoni Prevosti a traduir al català les *Analectes de Confuci*. Amb aquesta traducció, editada a doble pàgina amb l'original xinès, Fragmenta Editorial va iniciar la col·lecció Sagrats i Clàssics, que aplega la millor literatura religiosa i espiritual de la humanitat en traduccions directes al català. El Premi Qwerty 2008 reconeix la tasca de Prevosti assenyalant les *Analectes de Confuci* com la millor traducció catalana de l'any passat. El premi es va lliurar el 25 de setembre en un acte celebrat al MACBA. Les *Analectes de Confuci* són un dels llibres bàsics de la humanitat que han exercit una influència més àmplia i persistent. Precisament pel fet de constituir un dels llibres fonamentals del confucianisme —la tradició espiritual central que des de l'antigor ha vertebrat la civilització xinesa—, aquesta obra ha estat un referent essencial al llarg de generacions per al món xinès i el seu àmbit d'irradiació en l'Àsia oriental. (C.C.)

L'Escolania de Montserrat s'estrena a Nôtre-Dame

MONTSERRAT.— L'inici del curs d'enguany de l'Escolania de Montserrat està marcat per la gira que el cor montserratí realitzarà a mitjans d'octubre per França i Itàlia, que inclou un concert a la catedral de París, Nôtre-Dame, on no hi ha cantat mai. Cal dir

també que aquest curs 2008-2009 el nombre d'escolans torna a créixer: 57 —l'any passat n'eren 55 i ja es parlava de rècord—. En total, el nombre total d'alumnes nous és de 12 —deu per a 4t de Primària i dos per a 5è—.

El divendres 10 d'octubre cantaran al monestir de Sant Miquel de Cuixà (Conflent), amb motiu de l'Any Oliba. En la primera part d'aquest concert oferiran algunes de les pregàries que caracteritzen el ritme diari d'aquesta institució. S'inclouran obres representatives del repertori montserratí, amb la inclusió de producció pròpia de Mestres de l'Escolania de tots els temps. A la segona part oferiran tres cants a la Mare de Déu, on destaquen *Litanies à la Vierge Noire*, que Francis Poulenc va dedicar a la també Verge bruna de Rocadamour. Per acabar, harmonitzacions de diferents compositors catalans de cançons tradicionals catalanes.

El dimarts 14 d'octubre l'Escolania oferirà un concert, que porta per títol *Un dia a Montserrat*, a la catedral de Nôtre-Dame de París, un marc incomparable per

oferir algunes obres del repertori montserratí, amb la inclusió també d'obres de Mestres de l'Escolania. Com dies abans a Cuixà, l'Escolania farà també tres cants a la Mare de Déu, amb la inclusió de *Litanies à la Vierge Noire*, de Francis Poulenc.

Dijous 16 d'octubre es traslladaran a Lodi (Milà, Itàlia), on acabaran la gira. En aquesta ocasió, el concert

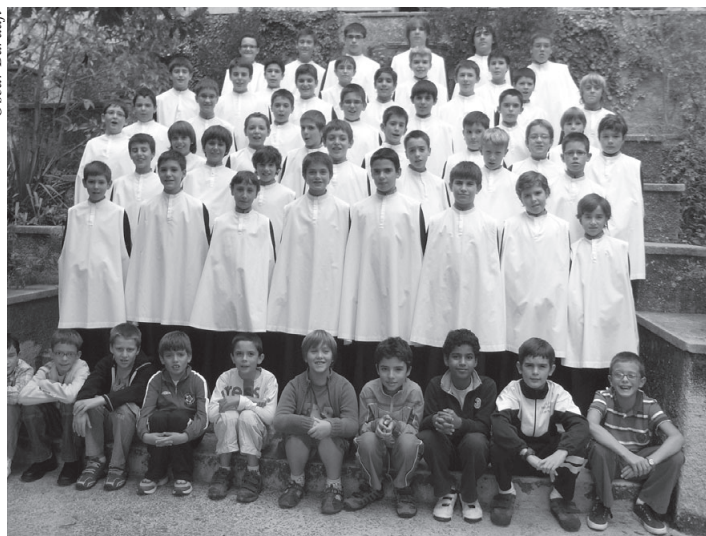
tindrà el mateix programa que s'oferirà al monestir de Sant Miquel de Cuixà. Els programes dels tres concerts es poden descarregar de la pàgina web de l'Escolania: www.escolania.cat.

Abans de Nadal, el 16 de desembre, els alumnes que formen un dels cursos de l'Escolania, el corresponent a 5è de Primària, amb dotze membres, viatjarà fins a Estrasburg, a la seu del Parlament Europeu d'aquesta ciutat francesa. L'Escolania ha estat convidada per la Unió Europea i serà l'únic cor de veus blanques de l'Estat espanyol present a l'acte de cloenda de l'any de presidència francesa, en un acte en el qual participaran altres cors europeus.

L'Escolania intervé a la basílica de Montserrat de diumenge a dijous, aproximadament a les 19.10, en acabar l'ofici de vespres de la comunitat, amb el cant de la *Salve montserratina* i d'un motet polifònic. A més, canta de dilluns a divendres, a les 13.00, la *Salve Regina* i el *Virolai*; els diumenges i festivitats participa a la missa

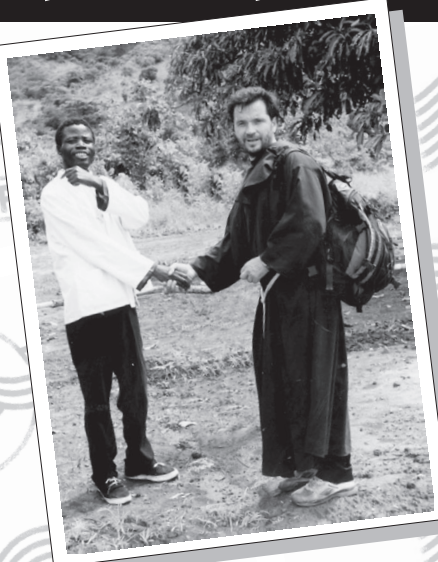
conventual, a les 11.00, i tot seguit també canta la *Salve Regina* i el *Virolai*.

Els noms i la procedència dels deu nous escolans de 4t de Primària són: Jordà Humet Serentill (Les Planes d'Hostoles, Garrotxa), Roc Humet Vidal (Vilanova d'Escornalbou, Baix Camp), Niels Knudsen Esquerda (Terrassa, Vallès Occidental), Steen Knudsen Esquerda (Terrassa, Vallès Occidental), Pol Nabil Larrad Vilaseca (Barcelona), Joan Nieto Puig (Vilanova i la Geltrú, Garraf), Pau-Joan Pratsobreroca Andreu (Gurb, Osona), Genís Puig Surroca (Torroella de Montgrí, Baix Empordà), Martí Senserrich Primé (Cambrils, Baix Camp) i Ramon Vilardell Bellés (Puig-reig, Berguedà). També han començat els estudis a 5è de Primària dos alumnes —és preferencial l'entrada a 4t, però hi ha la possibilitat de fer-ho a 5è curs—: Robert Xavier Ramírez Riba (Matadepera, Vallès Occidental) i Ivan Valls Heras (Olesa de Montserrat, Baix Llobregat). (C.C.)

Alumnes de l'Escolania en aquest curs 2008-2009.

Saps què sent un missioner quan rep notícies de casa?

APADRINA UN MISSIONER

Amb la teva aportació, ells o elles i encara més persones llegiran CATALUNYA CRISTIANA cada setmana

Marqueu amb una "x" les vostres preferències:

Preu d'una subscripció missionera: **Amèrica i Àfrica: 208,70 €** ☐
Àsia i Oceania: 279,89 € ☐
Missioner ☐ **Missionera** ☐
 (Es pot mantenir correspondència)

Nom i cognoms
 Adreça
 Població Província C.P.

FORMA DE PAGAMENT:

Adjunto xec nominatiu ☐ Domiciliació bancària ☐
 Títular Data
 Entitat Oficina DC Compte

Envieu aquesta butlleta a: CATALUNYA CRISTIANA
 Comtes de Bell-lloc, 67-69, 08014 Barcelona - Tel. 934 092 810 -Fax 934 092 820

Poesia Viva d'Igualada convoca el V Concurs Poètic de Nadales

IGUALADA.— Poesia Viva d'Igualada ha convocat el V Concurs Poètic de Nadales, en llengua catalana, obert a tothom, que se celebrarà el dissabte 20 de desembre del 2008, a les cinc de la tarda, al Teatre de l'Aurora (plaça de cal Font), dins de la seva sessió mensual. Les obres han de ser inèdites i tenir un màxim de 32 versos. S'han d'enviar per triplicat, abans del 22 de novembre del 2008, al Sr. Lleonard del Rio, president de Poesia Viva, c/ Concepció, 38, 1r - 08700 Igualada. S'acompanyaran d'una plica a l'interior de la qual hi figurarà l'adreça, el telèfon, una fotocòpia del DNI del concursant i l'e-mail si és que se'n disposa. A l'exterior, el títol del poema. Només s'admetrà un treball per concursant.

El concurs està dotat amb un primer premi de 250 euros, gentilesa del Casal Interparroquial d'Igualada, diploma i trofeu. El guanyador o un representant autoritzat es compromet a ser present a l'acte de lliurament de premis, el 20 de desembre, altrament s'entén que hi renuncia. El jurat podrà concedir fins a un total de deu accèssits, amb dret a diploma. Confiteria Closa obsequiarà tots els guanyadors amb una barra de torrons. El fet de concórrer al certamen suposa la total acceptació de les presents bases. (C.C.)

Presentació a Barcelona d'«El niño escondido de Medjugorje»

■ Sor Emmanuel Maillard va parlar sobre el seu segon llibre a la parròquia de Santa Maria de Gràcia

BARCELONA.—Sor Emmanuel Maillard va tornar a visitar Barcelona l'11 de setembre passat amb motiu de la presentació del seu nou llibre, *El niño escondido de Medjugorje*. L'església de Santa Maria de Gràcia es va omplir per escoltar aquesta religiosa de la Comunitat de les

Benaurances que des del 1989 viu al poble on, segons sembla, la Mare de Déu s'apareix des de fa més de 25 anys. Els oients procedien de diversos moviments i tendències de l'Església, tots ells desitjosos d'escoltar els ensenyaments de sor Emmanuel sobre la Mare de Déu.

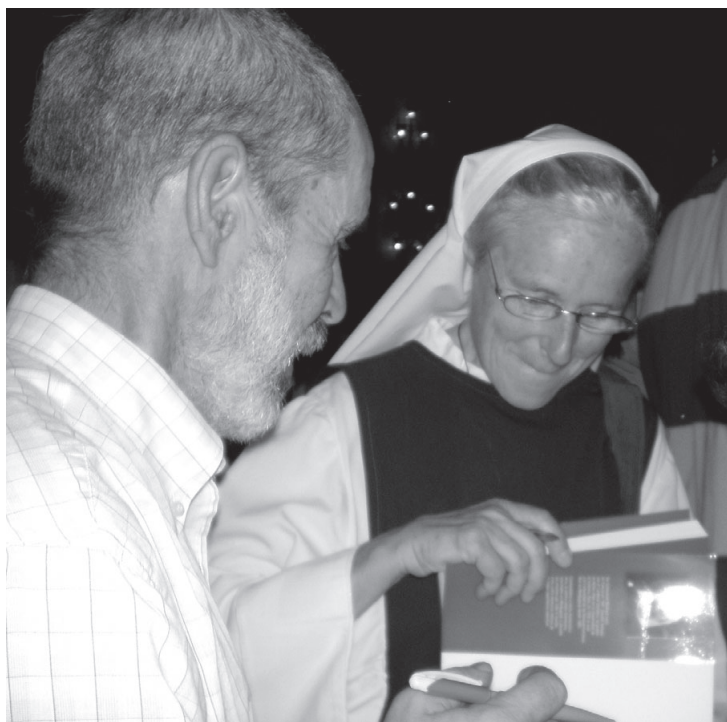
Durant la més d'hora i mitja en què la religiosa va parlar als assistents, el Santíssim va romandre exposat i en conculoure es va celebrar l'eucaristia. Sor Emmanuel també va tenir temps de firmar una gran quantitat d'exemplars d'*El niño escondido de Medjugorje* editat per l'Associació Fills de Medjugorje abans de dirigir-se al Seminari de Tarragona per continuar amb la seva tasca d'apostolat.

Sor Emmanuel va voler parlar especialment de la greu realitat familiar a Espanya, on «la llei ataca les famílies». Va parlar particularment de la necessitat de la pregària per poder viure en una societat que no respecta Déu i especialment del rés del Rosari. Va afirmar que el Rosari és una gran arma, molt poderosa per ajudar les famílies. Per això va convidar tots els assistents a «fer un senzill pas vers la Mare de Déu, agafant-la de la mà, per no deixar-la anar mai més». El motiu d'aquest acte senzill, d'un profund sentit teològic, és anar adquirint, a poc a poc, la forma d'actuar de la Mare de Déu. Sor Emmanuel va proposar que cada dia, en prendre les grans i petites decisions de la nostra vida, en lloc d'aturar-nos a reflexionar sobre els criteris i lògiques humanes, «podríem recollir-nos i preguntar a la Mare de Déu, veritable mare que sempre ens respon, què faria ella». Així, va assenyalar, «evitaríem molts errors i anar fent tombs com una fulla moguda per l'aire quan arriba la gran temptació».

Sor Emmanuel va animar totes les fa-

mílies, comunitats, congregacions religioses... a posar el Rosari com a estendard de les seves vides i d'amor a la Verge i a Déu enfront de la televisió, internet, l'esport, la feina, la bellesa, el joc, la sexualitat i tantes altres distraccions. «Una família que resa té pau i alegria veritables, i si no, pot haver-hi uns anys de "tranquil·litat humana", però que tard o d'hora s'acaba, com la feina, com la salut o els diners. Feu una mudança a casa vostra: retireu el que hi ha ara en primer lloc per posar-hi Jesús. No ho lamentareu.»

Conscient de les dificultats que, *a priori*, sembla que té el fet de dedicar una mica de temps a resar el rosari en comunitat, la religiosa va assenyalar que ens transformem en allò que contemplem. D'aquí la necessitat de contemplar els misteris del Rosari amb el cor, amb els ulls de Maria. «Resant guanyem molt de temps!», va exclamar sor Emmanuel avançant-se a tots aquells que pensaven que no tenen temps de resar, «si no tens temps de resar, resal! la pregària dilata el temps i ens fa adoptar les decisions correctes que també ens fan guanyar temps». La monja francesa va

Sor Emmanuel va signar molts llibres a Barcelona.

recordar que els qui han fet les obres més grans en l'Església són precisament els qui més han resat. Les seves obres han perdurat i han treballat amb la benedicció de Déu, va observar.

A propòsit dels sants, la religiosa va lamentar que avui dia els nens estiguin bombardejats per personatges ficticis que els fan desconnectar de la realitat, de l'esforç, de la perseverança. Va animar els

pares a oferir als seus fills els exemples de sants, tot recordant-los que l'objectiu de la vida és el Cel. «Déu confia els fills als seus pares perquè els facin sants, i han d'estimar-los de manera que arribin a ser sants», va apuntar la monja tot assenyalant els pares de santa Teresina de Lisieux, que seran beatificats el 19 d'octubre, «cap sant no s'ha queixat de ser-ho... perquè han estat les persones més felices». Va animar a posar de nou el crucifix a l'habitació i resar agenollats en família, a ensenyar els nens a venerar i besar la creu de Crist i a demanar les gràcies que guareixen les ferides que tots portem al cor.

«D'on ve la salvació, sinó de Crist a la Creu? No ve de les estrelles del cinema ni de l'esport...!» Sor Emmanuel va exhortar els assistents a ajudar a acomplir el pla de santedat per a cadascun dels membres de les famílies i a posar-se al servei de la santedat de cada membre de la família: «L'amor diví és desitjar la felicitat més gran per a la persona que estimes; desitjar la santedat és desitjar la felicitat més gran.» En sonar-li

l'alarma del rellotge a les 18.40, sor Emmanuel va comunicar als oients que en aquell moment la *Gospa* —«Mare de Déu» en serbocroat— s'estava apareixent a Medjugorje, tot convidant els presents a obrir el seu cor a Maria per rebre'n les gràcies. «Prometo resar per tots vosaltres en el moment de les aparicions», va assegurar sor Emmanuel.

Mónica García

Reapareix el setmanari d'informació «Sábado Gráfico»

BARCELONA.—Més de 50 anys després de la seva fundació, l'emblemàtica capçalera setmanal *Sábado Gráfico* reapareixerà a finals d'octubre amb un número especial que recull àmpliament el seu més de mig segle d'història com a influent «magazín de la llar». La voluntat dels impulsors d'aquesta iniciativa, amb el periodista català Adolf de Barricart al capdavant, és que la reaparició de *Sábado Gráfico* no sigui només una cosa puntual amb motiu del 50è aniversari, sinó que es consolidi al mercat i que la revista torni a ser una publicació de referència a la premsa espanyola. «Volem ser una revista clarament familiar, que potenciï els temes de família i de la llar, temes d'entreteniment, cinema, música o decoració, entre molts d'altres, que són els que la van caracteritzar des dels inicis —explica De Barricart—, juntament amb els grans temes d'implicació social i de valors humans. El nostre objectiu és esdevenir una revista familiar de referència, espai que actualment no ocupa cap publicació a l'Estat espanyol.»

Després de vint anys d'embarcament

Algunes portades històriques del setmanari.

per diverses circumstàncies, tot apunta que *Sábado Gráfico* podria iniciar una nova i engrescadora etapa en la seva ja de per si significativa història. Ho farà a finals d'octubre amb la distribució d'un número especial de cent pàgines que repassarà alguns dels millors reportatges i articles dels 50 anys de la revista i en el qual es plantejaran també les línies mestres del futur del setmanari. «Volem ser una publicació que no parli ni de política ni de sexe —afegeix Adolf de Barricart—, sinó que ens volem adreçar a la classe mitjana espanyola, i molt especialment a les dones.»

Un dels reptes d'aquest «magazín de la llar» és reivindicar el paper de la dona des d'un sa feminisme i alhora la defensa explícita i implícita dels valors de l'humanisme cristià. Juntament amb els temes de família, de la llar, econòmics i d'implicació social, també hi haurà espai al setmanari per a matèries més específiques, però que generen interès, com l'hípica, la genalogia i heràldica, els passatemps o l'ecologia. Tampoc no es descarta recuperar cert periodisme d'investigació i de denúncia que va caracteritzar la primera etapa de *Sábado Gráfico*, tot i que això suposi malestar i

incomoditat per a certs col·lectius. Cal recordar que ja en la seva època, sobretot durant els anys setanta, la revista va patir la persecució i fins i tot el segrest per aquests motius.

Sábado Gráfico, que en la seva nova etapa té previst sortir els dijous al quiosc, compta també amb un ampli ventall de col·laboradors, entre ells algun prevere i religiós, com és el cas del mercedari Joaquín Millán, que reflexionarà sobre diversos temes relacionats amb les presons.

En la recerca de socis i d'institucions que donin suport al projecte, Adolf de Barricart ja s'ha posat en contacte, entre d'altres, amb la Fundació San Pablo CEU, amb la qual s'ha signat un conveni de col·laboració. Coincidint amb la seva reaparició, el setmanari ha convocat també els I Premis d'Ètica de la Informació *Sábado Gráfico*, amb l'objectiu de guardonar els millors treballs anuals en la defensa dels valors de l'ètica i de la veritat en els sectors de la informació, la comunicació i la publicitat. Més informació i subscripcions a www.sabadografico.net (S.G.)

Paco López, director de les Escoles Universitàries de Treball Social i Educació Social Pere Tarrés

—Fa un any que va ser nomenat director de les EUTSES. Quin balanç faria de la seva tasca en aquest temps?

—Com a professor, estic vinculat a les EUTSES des del curs 1996-1997. Com a director, ara s'acompleix el meu primer any, que ha estat, com és natural, un període d'ubicació en la nova responsabilitat, de donar continuïtat a la tasca iniciada anteriorment i d'avançar en el gran repte d'adequar-nos a l'Espai Europeu d'Educació Superior. Professionalment, ha estat un any intens i molt il·lusionant pel component creatiu que té projectar el que serà la Facultat d'Educació Social i Treball Social de la Universitat Ramon Llull. Personalment, he gaudit de tota la comprensió, suport i implicació de l'equip humà de les escoles i de la fundació.

—Quin és l'objectiu fonamental de les EUTSES?

—Contribuir a la construcció d'un món més just mitjançant la formació de professionals capacitats per intervenir en els processos que afecten a la qualitat de vida de les persones i comunitats, especialment aquelles més vulnerables. Intentem fer-ho, a més, des de la convicció que les bones pràctiques professionals van ineludiblement lligades al compromís ètic. Formar-se com a treballador social o educador social comporta, a més d'adquirir coneixements i desenvolupar habilitats, revisar el propi estil de vida, de consum o de participació ciutadana.

—Què s'ofereix als alumnes?

—Hi ha tres qüestions que, en les converses amb els estudiants, aquests valoren de manera especial. La primera és la possibilitat de treballar en grups reduïts. Una part important de la formació es realitza en seminaris o grups de supervisió, amb un nivell elevat d'acompanyament tutorial. Això, a més d'afavorir l'aprenentatge, acosta els alumnes a algunes de les estratègies pròpies dels professionals de l'acció social. La segona és l'aposta del professorat per metodologies amb un elevat protagonisme de l'alumnat, ja sigui per l'ús del campus virtual o per la manera de fer les classes o d'avaluar. Però, des del meu punt de vista, allò que genera més satisfacció en els alumnes és l'excel·lent clima de relació que s'estableix entre tots els membres de la comunitat acadèmica. Un ingredient imprescindible del procés formatiu que contribueix, de manera intencionada, a la seva qualitat.

—Hi ha novetats en aquest nou curs 2008-2009?

—Sí, en destaco tres: la posada en marxa d'un nou programa universitari per a gent gran, l'inici de l'última promoció de les actuals titulacions de Treball Social i Educació Social i la tasca de consolidació i ampliació de la nostra oferta de màsters oficials. El Programa Universitari de Gent Gran, que ja es va realitzar de manera experimental al llarg del curs passat, és un projecte que alimentem amb una cura especial. Suposa obrir les nostres aules a l'experiència i les ganes d'aprendre de la gent gran. L'última promoció de les diplomatures ens compromet doblement, amb l'excel·lència de la formació dels qui aniran tancant el pla d'estudis actual i amb el rigor en el desenvolupament del nou, que començarem el curs

Paco López va néixer a Valladolid fa 45 anys. És llicenciat en Psicologia per la Universitat de Salamanca i doctor en Psicologia per la Universitat de Valladolid. Al llarg de tota la seva vida professional ha estat vinculat a associacions juvenils i d'esplai. Fa un any que va ser nomenat director de les Escoles Universitàries de Treball Social i Educació Social Pere Tarrés (EUTSES) de la Universitat Ramon Llull. Parlem amb ell sobre aquest centre de formació universitària.

«Volem contribuir a la construcció d'un món més just»

2009-2010. Aquest serà, també, un curs per avançar en la consolidació dels tres nous màsters oficials que vam posar en marxa el curs passat. Estem treballant en un quart màster oficial que especialitzi els estudiants en l'acció social i educativa amb infants i adolescents i que serà l'hereu d'un dels primers màsters propis que vam posar en marxa. També recollirà la tradició de la Fundació Pere Tarrés en el treball amb infants i adolescents i l'aportació del nostre grup de recerca en infància i família.

—Quina és la diferència essencial entre la diplomatura de Treball Social i la d'Educació Social?

—M'agradaria ressaltar que allò que ens dona sentit com a centre universitari i ens enriqueix no és la diferència, sinó la proximitat entre les dues professions. Totes dues comparteixen molts escenaris i objectius en la seva intervenció, ja que centren els seus esforços en aconseguir que les persones, especialment aquelles que viuen situacions de desavantatge o exclusió social per circumstàncies personals o familiars, o per l'injust repartiment dels recursos, millorin la seva qualitat de vida. Aquesta complementarietat en la pràctica professional també es reflecteix a la formació. Les dues carreres precisen d'un sòlid coneixement en disciplines que ajuden a entendre l'ésser humà i les seves relacions (psicologia, sociologia, antropologia...). El Treball Social potencia la formació específica per a la comprensió dels mecanismes que generen cohesió social i dels marcs legals que els regulen (dret, política social...), i l'Educació Social potencia la formació específica per a la intervenció en el processos de canvi i creixement de les persones (pedagogia, dinàmica de grups...). A la pràctica, però, aquesta proximitat fa que molts dels nostres alumnes optin per realitzar les dues carreres.

—Quina és la tipologia de l'alumnat?

—En general, gent jove, amb una intensa vocació d'ajuda a les persones o de compromís social, que opten per formar-se amb nosaltres per raons diverses. Alguns tenen experiències prèvies de voluntariat en entitats polítiques o socials, una part important vinculades a entitats d'Església, i ens escullen específicament pel nostre projecte universitari. En altres casos, són estudiants que arriben amb la

intenció de realitzar un primer curs i després continuar la carrera en una universitat pública. La majoria, però, es queden i completen amb nosaltres els seus estudis. També tenim una quantitat significativa de persones que arriben després d'una trajectòria vital o professional més llarga, ja sigui per necessitats de formació contínua o perquè veuen en la formació en acció social una resposta vàlida a la seva necessitat de comprensió de l'ésser humà i del món.

—Ha augmentat darrerament l'interès per la formació en temes d'acció social?

—Sí. Aquest món globalitzat ens permet visualitzar nítidament les enormes diferències entre els éssers humans, el patiment de molts pobles i les nefastes conseqüències de la lògica del mercat. Però també ens està permetent de comparar els esforços del molta gent, arreu del món, que cerca alternatives i que s'organitza per difondre-les. Més enllà de postures simplistes, aquest món complex necessita persones formades que no es resignin davant de la presumpta inevitabilitat de moltes de les notícies amargues que

sentim cada dia. D'altra banda, les professions vinculades al'anomenada «tercera pota de l'estat del benestar» van evolucionant i obtenint el reconeixement polític i ciutadà que els correspon. Tot i que encara queda camí per fer, s'estén la consciència que, juntament amb excel·lents professionals de la salut i de l'ensenyament, necessitem excel·lents professionals de l'acció social.

—Aquests estudis tenen lligams estrets amb el món cristià?

—En el llenguatge i en les conviccions de molts professionals de l'acció social trobem, sovint, referències als valors evangèlics. També en alguns dels nous conceptes que ens parlen d'allò que ajuda les persones a afrontar les dificultats de la vida o que orienten en la recerca de la salut o la felicitat apareix la dimensió espiritual o la necessitat de cultivar referents que

omplin de sentir la vida. La pau, la justícia, l'opció pels més vulnerables o el cultiu de la interioritat no són patrimoni dels cristians, però és innegable que el món de l'acció social està profundament arrelat a la història de congregacions religioses o de comunitats cristianes que han fet opcions explícites per acompanyar de prop els més pobres, per denunciar els riscos d'un sistema social generador d'exclusió o per ajudar a créixer infants i joves amb capacitat d'evitar aquests riscos. Aquestes mateixes arrels cristianes són les que ara ens ajuden a apropar-nos a persones amb maneres diverses de sentir i viure la seva fe. I també ens comprometen, amb ells, en el desenvolupament d'un teixit social acollidor i respectuós amb els drets i deures de tothom.

—La Fundació Pere Tarrés ha finalitzat el procés de catalogació de la biblioteca de temes socials i educatius, que li va traspassar l'Institut Catòlic d'Estudis Socials de Barcelona. Què ha significat l'aportació d'aquest important fons documental?

—Quan la Fundació Pere Tarrés va recollir la rica herència de l'ICESB, va centrar els seus esforços inicials en donar continuïtat als estudis de treball social i en consolidar un nou equip humà juntament amb les persones que ja treballaven en l'Escola Universitària d'Educació Social. La catalogació de tot el fons documental de l'ICESB suposa, d'una banda, poder posar a disposició d'estudiants, professorat i investigadors una part imprescindible de la història de l'acció social del nostre país. També té, d'altra banda, una dimensió simbòlica. Aquest curs s'acompleixen 75 anys dels nostres estudis de Treball Social (comptant des dels seus inicis a l'ICESB) i 15 dels estudis d'Educació Social. Aquest curs també ens preparam per fer un salt qualitatiu amb les noves titulacions que començaran el 2009. Podem dir que ho fem amb els deures fets. Això ens anima i també ens compromet a continuar treballant.

Miquel Àngel Codina

Presentació d'un còmic i un DVD sobre sant Fructuós

TARRAGONA.— Acaba d'aparèixer un vídeo i un DVD sota el títol *La Passió de sant Fructuós*, editats conjuntament entre l'Arquebisbat de Tarragona i l'Editorial Claret, la presentació dels quals es va fer el dimecres 17 de setembre a Tarragona. Els textos són

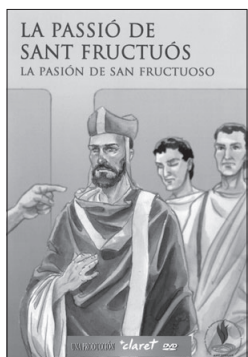
obra de la germana Teresa Llach, carmelita vedruna, i estan inspirats en l'obra teatral *La Passió de sant Fructuós*, d'Andreu Muñoz. Les il·lustracions del volum i els dibuixos animats del DVD són originals de Miquel Berzosa.

Aquests materials, editats en castellà i català, són de gran interès didàctic, tant a les escoles com a la catequesi. Així ho va corroborar, en el moment de la presentació dels materials, l'arquebisbe de Tarragona, Mons. Jaume Pujol, el qual va destacar la rigorositat dels materials, «útils per a tothom, nascuts sota l'impuls de l'Any Jubilar».

Per la seva banda, la germana Teresa Llach va assenyalar que la durada del DVD és de quinze minuts i que l'edat dels destinataris «abraça des dels 8 fins als 108 anys» per donar a entendre que, a més de la història i del martiri de sant Fructuós, la dimensió cultural del treball «suscita l'interès de tothom». També va destacar el seu valor didàctic a l'aula escolar, en matèries com ciències socials o història, ja que «ofereix una visió fidedigna de la cultura romana, que convida al debat i a la reflexió».

Tant del llibre com del DVD s'han editat un miler d'exemplars, respectivament, i es vénen al preu de 22 euros el vídeo i 15 euros el còmic. Es poden adquirir a l'Oficina del Pelegrí, ubicada al Seminari de Tarragona, per bé que en breu seran distribuïts a les llibreries de la ciutat.

L'objectiu principal d'aquests materials és donar a conèixer a les famílies com la Passió de sant Fructuós i dels seus diaques Auguri i Eulogi posa davant dels nostres ulls el coratge d'aquests testimonis que, per fe en Jesucrist, no van dubtar

Caràtula del DVD.

Mons. Jaume Pujol va presidir l'acte.

a deixar-se prendre la vida de forma violenta. Tot això passava a Tarragona, en el context de la persecució de l'Imperi romà contra els cristians, fa 1.750 anys.

D'altra banda, aprofitant aquest acte de presentació, Andreu Muñoz va anunciar que l'artista reusenc Ramon Farran està fent una escultura per al culte a sant Fructuós, que «sorprenentment té una gran semblança amb la figura del sant que apareix dibuixat al llibre i en l'animació del DVD». La imatge que s'està creant de sant fructuós mesurarà 70 cm d'alçada i, a hores d'ara, una parròquia cubana, on es venera el màrtir

tarragoní, ja ha encarregat una de les primeres còpies.

Joan Boronat

Concert d'orgue al Miracle

EL MIRACLE.— L'organista tarragoní Jordi Vergés Riart va oferir un concert d'orgue al santuari del Miracle, dins del XXVIII Cicle de Concerts d'Orgues de Catalunya. Un centenar de persones van gaudir d'una selecció de temes escrits en els segles XVI, XVII i XVIII, aprofitant les possibilitats sonores de l'orgue original d'Antoni Bordons construït els anys 1593-1594 i restaurat recentment per Gerhard Grenzing.

Jordi Vergés va estudiar la carrera de piano al Conservatori de Tarragona. Més tard, va cursar estudis d'orgue al Conservatori Municipal de Barcelona. En el curs 1993-1994 va ampliar els seus estudis a Amsterdam. Actualment, és organista titular de la catedral de Tarragona, professor d'orgue del Conservatori Professional de Tarragona i director artístic del Cicle Internacional d'Orgue de Tarragona. (R.E.)

La bona notícia...

Un cineasta a la recerca del sentit de la vida

El president del Consell Pontifici per a les Comunicacions Socials, Mons. Claudi Maria Celli, va presidir dos actes, un a Venècia i l'altre a Roma, de reconeixement al jove cineasta argentí Daniel Burman pel seu testimoni personal de recerca sobre el significat espiritual de la vida. El 2 de setembre, l'artista va rebre el Premi Robert Bresson, que atorga cada any la revista *// Cinematografo*; el 5 del mateix mes, l'arquebisbe Celli va ser present en una recepció organitzada a Roma per l'ambaixada argentina davant de la Santa Seu.

El Premi Robert Bresson es lliura al «director de cinema que hagi donat un testimoni significatiu en la recerca del significat de la nostra vida». En aquest sentit, Daniel Burman s'ha convertit en un dels cineastes més prometedors de la nova onada del cinema argentí. En el Festival de Berlín del 2004 va obtenir el gran premi amb la pel·lícula: *El braç partit*.

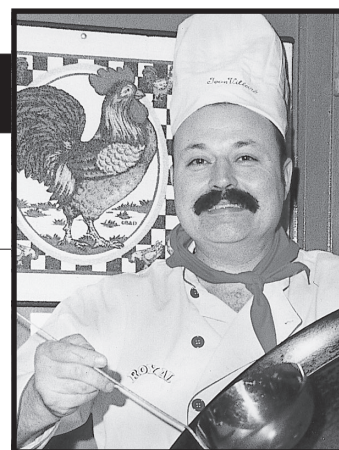
A Roma, Mons. Celli va manifestar que, en les seves pel·lícules, Burman és «un home que busca sempre la pròpia identitat en un món cada vegada més complex i difícil, on no sempre es dona un espai als valors, als sentiments, als grans moviments del cor humà».

Daniel Burman, en unes declaracions a la premsa, va reconèixer que per a ell el guardó ha estat una agradable sorpresa perquè és un reconeixement fet pel prelat que representa el Papa: «És una alegria, atès que les motivacions són les mateixes que em duen cada vegada que em poso darrere de la càmera: transmetre valors i donar una mirada als personatges i a la qüestió de l'home.»

Francesc Gamissans

LES RECEPTES DE

JOAN VILLARÓ

Tot ben posat

La gran càmera frigorífica del restaurant estava ben plena. El meu ajudant era l'encarregat que tot estigués ben visible.

«David, seràs un gran cuiner molt responsable, ja veig que mantens els enciams fora de les bosses de plàstic per tal que respirin millor; els plàtans, a la part anterior perquè el fred no els enfosqueixi; la carn d'avui, darrere de la que tenim per fer servir abans», li vaig dir.

Després d'haver tingut aquesta petita xerrada amb el David, la veu de la senyora Palacios es va sentir darrere meu. Era una clienta habitual i multimilionària. Portava un sobre a la mà amb una quantitat de diners per repartir entre els treballadors. Ens va tocar una bona propina perquè era molt generosa.

ESCOLA DE CUINA JOAN VILLARÓ

c/ Emili Botey, 5, local 2 - 08400 Granollers

Tots els interessats a adquirir el seu llibre *Aprèn amb mi* truqueu al tel. 938 793 402 • www.joanvillaro.e.telefonica.net

Publicat un llibre sobre la persecució dels cristians a l'Orient Mitjà

■ L'autor és el periodista italià Rodolfo Casadei

RÍMINI.— Un llibre sobre la persecució dels cristians a l'Iraq i Turquia ha estat publicat recentment a Itàlia. El volum es titula *Il sangue dell'agnello. Reportage fra i cristiani perseguitati in Medio Oriente* (La

sang de l'anyell. Reportatge sobre els cristians perseguïts a l'Orient Mitjà) i és obra del periodista italià Rodolfo Casadei. Està prologat pel convers exmusulmà Magdi Cristiano Allam.

A l'libre es recull, entre altres documents, l'última entrevista a l'arquebisbe caldeu de Mossul, Mons. Faraj Rahho, abans del segrestament que li va costar la vida. També hi ha testimonis de cristians iraquians que fugen al Kurdistan per escapar dels segrestaments i dels assassinats, la matança de protestants a Turquia i l'assassinat de Hrant Dink, periodista turc armeni.

En la introducció del llibre, Magdi Cristiano Allam afirma que l'autor, Rodolfo Casadei, «és un testimoni apassionat. Ha anat personalment a veure i sentir les dificultats dels cristians que pateixen tota mena de vexacions a Turquia, Jordània, Síria, el Líban i, sobretot, a l'Iraq, la terra més martiritzada pel terrorisme islàmic, que ha trobat en els cristians la minoria a la qual sotmetre amb la força arbitrària de l'islam».

Cristiano Allam manifesta la seva preocupació perquè «si un occidental es con-

verteix a l'islam, ningú no pensaria mai a renyar-lo i encara menys a amenaçar-lo. En canvi, si un musulmà resident a Occident es converteix al cristianisme es desencadena la guerra contra ell». Una guerra «per les condemnes a mort per apostasia per part dels musulmans—explica—, però també per les crítiques dels no musulmans, que creuen que aquesta conversió pretén ser una provocació i la condemnen per por de les conseqüències que es podrien girar contra ells».

Èxode cristià

En una entrevista, Rodolfo Casadei recorda que, abans de l'última guerra de l'Iraq, els cristians eren 800.000, mentre que ara la mitat són pròfugs a l'estranger o refugiats al nord del país. Segons ell, hi ha un veritable «paradigma de la persecució», que comença amb cartes amenaçadores, o, fins i tot, cintes de vídeo i CD

amb amenaces, on es diu als cristians que si no paguen la taxa de submissió, o es converteixen, o abandonen el país, raptaran membres de la família, i que si insisteixen en la seva postura seran assassinats.

En una segona etapa de la persecució, als qui resisteixen se'ls destrueix l'activitat econòmica. N'hi ha molts que són segrestats i per ells demanen rescats que poden arribar als 50.000 dòlars; altres veuen el seu negoci destruït. En els casos de resistència a ultrança, es mata un membre de la família. Casadei explica que ha trobat famílies on el pare havia estat assassinat o una filla violada i assassinada a casa seva, agredides de nit per fonamentalistes vestits de policies.

Un altre element de persecució es produeix per les conversions forçades i per l'intent d'imposar l'ús del vel en públic a les dones cristianes. Amenaces en aquest sentit es practiquen a Bassora, Bagdad i Mossul. Casadei explica també atacs a les esglésies: «He pogut recollir diferents testimonis de casos de profanació deliberada del Santíssim. Gent armada que entra a l'església durant la missa i que, davant dels fidels, tira a terra l'Eucaristia com a signe de menyspreu».

Els atacs als cristians es justifiquen dient que són aliats dels angloamericans, i aquest, segon Casadei, «és el gran pretext amb el qual es persegueix, mentre que, en realitat, la totalitat dels cristians iraquians no ha tingut res a veure amb la invasió». «És evident, en qualsevol cas, que la presència de tropes nord-americanes és el pretext que els yihadistes fan servir per fer "neteja" de cristians a l'Iraq», subratlla el periodista.

Entrevista amb Mons. Rahho

Rodolfo Casadei explica al llibre la seva trobada amb l'arquebisbe de Mossul, Mons. Faraj Rahho, que va tenir lloc cin-

Portada del llibre.

quanta dies abans del segrestament, el 29 de febrer passat. «Vaig ser l'últim periodista estranger—recorda Casadei—a qui va concedir una entrevista. Ell em va explicar com funciona l'esquema de la persecució i el pretext que s'utilitza.»

Mons. Rahho estava malalt del cor, i va morir després de dues setmanes sense atencions ni medicaments. Quan el van segrestar, van assassinar tres cristians que l'acompanyaven. En aquesta tràgica situació, Casadei afirma que l'únic element d'esperança «és el govern regional kurd, un govern musulmà moderat que respecta extremadament les minories religioses».

La segona part del llibre parla sobre Turquia. Casadei explica que Turquia es presenta com un país laic, la Constitució permet la llibertat de religió, però respecte als fets, hi ha una persecució de les minories religioses, que no tenen els mateixos drets. L'autor afirma que el seu llibre «neix de l'escàndol del silenci enfront de la persecució dels cristians i de l'admiració cap al testimoni heroic d'aquests màrtirs». (Zenit)

Amanida tèbia al perfum de codony i fruits secs

INGREDIENTS:

enciam, tomàquet, anxoves, olives, codony, pernil dolç, farina i ou

Per a l'amaniment: 12 cullerades d'oli d'oliva, 4 cullerades de vinagre de Mòdena, 1 cullerada de mostassa, 2 cullerades de pebrot del piquillo, 1 cullerada de ceba

PREPARACIÓ:

A sobre d'uns plats ben bonics, poseu-hi quatre o cinc tipus d'enciam. Voregeu-lo amb rodandes de tomàquet i, a sobre de cadascuna, un filet d'anxova embolicat amb una oliva farcida. Talleu una mica de codony a daus petits i poseu-los per sobre de l'enciam, juntament amb unes tires de pernil dolç que abans haureu arrebossat amb farina i ou.

Per a l'amaniment: poseu en un bol 12 cullerades d'oli d'oliva, 4 cullerades de vinagre de Mòdena, 1 cullerada de mostassa i 2 cullerades de pebrot del piquillo trinxat i, per últim, una cullerada de ceba ben picadeta.

Si teniu algun dubte d'aquesta recepta Joan Villaró us atindrà al tel. 938 793 402.

FILATÈLIA

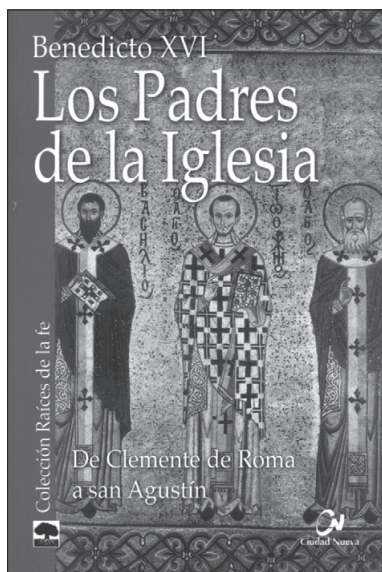
per Enric Graupera

Francesco Guicciardini, historiador

L'any 1983, Itàlia va commemorar el 500 aniversari del naixement del polític i historiador italià Francesco Guicciardini amb aquest segell de format vertical. El seu valor facial és de 450 lires. Francesco Guicciardini (1483-1540) va néixer a Florència i va estudiar a les universitats de Ferrara i de Pàdua. El 1506 ja era professor de Dret a Florència. Sis anys més tard va ser enviat com a ambaixador de Florència a la cort espanyola. El 1515 va entrar al servei del papa Lleó X i va ser nomenat governador dels Estats Pontificis de Reggio (1516) i Mòdena (1517). El papa Climent VII el va nomenar tinent general de l'exèrcit del Papat el 1526. Guicciardini va governar Bolonya des del 1531 fins al 1534, data en què va passar al servei de la família dels Mèdicis. Va passar els seus últims anys escrivint *Història d'Itàlia* (publicat després de la seva mort), que va constituir un dels llibres més importants de caràcter històric del segle XVI.

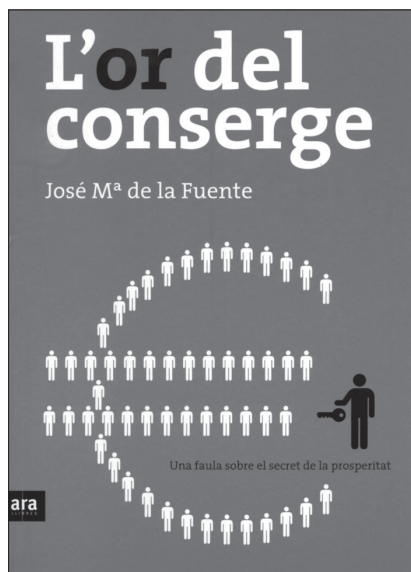
Llibres

Catequesis papals

Entre el febrer del 2007 i el març del 2008, Benet XVI va desenvolupar una nova sèrie de catequesis en les audiències generals del dimecres. Aquestes catequesis, que es recullen en aquest volum, abracen les dues primeres èpoques de la Patrística: la primera, que comença amb Climent de Roma i acaba amb el Concili de Nicea (any 325), i la segona —l'Edat d'Or de la Patrística—, que s'estén durant tot el segle IV i arriba fins a l'any 430, amb la mort de sant Agustí. (C.C.)

Benet XVI, *Los Padres de la Iglesia. De Clemente de Roma a san Agustín*. Editorial Ciudad Nueva, Col·lecció Raíces de la Fe, Madrid 2008, 262 pàg.

Consells savis

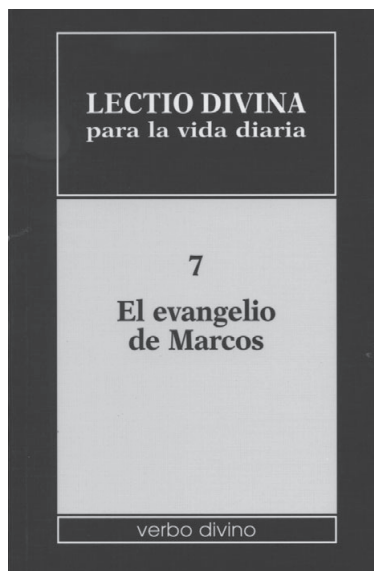
Aquest llibre és una faula sublim que ens ensenya com trobar la prosperitat econòmica i convertir-nos en un autèntic rei Mides a la feina. Una companyia d'assegurances ha entrat en crisi. Quan es mor el conserge, Pròsper, un home rude i ignorant, a qui li agrada donar consells, n'ocupa el lloc. Tot i que és objecte de burles en un primer moment, el nou conserge es crea la fama de donar «consells d'or» a tots els treballadors. Aconseguirà Pròsper regenerar l'empresa? (C.C.)

José María de la Fuente, *L'or del conserge*. Ara Llibres, Badalona 2008, 148 pàg.

L'evangelí del catecumen

La col·lecció Lectio Divina per a la Vida Diària pretén suggerir un itinerari de *lectio* a partir dels textos més llegits i resats per la comunitat cristiana i per la tradició viva de l'Església. Aquest volum està dedicat a l'evangelí de Marc, considerat com «l'evangelí del catecumen». L'evangelista sotmet contínuament a confrontació el lector —el deixeble— amb Jesús, per tal de mostrar que tot té un sentit i que la vida rere les passes del Messies adquireix tota la seva bellesa. (C.C.)

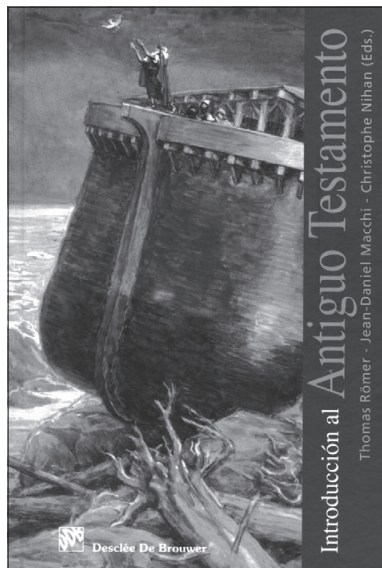
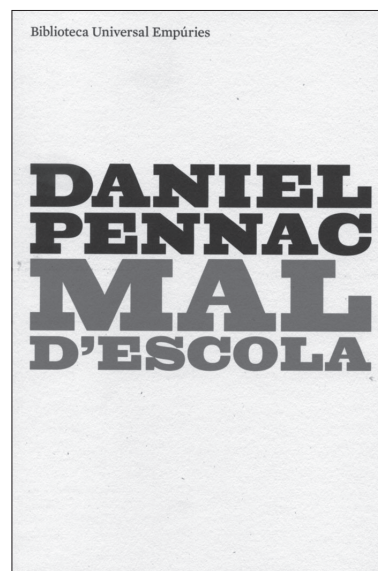
AA.DD., *El evangelio de Marcos*. Editorial Verbo Divino, Col·lecció Lectio Divina para la Vida Diaria, Estella 2008, 527 pàg.

Història d'una metamorfosi

Aquesta obra aborda la qüestió de l'escola i de l'educació des d'un punt de vista insòlit: el dels mals alumnes. Daniel Pennac, prestigiós escriptor francès i un pèssim estudiant a la seva època, barreja records autobiogràfics i reflexions sobre la pedagogia i les disfuncions de la institució escolar, sobre el dolor de ser un mal estudiant i la set d'aprenentatge. Es tracta de la història d'una metamorfosi: de com un mal alumne arriba a ser professor i un escriptor reconegut. (C.C.)

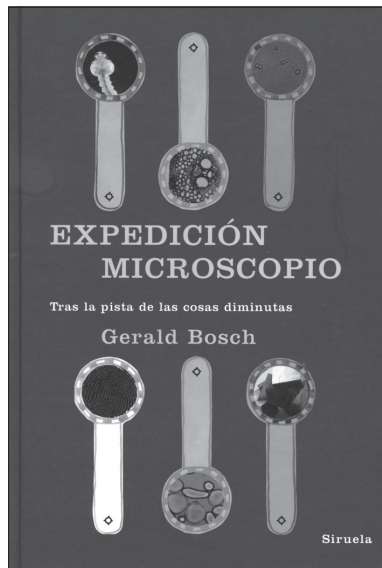
Daniel Pennac, *Mal d'escola*. Editorial Empúries, Col·lecció Biblioteca Universal, Barcelona 2008, 263 pàg.

Manual bíblic

Aquesta obra, extraordinàriament informativa i didàctica, està concebuda com un manual que examina cadascun dels llibres de l'Antic Testament seguint aquests quatre apartats: estructura i contingut; origen i formació; temes i qüestions clau, i indicacions bibliogràfiques. És una introducció històrica i científica als textos fundadors de la civilització judeocristiana. El seu objectiu és comprendre cada llibre no únicament en la seva coherència interna, sinó també en el context en què va ser redactat. (C.C.)

AA.DD., *Introducción al Antiguo Testamento*. Editorial Desclée De Brouwer, Col·lecció Biblioteca Manual Desclée, Bilbao 2008, 716 pàg.

Secrets del microcosmos

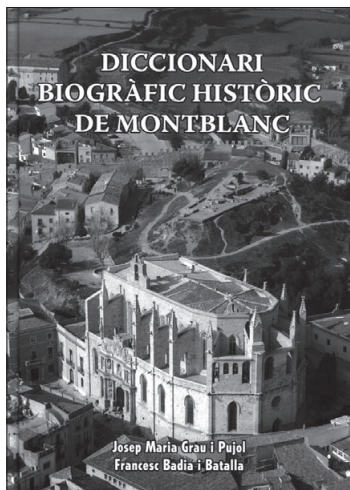
Expedición microscopio ens porta al desconegut món de la biologia i de les coses diminutes. Aprenem com és el tumult de la vida en una gota d'aigua o què s'oculta rere la secció transversal de la tija d'una flor. Pas a pas, el científic Gerald Bosch ens introdueix en els secrets del microcosmos i ens explica com funcionen els microscopis, les lupes i altres instruments òptics. A continuació, comença un viatge fascinant a la recerca de «tresors» diminuts. (C.C.)

Gerald Bosch, *Expedición microscopio. Tras la pista de las cosas diminutas*. Ediciones Siruela, Col·lecció Las Tres Edades, Madrid 2008, 177 pàg.

Personatges montblanquins

Aquest primer diccionari recull les biografies de personatges destacats de Montblanc o vinculats per una raó o altra amb la vila ducal: reis, nobles, pintors, escultors, arquitectes, músics, polítics, juristes, eclesiàstics, religiosos i religioses, militars, metges... El període cronològic abraça fins als nascuts el 31 de desembre del 1920. Com diuen els autors, és «una eina de treball per als investigadors i un mitjà de recuperació de la memòria» d'aquests personatges. (Ramon Ribera)

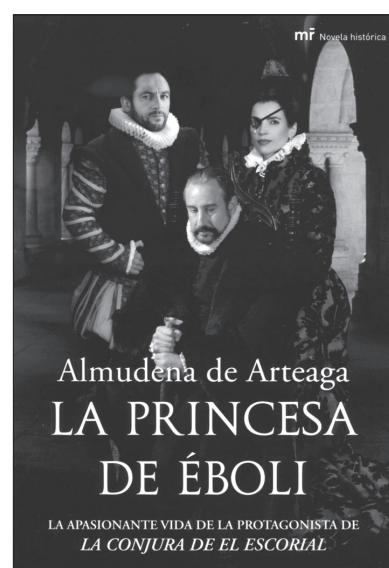
Josep M. Grau i Francesc Badia, *Diccionario biográfico histórico de Montblanc*. Fundació Martí l'Humà, Col·lecció Tot Conca, Montblanc 2008, 271 pàg.

Una dona excepcional

Aquesta novel·la esplèndida recrea les memòries d'una dona excepcional: Ana de Mendoza, princesa d'Èboli, que per la seva bellesa i intel·ligència va provocar l'atracció i el rebuig a parts iguals dels homes més importants del seu temps. Implicada en una trama política i sentimental, al costat de Felip II i del seu astut secretari, Antonio Pérez, la princesa d'Èboli va lluitar pels seus drets amb una força i decisió inusuals en una dona de l'Espanya del segle XVI. (C.C.)

Almudena de Arteaga, *La princesa de Éboli*. Ediciones Martínez Roca, Madrid 2008, 186 pàg.

La crítica literària d'aquesta setmana

Cristóbal Sàrrias

Pels carrers de París

Voltar per una gran ciutat pot ser ben distret: sempre hi ha coses noves, persones diverses, retrobaments inesperats. Novetats inesperades interminables o, el que pot ser aclaparador, successives coses, persones, retrobaments sempre iguals. Tot consisteix a saber reviuire el passat, o acceptar amb estoïcisme —o fantasia— el present. Voler-ho reflectir després en unes pàgines, és un desafiament, si es vol interessar el lector i no ser titllat de monòton esclau de rutines.

Patrick Modiano és un cronista excel·lent del que és quotidià. Un avisat observador de tot el que passa al seu voltant, i interessat en el que és intrascendent. El seu llenguatge hàbil i transparent aconsegueix descobrir el que potser no podria descobrir un escriptor superficial o un narrador precipitat. Sap trobar els punts de referència, i guarda a la recambra l'element sorpresa, per desvetllar el que forma part de la carcassa del que explica.

En el café de la juventud perdida n'és tot un exemple. Perquè, com qui no fa res, ens situa al París de la seva joventut, de la joventut allunyada, i ens passeja amb

Patrick MODIANO
En el café de la juventud perdida
Anagrama, Barcelona 2008, 131 pàg.

nostàlgia pels carrers de l'entranyable barri llatí, on es va relacionar amb tanta gent com ell, que es començava a obrir pas en la vida, amb la il·lusió de qui descobreix cada dia alguna cosa nova, o entra en contacte amb gent indefinible, des del *clochard* greixós que filosofa sobre la realitat, fins a la *middinette* que somia amb un futur de color de rosa.

Modiano es mou a gust entre els que van formar part de les seves primeres passes en la vida. I agraeix molt tot el que aprèn en el rebombori d'homes i dones que viuen de la il·lusió, el lleure, la peresa i els castells a l'aire, i intenta descobrir-hi en cadascun la part de misteri de la vida que els pertany, i que, d'alguna manera, li comuniquen. Aprèn d'ells i també els ensenya, perquè s'estableix una comuni-

cació estranya entre els éssers que viuen en la frontera del desarrelament i de la inexperiència.

En el café de la juventud perdida troba una càtedra d'iniciació a la vida. Ens porta de la mà als drames i les il·lusions dels que, com ell, es troben de sobte amb realitats que no esperaven, i descobreix la llegenda oculta de tantes aventures que amb prou feines podia sospitar.

Un llibre petit que val per tota una guia de París, amb el pressentiment de la viva i real, i de la inesperada i inimaginable... Perquè a París es dona tot a un mateix temps. Escrit, a més, amb l'afecte i l'emoció de qui se sap protagonista de tot el que passa, perquè no n'ha pogut escapar. Més encara, en el fons no s'ha volgut desentendre dels esdeveniments, i s'ha

sabut implicar en les vides alienes, i en els fets amb els quals ha conviscut, sentint la responsabilitat del coprotagonisme, que a París, sembla que es dona sempre. Aquesta és l'habilitat de Modiano, la que li ha valgut en tantes obres seves els millors premis.

La sardana i la dansa

Federació Sardanista de Catalunya
web: <http://fed.sardanista.com>

Mollet premia David Esterri

Cada any, els actes de la festa major de Mollet del Vallès inclouen un concert de sardanes amb l'estrena de l'obra guanyadora del concurs musical que, des de fa 15 anys, convoca l'Ajuntament d'aquesta població, conjuntament amb l'entitat Tradicions i Costums de Mollet.

Enguany, el 17 d'agost, es va donar a conèixer la sardana *Aurembiaix*, original de David Esterri Carrasquer, conegut en els àmbits musicals del pop-rock com *Lo pardal roquer*. El mateix autor ha obtingut un dels dos accèssits d'aquest

certamen musical sardanista, amb la peça titulada *Camins i rierols*. L'altre accèssit s'ha atorgat a Carles Raya Civit per la sardana titulada *Ballada singular*. Aquestes dues sardanes s'estrenaran en el concert nadalenc organitzat per Tradicions i Costums, el proper 25 de desembre.

El primer premi del certamen té una dotació de 700 euros; i els dos accèssits són de 350 euros cada un.

David Esterri va ser contrabaixista de la Cobla Jovenívola de Lleida i ha escrit algunes sardanes. *Lo pardal roquer* també és conegut en els àmbits musicals per ser un dels quatre músics del grup Belda i el conjunt Badabadoc, i ha enregistrat tres compact disc amb les seves cançons, que basculen entre el *rockabilly* més genuí i la mística *freakie* més desfermada. El text biogràfic de la pàgina web d'aquest músic d'Alpicat diu que *Lo pardal roquer* és la creu d'en David Esterri, pagès frustrat que es dedica a la música per no haver de doblegar el llom. De la seva producció sardanista, podem esmentar les sardanes *Aimada Naima*, *Petita Quelidònia* o *Per a tu, Núria*. Segons informació publicada a *Sardanejant* pel diari *Segre*, David Esterri també és coautor —juntament amb el pianista lleidatà Antoni Tolmos— de la sardana *A la Jovenívola de Lleida*. (C.C.)

VOLEU DONAR SENTIT A LA VOSTRA VIDA?

Us hi ajudaria
una trobada
amb Déu.

EXERCICIS ESPIRITUALS

Dirigits per un sacerdot de la Unió Sacerdotal Lumen Dei. Inspirats en sant Ignasi, en règim d'internat i silenci.

18 - 19 D'OCTUBRE
(Entrant el dia 17 a la nit)

Tel. 933 013 194

c/ Xuclà, 19 - 08001 Barcelona
Recessos externs els 2ns diumenges de cada mes

**Catalunya
Cristiana**
Una xarxa per a
l'evangelització

**Subscriuiu-vos-hi ara
només per 105,99€ l'any**

**Desitjo subscriure'm al
setmanari CATALUNYA CRISTIANA
durant un any (52 números)**

Edició en català ☐ Edició en castellà ☐

Nom Cognoms

Adreça Població

D.P. Tel. N.I.F.

FORMA DE PAGAMENT

☐ Amb un únic pagament de 105,99€
per any ☐ Amb dos pagaments semestral
de 53€

☐ Domiciliació bancària
(Ompliu l'ordre de domiciliació) ☐ Xec nominatiu que adjunto

Senyors,
Els prego que, a partir d'ara, i fins a nou avís, carreguin al meu compte els rebuts que els
presentarà FUNDACIÓ CATALUNYA CRISTIANA per la meua subscripció a "CATALUNYA CRISTIANA".

Titular Data

Entitat Oficina DC Compte

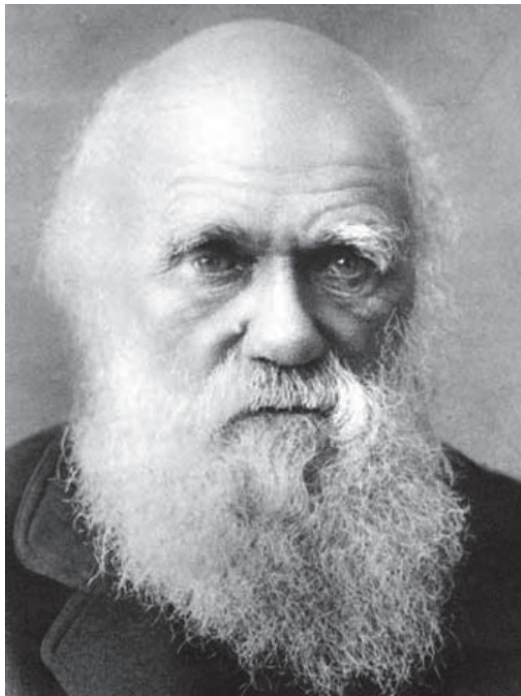
Signatura del titular del compte

Envieu aquesta butlleta a nom de:
CATALUNYA CRISTIANA
(Departament de Subscripcions).
Comtes de Bell-lloc, 67-69, 08014 Barcelona
Tel. 934 092 810 - Fax 934 092 820

Evolució i disseny intel·ligent

Més d'una vegada m'han preguntat què és això del «disseny (o disegni) intel·ligent» (o *Intelligent design*, ID) que exposen alguns catòlics americans respecte l'evolució. Sembla que s'ensenya en molts llocs dels Estats Units com a explicació cristiana de l'evolució. Tenen raó? Crec que els lectors d'aquesta plana agrairan que expliqui, ni que sigui breument, què s'hi pot dir. L'expressió pot semblar que respongui exactament al que l'Església ensenya sobre l'evolució dels éssers vius, perquè és cert que els documents del Magisteri diuen que tot el que ha anat succeint en el món des del moment primer de la creació (Big Bang) ha estat per un disseny de Déu, i que això és doctrina catòlica. Per exemple, al n. 310 del *Catecisme* oficial s'hi diu: «Aquesta condició d'esdevenir comporta en el disseny de Déu l'aparició d'uns éssers i la desaparició d'uns altres...» i en el n. 315 es parla també del «disseny benivolent» de Déu. Però de vegades el nom no fa la cosa i l'ID americana significa una altra cosa: que Déu ha intervingut successivament fora de l'ordre natural per orientar els passos de l'evolució.

El professor de Bolonya Fiorenzo Facchini ha publicat recentment dos articles al diari del Vaticà, *L'Osservatore Romano*, sobre la falsa contraposició entre ciència i fe en el tema de l'evolució, fent

Darwin.

enaltir a la dignitat de fill. I pel que fa als mecanismes (o causes segones) que ho han fet toca a la ciència escatir-los, no a la fe.

notar que res del que ens diu la ciència es troba en oposició amb la fe cristiana, tenint en compte que quan diem ciència volem dir només el que afirma sobre l'evolució dels vivents (que ja és més que una hipòtesi en boca de Joan Pau II) i que ja no és ciència la ideologia materialista que s'afegeix de vegades a l'explicació evolucionista. I ens diu que, com que ID nega que els gran passos de l'evolució s'hagin fet tot naturalment i posa intervencions positives de Déu, accions al marge de la natura, per explicar el que ha passat, «no representa una explicació científica dels processos evolutius», és a dir, fa de Déu un tapaforats, en llenguatge nostre. I «té el risc greu d'implicar en un judici negatiu la idea d'un disseny de Déu creador, que fa part de la doctrina de l'Església, però no es pot barrejar amb la d'un Déu que intervé per corregir la natura i orientar-ne el curs».

Què hem de considerar, doncs, com a cert i correcte nosaltres, catòlics? Que és perfectament compaginable amb la fe que Déu va deixar que la naturalesa fes el seu curs, perquè així ho havia «programat» des del principi, en l'evolució fins arribar a la criatura racional que Ell ha volgut

Per Francesc Nicolau, professor de la Facultat Eclesiàstica de Filosofia de Catalunya

Actualitats científiques

Cosmologies actuals i fe cristiana

L'article que exposà per primera vegada aquesta nova cosmologia va publicar-se a Anglaterra el 1948, el mateix any en què a Nord-amèrica apareixia a *Physical Review* la «teoria alfabètica» d'Alpher, Bethe i Gamow. Volia ressuscitar la idea d'Einstein de l'estabilitat del cosmos malgrat el fet constatat observacionalment de la recessió de les galàxies, com un intent per resoldre les dificultats que presentava una explosió inicial, segons les dades que es tenien en aquell moment.

Per obtenir una cosmologia més senzilla

Els autors eren dos austríacs, nascuts a Viena el 1919 i 1920 respectivament, de noms Hermann Bondi i Thomas Gold, que havien estudiat a Cambridge, i a Anglaterra mateix publicaren la seva idea. Bondi acabà nacionalitzant-se anglès. Posaven com a base de l'article el principi cosmològic enunciat per Edward Arthur Milne el 1936 al llibre *Relativity, Gravitation and Estructure of Universe*, que afirma simplement: «L'univers és uniforme en tot l'espai», bo i afegint-hi «i en el temps», fent-ne així el que anomenaren principi cosmològic perfecte. Poc després Fred Hoyle (1915-2001), entusiasta partidari de la mateixa teoria, publicava també un altre article insistent en l'exposició d'aquesta idea.

Segons aquest principi cosmològic perfecte, que simplifica molt, deien, la cosmologia, el cosmos ha de mantenir-se fonamentalment idèntic a ell mateix en l'espai i en el temps, cosa que vol dir que no tan sols ara els cúmuls de galàxies fan conjunts semblants o globalment iguals per tot l'espai, sinó que també són com els que existien ara fa mils de milions d'anys; és a dir, l'univers es manté globalment igual també al llarg del temps, sempre

28 La cosmologia de l'estat estacionari

amb la mateixa densitat de matèria (contràriament al que afirma la teoria del Big Bang, que sosté que la densitat còsmica minva, perquè no augmenta la matèria i es fa més gran el volum que ocupa). Ara bé, l'expansió és fet d'observació i no es pot negar, com es pot fer, doncs, que la densitat no variï? Caldrà admetre que es va creant contínuament nova matèria; en el «buit quàntic» sempre sorgeixen noves partícules virtuals que poden passar a reals i així es manté la densitat del conjunt. Els càlculs diuen que n'hi ha prou amb la creació d'un mil·lígram de matèria per metre cúbic cada bilió d'anys, que és com dir aparèixer un àtom per any a cada milió de metres cúbics. És aparentment molt poca cosa: un volum com la nostra Terra només hauria produït cinc grams de nova matèria en cinc milions d'anys. Però per petita que sigui aquesta quantitat resulta que en la immensitat del cosmos conegut, donant per vàlid el radi probable que ja va calcular Einstein, cada segon es crearien 10^{32} tones de matèria, és a dir, uns cinquanta mil astres com el nostre Sol. Per això d'aquesta «teoria de l'estat estacionari» o de *the steady state*, com l'anomenaren els autors, també se'n diu «teoria de la creació contínua».

No cal dir que no es pot comprovar amb l'observació aquest augment constant de matèria. Només seria un argument a favor seu si es veiés que les aglomeracions de galàxies llunyanes, de mils de milions d'anys llum de distància, tinguessin les mateixes característiques que les pròximes, perquè això expressaria que l'univers és semblant a ell mateix en el

temps pel fet que aquelles llunyanes les contemplem com eren ara fa milions d'anys. Però, com veurem, precisament el que s'observa és el contrari.

Fred Hoyle hi afegeix nous detalls

No es pot negar que aquest astrònom és dels que ha passat a la història. Si no hagués estat ell un fervent defensor de l'*Steady State*, l'article de Bondi i Gold probablement hauria tingut poca ressonància. Va néixer a Bingley (Yorkshire) el 24 de juny de 1915. Va estudiar a Cambridge i hi féu de professor de matemàtiques a partir del 1945. El 1956 se'n anà a Amèrica per treballar als observatoris de Mount Wilson i Palomar. Fet Plumian professor per Cambridge el 1958, es posà a ensenyar astronomia. Del 1966 al 1972 va dirigir l'Institut d'Astronomia Teòrica, que ell havia ajudat a fundar. El 1972 rebia el títol de Sir.

Va ser el més entusiasta propagandista de la teoria de l'*Steady State*, de tal manera que de vegades se cita com si ell tot sol n'hagués estat l'autor. El 1950 va iniciar una sèrie de conferències radiofòniques que divulgaren la teoria entre el gran públic. En elles rebutjava la teoria del començament explosiu de Lemaître i Gamow, designant-la, despectivament, per primera vegada amb el nom de Big Bang (=Gran esclafit), expressió que tingué èxit per la semblança amb Big Ben, nom popular de la gran campana, de tretze tones, del rellotge de la façana del Parlament de Westminster a Londres, instal·lada per Benjamin Hall el 1856.

Com dèiem al capítol anterior, publicà el mateix any 1950 *The Nature of Universe*, en el qual exposa que l'univers no ha tingut començament ni tindrà fi. Sempre ha estat igual en conjunt, obert i infinit, amb nova matèria que hi va apareixent i no hi ha hagut cap explosió inicial. «Tota aglomeració de galàxies, tota estrella, cada àtom han tingut principi, però no ha estat així per a l'univers mateix. Ell és més que les seves parts, per inesperda, enigmàtica i difícil que sigui aquesta conclusió.»

Hoyle no creu en un Déu personal. Potser per això li repugna la idea d'una creació. Però, per lògica, cau en una espècie de panteisme. El 1983 publica *The intelligent Universe*, en el qual exposa que el cosmos té una intel·ligència perquè l'ordre que s'hi veu ho demostra. L'evolució que ha portat a l'existència del sistema solar i de la vida a la Terra fa palesa aquesta intel·ligència còsmica. En aquest llibre rebutja la idea de l'evolució biològica darwiniana. Hi afirma que els mecanismes evolutius proposats pels neodarwinistes són insuficients. Per això cal admetre una intel·ligència directora, i que la vida no pot haver-se originat de matèria inorgànica; si hi ha vida a la Terra és que el cosmos està ple de gèrmens de vida (Panspèrmia) i els cometes o meteorits ens l'han portada.

Però aviat sorgiren arguments contra la creació contínua de Hoyle. Ho veurem als pròxims capítols. Per això ell acabà modificant la teoria proposant-ne una de «quasiestacionària», en col·laboració amb Jayant V. Narlikar que admetia petites explosions o *little bangs*. No cal que ara ens hi entrem.

Fred Hoyle va morir el 20 d'agost de 2001 a Bornemouth (Dorset), sense admetre encara la teoria del Big Bang, amb tot i les moltes aportacions que s'hi havien fet a favor en arribar a aquesta data.

Novetats cinematogràfiques

Qualificacions: * Dolenta ** Regular *** Bona **** Molt bona

El juego del matrimonio **

Director: Ira Sachs.

Guionistes: Oren Moverman i Ira Sachs.

Intèrprets: Patricia Clarkson, Pierce Brosnan, Chris Cooper, Rachel McAdams, Erin Boyes.

Gènere cinematogràfic: comèdia dramàtica.

Estats Units-Canadà, color, 2007. 90 minuts. / Públic: adults.

La pel·lícula es basa en la novel·la *Five roundabouts to heaven*, escrita per John Bingham el 1953 i en la qual es relata l'intent d'un marit d'assassinar la seva dona perquè s'ha enamorat d'una jove i no sap com posar fi al seu matrimoni. La història la narra un amic seu que, en conèixer la jove, deixarà de ser observador de la història per esdevenir-ne protagonista.

La pel·lícula dóna una visió superficial i hipòcrita del matrimoni, on se succeeixen contínues contradiccions: «No vull que pateixi i per això la mato» o «en la salut i en la malaltia, però l'enganyo». És evident que les paraules no acompanyen les obres. Es mostra la infidelitat en estat pur, tant de parella com d'amistat.

Això no obstant, el director aconsegueix ambientar d'una manera molt encertada la Nord-amèrica de finals dels anys quaranta i destaquen les bones interpretacions dels actors principals. Una pel·lícula que relisca en el tractament del matrimoni amb un guió fluïdet.

• Humor: 1; acció: 0; violència: 0; sexe: 0; llenguatge: col·loquial. (Qualificacions de 0 a 3).

Pasajeros **

Director: Rodrigo García.

Guionista: Ronnie Christensen.

Intèrprets: Anne Hathaway, Patrick Wilson, David Morse, William B. Davies, Dianne Wiest.

Gènere cinematogràfic: drama-thriller.

Estats Units, color, 2008. 100 minuts. / Públic: joves.

Un avió s'estaveïa i només sobreviuen set persones. Claire, una jove psicòloga, haurà d'ajudar els supervivents a superar el trauma. Però, a poc a poc, aquests comencen a desaparèixer misteriosament. Claire intentarà descobrir què va passar realment durant el vol.

El guionista ha confessat que la por de la seva paternitat imminent va ser el que va inspirar-li aquesta història: el terror d'acceptar una nova realitat. El cert és que Christensen no aconsegueix enfil·lar un argument coherent i versemblant, a cavall entre diversos gèneres.

El director de *Nueve vidas* i *Cosas que diría con sólo mirarla* manté el to malenconiós en la realització i en la fotografia, però no millora la versemblança d'un guió que comença bé i acaba en terra de ningú, el mateix que els seus personatges. D'altra banda, i donats els esdeveniments recents, es tracta d'una pel·lícula que pot remoure els sentiments de pèrdua sense tampoc oferir una resposta realment convincent.

• Humor: 0; acció: 1; violència: 0; sexe: 1; llenguatge: col·loquial.

Estrena en DVD

Speed Racer ***

Directors: Andy i Larry Wachowski.

Intèrprets: Susan Sarandon, John Goodman, Emile Hirsch, Christina Ricci, Matthew Fox.

Gènere cinematogràfic: aventures.

Estats Units, color, 2008. 135 minuts. / Públic: joves.

Des de petit, Speed Racer sent fascinació per les curses de cotxes, que coneix bé gràcies al seu germà Rex, un dels millors pilots del moment. Convertit en el digne successor del seu germà, Speed entrarà en el difícil i competitiu món de les curses obtenint victòries, però topará amb els interessos d'un magnat del motor sense escrúpols.

Adaptació amb actors reals de la sèrie d'animació japonesa d'estètica manga *Mach go go*, coneguda a Espanya com a *Meteoro* i estrenada el 1967. La pel·lícula es va filmar en uns estudis de Berlín sobre fons verd per crear un món propi d'aire futurista, colors cridaners i algun detall retro dels anys cinquanta. Aquesta tècnica, emprada en films com *King Kong*, dificulta la feina dels actors, ja que al llarg del rodatge s'han d'imaginar el decorat i els objectes que els acompanyen.

Visualment és molt atractiva, amb espectaculars curses de cotxes i impressionants salts que fan esclatar color i energia al seu pas. La història és senzilla, però elogia la unitat familiar i crítica l'èxit a qualsevol preu. Encisarà tota la família, especialment els més joves.

• Humor: 2; acció: 3; violència: 1/2; sexe: 0; llenguatge: col·loquial.

• Extras DVD: idiomes i subtítols: anglès, castellà; diversos documents: *Descubre los increíbles coches y espectaculares pistas de carreras*, etc.

El món de la televisió

► **Password**

De dilluns a divendres - 19.00 h - Cuatro

Password és sinònim de «paraula clau» perquè en aquest concurs, primerament, es juga amb les paraules i els seus significats. Dues parelles protagonistes, formades per un concursant anònim i un «famos», s'enfronten en aquest duel basat en la compenetració i l'habilitat mental de les parelles. Només un dels membres de la parella concursant coneix el *password* i ha d'aconseguir que el seu company l'esbrini tan aviat com sigui possible. Per això, estarà limitat a emprar certes paraules, pistes o claus.

La periodista Luján Argüelles és l'encarregada de conduir aquest concurs.

Rapidesa mental. Aquest concurs de les tardes de Cuatro ofereix un entreteniment basat més en la mecànica del programa que en els seus continguts. Sens dubte, la rapidesa mental i l'enginy dels concursants posen a prova els nervis de l'espectador que, sense voler-ho, juga a l'uníson des del seu sofà i comprova que, de vegades, la televisió també sap entretenir amb productes simples.

► **Fifty fifty**

De dilluns a divendres - 20.00 h - Cuatro

Silvia Jato presenta aquest concurs en què, cada tarda, una parella posa a prova els seus coneixements de cultura general. Mitjançant una mecànica un xic complexa, els participants han de superar diferents etapes per optar a un premi final que pot arribar a ser de 25.000 euros.

Hi falta ritme i tensió. De vegades, un bon bagatge cultural no és l'única cosa necessària per guanyar un concurs. En aquest cas, la cultura va unida a la compenetració de la parella i al seu coneixement mutu, cosa que fa que *Fifty fifty* sigui un espai original. Això no obstant, les rondes de preguntes s'eternitzen, les respostes es deixen per al final i es trenca el ritme amb massa freqüència. Aquest cúmul d'inconvenients fa que l'espectador perdi l'interès i busqui en la competència (*Pasapalabra*, a Telecinco) el que no troba en aquest concurs. Si bé continua sent una opció per passar l'estona.

RÀDIO

GRAELLA DE PROGRAMES

De dilluns a divendres

06.50-08.00 *Santoral, El tren de les set, Sant Rosari, Evangeli, Laudes des de Montserrat*
 08.00-09.30 *El Primer Cafè*
 09.30-17.50 *Radiofórmula*
 14.55-15.00 *Espurna d'Alba*
 15.30-15.35 *Evangeli*
 15.00 i 21.00 *Comentari general*
 22.00-23.00 *Finestra oberta*

Dilluns

19.00-20.00 *Vida sana*
 20.00-21.00 *Radiofórmula*
 21.00-22.00 *Coneixes Jesús?*
 23.00-00.00 *Planeta Blau*
 00.00-01.00 *Completes-Radiofórmula*
 01.00-02.00 *Ressons*
 02.00-02.30 *Espurna d'Alba, Dietaris, Evangeli*
 02.30-06.50 *Música instrumental-Radiofórmula*

Dimarts

17.30-18.00 *Somriures*
 18.00-20.00 *Parlem d'empresa*
 20.00-21.00 *Radiofórmula*
 21.00-22.00 *Buscant la llum*
 23.00-00.00 *Paraules d'amor*
 00.00-01.00 *Completes-Radiofórmula*
 01.00-02.00 *Ressons*
 02.00-02.30 *Espurna d'Alba, Dietaris, Evangeli*
 02.30-06.50 *Música instrumental-Radiofórmula*

Dimecres

18.00-19.00 *Amb els ulls de Maria*
 19.00-20.00 *De cap i de nou*
 20.00-21.00 *A peu de carrer*

21.00-22.00 *Temps d'escolta*
 23.00-00.00 *Radiofórmula*
 00.00-01.00 *Completes-Radiofórmula*
 01.00-02.00 *Ressons*
 02.00-02.30 *Espurna d'Alba, Dietaris, Evangeli*
 02.30-06.50 *Música instrumental-Radiofórmula*

Dijous

19.00-20.00 *La veu de l'empresari*
 20.00-22.00 *Radiofórmula*
 23.00-00.00 *Projectes*
 00.00-01.00 *Completes-Radiofórmula*
 01.00-02.00 *Ressons*
 02.00-02.30 *Espurna d'Alba, Dietaris, Evangeli*
 02.30-06.50 *Música instrumental-Radiofórmula*

Divendres

18.00-19.00 *Amb els ulls de Maria*
 19.00-20.00 *Catalunya sense barreres*
 20.00-22.00 *Radiofórmula*
 23.00-00.00 *Amb llum pròpia*
 00.00-01.00 *Completes-Radiofórmula*
 01.00-02.00 *Ressons*
 02.00-02.30 *Espurna d'Alba, Dietaris, Evangeli*
 02.30-06.50 *Música instrumental-Radiofórmula*

Dissabte

06.50-08.00 *Santoral, El tren de les set, Sant Rosari, Evangeli, Laudes des de Montserrat*
 08.00-10.00 *Radiofórmula*
 10.00-11.00 *A tota costa, Aires hípics*
 11.00-12.30 *Trotamundos*
 15.00-15.05 *Cuina a Ràdio Estel*

16.00-16.05 *Llibres a l'abast*
 16.30-16.35 *Clip de teatre*
 18.00-22.00 *Grupo Horo*
 22.00-00.00 *Radiofórmula*
 00.00-01.00 *Pregària de Completes*
 01.00-02.00 *Ressons*
 02.00-02.30 *Espurna d'Alba, Dietaris, Evangeli*
 02.30-06.50 *Música instrumental-Radiofórmula*

Diumenge

06.50-08.00 *Santoral, El tren de les set, Sant Rosari, Evangeli, Laudes des de Montserrat*
 08.00-09.00 *Radiofórmula*
 09.00-10.00 *Tot sardana*
 10.00-11.00 *Radiofórmula*
 11.00-12.30 *Missa de Montserrat*
 12.30-14.30 *Rutes per Catalunya*
 15.00-15.05 *Cuina*
 16.00-16.05 *Llibres*
 16.30-16.35 *Crítica de teatre*
 18.00-18.30 *La taula de l'Evangeli*
 18.30-20.00 *Avui és el dia del Senyor amb la carta dominical (prèvia i Eucaristia des de la catedral de Barcelona)*
 20.00-20.30 *Església Viva*
 20.30-23.00 *Melodies de fe*
 23.00-23.45 *La cantata*
 23.45-00.00 *Moments a mitjanit*
 00.00-00.30 *Pregària de Completes*
 00.30-01.00 *Jazz*
 01.00-02.00 *Ressons*
 02.00-02.30 *Espurna d'Alba, Dietaris, Evangeli*
 02.30-06.50 *Música instrumental-Radiofórmula*

Desconnexions de Ràdio Estel

De dilluns a divendres:

09.00 *Informatiu matí + el temps + agenda*
 10.30 *Agenda*
 12.00 *Butlletí informatiu*
 14.00 *Informatiu migdia + el temps + agenda*
 16.00 i 18.00 *Butlletí informatiu*
 18.30 *Agenda*
 20.00 *Informatiu vespre + el temps + agenda*
 20.30 *Música Principat (Dl., Dm., Dc.)*
La Taula de l'Evangeli (Dj.)
Església d'Urgell (Dv.)

Dissabte

08.00 *Agenda*
 14.00 *Agenda*
 16.00 *Agenda*
 17.30 *Agenda*

Diumenge

08.00 *Agenda*
 14.00 *Agenda*
 16.00 *Agenda*
 17.30 *Agenda*

RÀDIO BARCELONA (OM 666)

Diumenge - De 22.00 a 23.00h, *Objectiu, l'home*
 Programa de valors humans: fets, el cas de la setmana; un espai per a la solidaritat; entrevista; suggeriments per viure millor la vida i la «Carta Dominicana» de l'arquebisbe de Barcelona, Lluís Martínez Sistach. (Edita i presenta: J.M. Alimbau.)

TELEVISIÓ

La 2

Diumenge 12

08.45 *Islam hoy*
 Programa de la comunitat islàmica.
 Director: Mohamed Chakor.
 09.00 *Buenas noticias TV*
 Programa de la comunitat evangèlica.
 Director: José Pablo Sánchez Núñez.
 09.15 *Shalom*
 Programa de la comunitat jueva.
 Director: Benito Garzón.
 10.00 *Últimas preguntas*
 Programa religiós catòlic per a gent que té dubtes.
 Directora: M. Ángeles Fernández.
 10.25 *Testimonio*
 Reportatges el denominador comú dels quals és ser el relat de vides «viscudes en cristià» explicades en primera persona.
 Director: Isidro Catela.
 10.30 *Santa Missa*
 Amb la participació d'una coral convidada.
 Director i celebrant habitual: Mn. Manuel Valls i Serra.
 Coordinador: Ignasi Miranda.
 11.20 *Els camins de la calma*
 Programa documental que proposa itineraris per llocs de Catalunya amb les esglésies com a eix central.
 Director: Ferran González.
 11.30 *Pueblo de Dios*
 «Cáritas, en el corazón de Asturias.»
 La Direcció General de Serveis Socials d'Astúries calcula que el 15% dels asturians viu per sota del llindar de la pobresa. Són 120.000 persones les que sobreviuen amb menys de 400 euros al mes.
 Director: Julián del Olmo.

Diumenge 12

10.30 Signes dels Temps

Magazín sobre temes d'Església que inclou diferents seccions com ara reportatges, entrevistes, comentaris de llibres, comentari de l'Evangeli, secció de cinema, etc.

Director: Francesc Rosaura.

Cada divendres

20.00 Creure avui

Programa de notícies, reportatges culturals i entrevistes des del vessant religiós. Cada setmana ofereix també l'agenda d'activitats de l'arxiprestat de Mataró i l'espai *Temps de reflexió*.

El programa es repeteix el dissabte a les 12.30 h.

Canal Català Televisió Tarragona

Als quatre vents

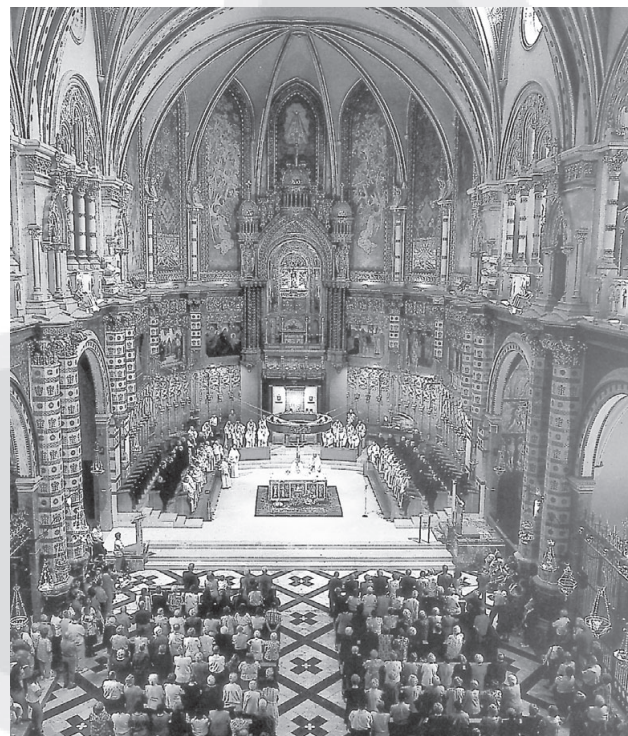
Espai escrit i dirigit per Mons. Jaume Pujol que s'emet cada diumenge a les 10.00, 12.00 i 14.00 hores.

El programa també s'emet pel Canal Reus TV a les 8.30 i es repeteix cada quatre hores.

Camí de Vida, magazín setmanal que produeix la Delegació diocesana de Mitjans de Comunicació Social de la diòcesi de Girona, presentat per Jordi Callejón i Maria del Mar Ribé. S'emet per: Televisió de Girona, diumenges i dilluns, a les 9.30 h; Televisió de l'Escala, diumenges, a les 12.30 h; Televisió de Tossa de Mar, diumenges, a les 21.00 h; Canal Nord Televisió, diumenges, a les 11.50 h; Televisió Costa Brava, diumenges, a les 24.00 h; Canal Català la Selva, diumenges, a les 8.30 h; Canal Català Girona Pla, dissabtes i diumenges, a les 8.00 h.

us ofereix en
directe des de la
basílica de
la Mare de Déu
de Montserrat

de dilluns a diumenge,
a les 7.30 h,
la pregària de Laudes

Cada diumenge,
a les 11.00 h,
la Missa conventual

■ Barcelona 106.6
 ■ Tarragona 100.6
 ■ Catalunya Central 93.7
 ■ Girona 103.4

■ Tortosa 90.1
 ■ Garraf 96.8
 ■ Vic 91.3

■ Lleida 91.5
 ■ Cerdanya 104.4
 ■ La Seu d'Urgell 105.0
 ■ Andorra 107.5

www.radioestel.com

OCTUBRE ÉS EL MES CONSAGRAT A LA MARE DE DÉU DEL ROSER

Internet

- **SANT FRANCESC DE SALES.**— El llibre *Introducción a la vida devota*, de sant Francesc de Sales, ha estat publicat per la Biblioteca Electrónica Cristiana en format digital, per a la seva distribució pública i gratuïta: www.multimedios.org.

Altres bisbats

- **XIII PEREGRINACIÓ DE JOVES A GUADALUPE.**— Del 24 al 26 d'octubre tindrà lloc una nova edició d'aquesta peregrinació diocesana amb el lema «... de perseguidor a apòstol de Xto». Més informació: tel. 957 488 257 i 628 574 947, web: www.delejuventudcordoba.es.
- **CURS DE DRET CANÒNIC.**— El 5 i 6 de novembre se celebrarà a la Universitat de Navarra el XXV curs d'Actualització en Dret Canònic, centrat en el tema de la legislació i reformes en el Dret de l'Església. Més informació: tel. 948 425 600.

Barcelona

- **SANT JERONÍ DE LA MURTRA.**— El 9 d'octubre, a les 21.00, concert de la coral Joventut Tianenca (cançons

populars i tradicionals catalanes sota la direcció d'Elionor Canas). Més informació: tel. 933 951 911, web: www.lamurtra.cat.

- **«CAFÈ ENTORN DE LA BÍBLIA».**— A la parròquia de Sant Eugeni I Papa (c/ Londres, 25 - Barcelona), els segons dissabtes de cada mes, a les 18.30. Coordina: Javier Velasco, biblista. Inici: 11 d'octubre.

- **PARRÒQUIA DEL PILAR.**— L' 11 d'octubre, missa a les 20.00 amb gospel i el pregó; el 12, missa en castellà a les 9.00; a les 10.00, cantada coral Estel i Orfeó Català; a les 11.30, missa baturra concelebrada i presidida pel bisbe emèrit Joan Godayol; cant del grup Amigos de Aragón; ball de jotes i cant de l'himne; a les 13.00, missa i concurs de dibuix juvenil; titelles; a les 18.00, missa; a les 19.30, Rosari i acte marià; a les 20.00, missa. C/ Casanova, 175 - Barcelona, tel. 934 309 588.

- **FESTA DE LA MARE DE DÉU DEL PILAR.**— El 12 d'octubre, a les 10.00, tindrà lloc a la basílica de Santa Maria del Mar de Barcelona una solemne celebració eucarística en honor de la Santíssima Mare de Déu del Pilar. Hi participaran com a concelebrants en l'eucaristia sacerdots aragonesos residents a Barcelona i sacerdots devots de la Mare de Déu. Els cants litúrgics seran interpretats pels cors de les cases aragoneses de Barcelona, acompanyats de les seves rondallas. Abans de l'ofe-

tori es farà l'ofrena de flors a la Mare de Déu.

S. I. CATEDRAL BASÍLICA BARCELONA

- **CATEDRAL.**— A partir del diumenge 12 d'octubre, l'animació dels cants de la missa que retransmet, a les 19.00, Ràdio Estel i Ràdio Principat, dins del programa *Avui és el dia del Senyor*, correrà a càrrec de membres de la coral Francesc Valls.

- **AMICS DELS ÀNGELS.**— El 13 d'octubre, a les 20.00, conferència de Jaume Aymar, historiador d'art, sobre *Barcelona, ciutat dels àngels*, al Seminari Conciliar de Barcelona (c/ Diputació, 231 - Barcelona).

- **CAIXAFORUM.**— El 13 d'octubre, a les 17.00, tarda de música sobre *Puccini, pintor d'ambients*, amb Jaume Radigales; el 14, a les 19.30, conferència *Miguel de Cervantes i Ramon Llull. El viatge místic i l'itinerari irònic del cavaller*, a càrrec de José Enrique Ruiz (catedràtic d'Història Medieval, UAB) i Enric Sòria (poeta i professor, Facultat de Comunicació Blanquerna); el 15, a les 19.30, conferència i concert *Història de la rumba i les seves migracions*; del 17 d'octubre a l'1 de març es pot veure l'exposició «Zones de risc»; el 19 d'octubre, a les 12.00, programació familiar amb Teatrino dei Piedi *Sonata a 4 peus*; a les 19.30, concert de Black Voices (música negra d'arreu del món). Av. Marquès de Comillas, 6-8 - Barcelona, tel. 934 953 945, web: www.laCaixa.es/ObraSocial.

- **FUNDACIÓ BALMESIANA.**— El 14 d'octubre, a les 19.30, acte inaugural del curs 2008-2009 presidit per l'arquebisbe de Barcelona, el cardenal Lluís Martínez Sistach i el P. Pere Suñer i Puig, s.j., president-director de la Fundació (1982-2008). Prendrà possessió com a nou president-director el P. Josep M. Benítez, s.j., que dissertarà sobre

Passat i futur de Balmesiana; el 20 comença un curs de Teologia espiritual a càrrec del P. Pere Suñer, els dilluns, de 19.00 a 20.00. C/ Duran i Bas, 9 - Barcelona, tel. 933 026 840, web: www.balmesiana.org.

- **AULA EIXAMPLE.**— L'IDEC-Universitat Pompeu Fabra i la Fundació Joan Maragall coorganitzen un cicle de conferències sobre *El somriure: la cara acollidora del món*. La propera conferència serà el 15 d'octubre, a les 19.00, amb Jaume Casals (catedràtic de Filosofia de la UPF), que parlarà sobre *El riure i el somriure en la filosofia*. Més informació: tel. 935 421 850, fax 935 421 808, a/e: info@idec.upf.edu, web: www.idec.upf.edu.

- **SANT PAU.**— Els dimecres, de 20.45 a 21.30, curs sobre *Cartes de sant Pau als Filipencs i a Filemon*, coordinat per Javier Velasco, biblista. La primera sessió serà el 15 d'octubre, a la parròquia de Santa Tecla (av. Madrid, 107 - Barcelona).

- **FESTA DE SANTA MARGARIDA MARIA D'ALACOQUE.**— El 16 d'octubre, a les 17.00, missa presidida pel cardenal Ricard M. Carles al monestir de la Visitació de Santa Maria (Saleses), passeig Vall d'Hebron, 256 - Barcelona.

- **CATEDRAL.**— El 16 d'octubre, de 19.30 a 20.00, el bisbe Pere Tena ofereix una introducció a la *lectio divina* de textos paulins amb el tema *Pau apòstol, no de part dels homes ni per designació d'un home, sinó per obra de Jesucrist i de Déu Pare (Gàlates 1,1)*. La legitimitat apostòlica de Pau. Serà al cor de la catedral de Barcelona. Obert a tothom.

- **CENTRE D'ESTUDIS PASTORALS.**— Tots els dijous, del 16 d'octubre al 28 de maig, de 10.00 a 11.15 i d'11.30 a 12.45, curs de formació permanent a la Facultat de Teologia dirigit per Joan Bada i Josep M. Domingo. Més informació: c/Rivadeneyra, 6, 3r - Barcelona, tel. 933 174 858, fax 933 025 109, a/e: cep@cepastorals.cat, web: www.cepastorals.cat.

- **MONESTIR DE SANT PERE DE LES PUEL·LES.**— El 17 d'octubre, a les 19.30, Joan Estruch farà una introducció a l'*Aproximació a diverses tradicions religioses*. C/ Anglès, 55 - Barcelona, tel. 932 038 915, a/e: st.perepuel.les@teleline.es, web: www.benedictinescat.com.

- **PASTORAL UNIVERSITÀRIA.**—

LA FUNDACIÓ BALMESIANA i els seus instituts

us conviden a assistir a l'acte inaugural del curs 2008-2009

presidit per

l'Emm. i Rvdm. Sr. Lluís Martínez Sistach

cardenal-arquebisbe metropolità de Barcelona

i
el Rev. P. Pere Suñer i Puig, s.i.

president-director de la Fundació (1982-2008).

Prendrà possessió com a nou president-director

el Rev. P. Josep M. Benítez i Riera, s.i.

que dissertarà sobre

Passat i futur de Balmesiana

Tindrà lloc al saló d'actes de la Fundació
el **dimarts 14 d'octubre de 2008, a les 19.30 h**

Fundació Balmesiana. Duran i Bas, 9 - Barcelona
www.balmesiana.org - secretaria@balmesiana.org
Tel. 933 026 840 - Fax 933 170 498

Alba residència d'àvies

Torre de 24 places només per a dones
a Sarrià-Sant Gervasi
a 10 minuts del centre de la ciutat
Estades curtes i llargues
Centre de dia, també els festius
Visiteu-nos sense compromís!
Tel. 932 039 740, Isabel
web: <http://www.albaresidencia.es>
a/e: info@albaresidencia.es

ENCONTRE MATRIMONIAL

«Dialogar és la base d'una bona relació»

Encontre Matrimonial us ofereix la possibilitat d'aprofundir en la comunicació de parella, en un CAP DE SETMANA, els proper 17 al 19 d'octubre.

Durant aquests dos dies aprendreu una nova tècnica de diàleg, que us permetrà descobrir els meravellosos valors humans que posseeix cadascú. També està adreçat a sacerdots, religiosos i religioses que vulguin aprofundir en la seva relació amb l'Església.

Truqueu al nostre telèfon d'informació: **932 188 876**

El **17 d'octubre**, a les 21.00, cinema de referència amb la pel·lícula *Decálogo*. C/ Villarroel, 81, baixos - Barcelona.

- **RENOVACIÓ CARISMÀTICA CÀTOLICA.**— El grup Àngels de Yahvé organitza el **18 d'octubre**, de 10.00 a 19.45, una trobada carismàtica dirigida per Mn. Alberto Jiménez amb el tema *¿Cómo aviviar los carismas en la comunidad?* Parròquia de Sant Narcís, c/ Antonio Machado, s/n - Barcelona, tel. 933 599 467 i 675 510 446.

- **GOA.**— Els Grups d'Oració i Amistat organitzen una jornada missionera, oberta a tothom, el **18 d'octubre**, a la casa d'exercicis de Sarrià. El tema serà *Com Pau, missioner per vocació* i comptarà amb la participació del P. César Ruiz, missioner combonià al Perú i l'Equador. La jornada començarà a les 10.15, amb el rés de laudes, meditació i pregària; a les 11.30, xerrada; a les 13.00, eucaristia; a les 14.00, dinar; a les 16.00, vivències amb diàleg i projecció d'un vídeo a càrrec de tres joves que han visitat la missió dels GOA a Sanand (Índia); a les 17.00, rés de vespres i cloenda. Més informació: tel. 932 181 005 i 606 229 630.

- **METODOLOGIA I ESPIRITUALITAT PER A ANIMADORS BÍBLICS IV.**— L'Escola d'Animació Bíblica comença el curs el **18 d'octubre**, de 10.00 a 13.30, que se centrarà en *Pau, apassionat per Cristi l'Evangelí*, aprofundint en I Tessalonicencs i Filipencs. Equip d'animació: Quique Fernández (tel. 649 906 908, a/e: quimil66@yahoo.es) i Justino Martínez (tel. 934 278 577 i 667 003 514, a/e: juspaz@combonianos.com, web: «Palabra en camino», www.combonianos.com).

- **PROFETA ISAÏES.**— Els dissabtes, de 18.00 a 20.00, Carlos Lobón, Rafael Tejada i Justino Martínez animen les trobades entorn del profeta Isaïes *Sabor a profecia II*. La primera sessió serà el **18 d'octubre**, al carrer Encarnació, 62-64 - Barcelona. Més informació: Gna. Sacramento, tel. 932 131 497, web: «Palabra en camino», www.combonianos.com.

- **PARRÒQUIA DE LA CONCEPCIÓ.**— A partir del 19 d'octubre, tots

els diumenges i festes, a les 19.00 ves-
pres cantades. C/ Aragó, 299 - Barce-
lona, www.concepciobcn.com.

- **FUNDACIÓ JOAN MARAGALL.**— El 21 i 28 de octubre, i 4, 11 i 18 de novembre, de 19.00 a 21.00, Alfons Garrigós imparteix el seminari *La identitat cultural d'Europa*. Més informació: c/ València, 244, 1r - Barcelona, tel. 934 880 888, a/e: fjm@fundaciojoanmaragall.org.

- **INSTITUT TEOLOGIA I HUMANISME.**— Els dies **27, 28, 29 i 30 d'octubre**, curs sobre *Los evangelios de la infancia: ¿relato, historia o teología?*, a càrrec del P. Gerardo Sánchez Mielgo, o.p., (doctor en Teologia, llicenciat en Sagrada Escripura). Més informació: c/ Bailèn, 10 - Barcelona, tel. 932 463 300, fax 932 656 926, a/e: scatalina.ar@dominicos.org.

- **CRISTIANISME I JUSTÍCIA.**— El **29 d'octubre; 5, 12, 19 i 26 de novembre, i 3 de desembre**, de 19.30 a 21.15, Xavier Cazeneuve dirigeix el seminari *Desitjos i pors a l'inici del segle XXI a través del cinema*; els dies **3 i 17 de novembre, i 1 de desembre**, de 19.30 a 21.15, Francesc Riera imparteix el seminari *Els evangelis de Marc, Mateu i Lluc, testimonis d'una Església plural*. Més informació: c/ Roger de Llúria, 13 - Barcelona, tel. 933 172 338, fax 933 171 094, a/e: info@fespinal.com, web: www.fespinal.com.

Girona

- **AUDITORI.**— El 17 d'octubre, a les 21.00, concert d'Ani DiFranco. Passeig de la Devesa, 35 - Girona, tel. 972 080 709, fax 972 211 540, a/e: info@auditorigirona.org, web: www.auditorigirona.org.

- **PRESA DE POSSESSIÓ.**— El 19 d'octubre, a les 17.00, missa a la catedral de Girona en el transcurs de la qual serà ordenat bisbe Mn. Francesc Pardo i prendrà possessió de la diòcesi.

Lleida

- **NOVA HUMANITAS.**—Del 31 d'octubre al 2 de novembre, a Lleida, sessions de formació humana sobre

Comprendre i evitar les dificultats en la relació, a càrrec de M. Ángeles de los Ríos. Més informació: tel. 629 218 018, a/e: ma.riosmora@novahumanitas.org.

Sant Feliu de Llobregat

- **AMICS DE L'ORGUE DE SITGES.**— El **19 d'octubre**, a les 18.00, concert d'orgue a càrrec d'Andreas Liebig (Noruega). Més informació: www.parroquiadesitges.com.

Tarragona

- **INSTITUT SUPERIOR DE CIÈNCIES RELIGIOSES SANT FRUCTUÓS.**— El **16 d'octubre**, acte d'inauguració del curs 2008-2009: a les 18.00, eucaristia a la capella del Seminari, presidida per l'arquebisbe Jaume Pujol; a les 19.00, lliçó inaugural del Dr. Salvador de Brocà (professor de Filosofia de la URV i de l'INSAF) sobre *El cristianisme i la sobirania*. C/ Sant Pau, 4 - Tarragona.

- **CONCERT.**— El 17 d'octubre, a les 21.00, concert de l'orquestra Camerata XXI, estrena del *Poema Simfònic* del Dr. Francesc Bonastre. Serà a la catedral de Tarragona.

Terrassa

- **XX JORNADA CATALANA DE PASTORAL DE LA SALUT.**— El

18 d'octubre, de 9.30 a 18.00, al Centre Borja de Sant Cugat del Vallès. Més informació: Mercè Guasch, tel. 616 945 856.

- **FEDERACIÓ DE CRISTIANS DE CATALUNYA. GRUP AVANT.**— El **18 d'octubre**, a les 17.30, a la sala capítular de la catedral de Terrassa, el Dr. Joan Martínez Porcell (degà de la Facultat Eclesiàstica de Filosofia de Catalunya) parlarà sobre *L'impacte de l'islam a casa nostra i les seves implicacions*.

Urgell

- **FESTA DEL PILAR.**— El 12 d'octubre, a les 12.00, presideix la festivitat el bisbe d'Urgell, Joan Enric Vives, a la catedral de Santa Maria de la Seu.

Vic

- **COVA DE SANT IGNASI.**— El 18 d'octubre, taller d'autoconeixement *El somni com a llibre i mestre*, a càrrec de Maria Generosa (psicòloga) i Carles Marcet, s.j. Més informació: tel. 938 720 422, a/e: covae@covamanresa.cat, web: www.covamanresa.cat.

Anuncis per paraules

COMPRA i VENDITA

COMPRO SEGELLS, monedes,
postals, cromos, i joguines antigues.
Tel. 933 578 394.

COMPRO rellotges de qualsevol tipus, ràdios, làmpades, mobles, segells, postals, monedes, llibres, joies i instruments musicals. Tel. 609 230 303.

COMPRO o gestiono tota mena de pintures, joies, llibres i objectes antics. Telèfons 933 474 089 i 616 668 734. Joan.

DIVERSOS

ADVOCADA especialista en nul·litats
matrimonials i separacions. 1a visita
gratuïta. Tel. 934 510 707.

FEINA

ES NECESSITA senyora per tenir cura de casa rectoral. Tel. 932 980 319.

PREGUEM PER LES INTENCIONS DEL PAPA

- Perquè el Sínode impulsi pastors, teòlegs i catequistes a transmetre la fe amb valentia
- Perquè les OMP estimulin els cristians a participar en la missió universal de l'Església

LLAR D'ANCIANS P. MIRALLES
per a grans **persones** grans

Molt agraïts per la vostra estimació i ajuda

Trafalgar, 39, 5è - 08010 Barcelona Tel. 932 681 867 - Fax 932 684 356
NIF: G-08862781 - *Els donatius desgraven un 20% del total de l'IRPF (Llei 30/94)*
www.residenciapmiralles.org e-mail: residenciapmiralles@telefonica.net

[illegible]

Entrevista inèdita al bisbe Joan Carrera

«Als anys seixanta èticament i moralment hi havia un gran vigor al país»

El bisbe Joan Carrera ens ha deixat als 78 anys després d'una intensa trajectòria al servei de l'Església i del país que tant va estimar. En el moment de tancar aquesta edició de «Catalunya Cristiana», ha arribat a les nostres mans —per gentilesa del Patronat de la Muntanya de Montserrat— una entrevista encara

inèdita en què el bisbe auxiliar de Barcelona i vicari general repassa alguns fets transcendents que va viure en primera persona. Les seves reflexions poden ser ara un consol per a tots els lectors de «Catalunya Cristiana» que al llarg de vint-i-cinc anys l'han seguit setmanalment a través de la secció «Ara mateix».

—El Concili Vaticà II va reforçar la situació catalana?

—Sí, perquè a Catalunya hi havia uns moviments preexistents abans de la guerra. El catolicisme català es diferencia de l'espanyol perquè vam acceptar la legalitat republicana cordialment i teníem figures com Vidal i Barraquer, Gomà... Hi havia moviments ben ancorats que acceptaven la república com un marc natural, però amb un sentit militant perquè a la república també hi havia molts elements anticatòlics.

El catolicisme català tenia aquesta empremta que va subsistir. El Vaticà II va crear una gran expectativa i un cert aire de retorn a la veritable tradició del país. Va entusiasmar, però justament per això també va crear frustracions, com es va veure en la demanda de «Volem bisbes catalans», així com en altres aspectes més fonamentals. El cert és que hi havia expectatives massa engrescades. Mirant ara amb serenitat el Concili, veiem com tampoc no hi havia raó per a tantes expectatives. Però de fet va ser així: hi havia expectatives fonamentades però n'hi havia d'altres de no fonamentades.

—Què va suposar la Pastoral Obrera?

—El catolicisme català anterior a la guerra era molt burgès i amb la immigració van aparèixer els barris de barraques. Tot això va crear unes situacions molts dures a les quals es va haver d'enfrontar el catolicisme català i que fins aleshores eren desconegudes. És quan van començar els moviments obrers, sobretot la JOC. Els dos elements de renovació, de connexió amb el Vaticà II, eren aquests: el cata-

lanisme i l'obrerisme. En el moment de la meua ordenació sacerdotal, li vaig demanar al bisbe Modrego que em destinés als barris obrers, i em va dir que sí. Als capellans joves ens feia il·lusió i per això ens van encarregar parròquies noves en barris obrers.

Molts rectors eren d'una altra generació i no connectaven amb nosaltres. Potser tenien sentiments catalanistes i democràtics però s'havien tancat a

partir de la guerra, certament traumatitzats. Tenien aquest trauma que els feia tornar frangibles i recular.

La presència als barris obrers exigia una pastoral diferent de la que es feia fins aleshores, amb moltes dificultats, fent molta feina social... Érem joves i una mica il·lusos. Els anys seixanta van ser molt bonics a Catalunya, tot i la repressió de la policia i els empresonaments. Èticament i moralment hi havia un gran vigor al país i per això després es va poder fer el canvi cap a la democràcia.

La nostra «tapadora» era la vicaria d'ambients obrers. Era el punt de reunió i de trobada. Als anys seixanta vam crear la «Comissió de Solidaritat» i ens reuníem al carrer Roger de Llúria de Barcelona cada setmana per parlar dels empresonats per la repressió, especialment del món obrer. Amb els diners que recollíem portàvem ajuda a les famílies, que al principi no se'n refiaven perquè no podien imaginar que els volguéssim ajudar. També vam crear un espai cristià per mobilitzar els cristians de cara al compromís, perquè un dia arribaria la democràcia i molts no tenien concretat què farien.

—Com afavoria l'Església el dret d'associació?

—Deixàvem les esglésies perquè la gent es reunís. S'hi reunien els obrers, venia la policia, envoltava l'església i negociàvem. Teníem una manera de fer segons la qual els de Comissions Obreres s'avenien a sortir pacíficament i els policies s'avenien a no detenir ningú. Aquest «pacte d'honor» es respectava.

Perfil biogràfic

Joan Carrera i Planas va néixer a Cornellà de Llobregat el 12 de maig del 1930. Va estudiar al Seminari Menor de la Conreria i, després, al Seminari Major de Barcelona. Va ser ordenat de prevere l'11 de juliol del 1954 al monestir de Montserrat. Va dur a terme una gran acció pastoral i social a totes les parròquies de caire obrer, on va estar destinat. Va participar en la defensa de la democràcia i de Catalunya durant els anys seixanta i setanta. Va intervenir en el naixement de Convergència Democràtica de Catalunya (1974) i formava part d'Unió Democràtica. El 24 de juliol del 1990 va ser nomenat vicari episcopal per a la zona pastoral de Badalona-Santa Coloma-Sant Adrià. El 16 de juliol del 1991, Joan Pau II el va nomenar bisbe auxiliar de Barcelona. Actualment era l'únic bisbe auxiliar en exercici de Barcelona. També era vicari general de l'arquebisbat de Barcelona. Era vicepresident del patronat de la Fundació Catalunya Cristiana i va col·laborar activament en la creació de Ràdio Estel.

Jaume Aymar i Ragolta

Director de «Catalunya Cristiana» i Ràdio Estel

«Mireu els lliris del camp...»

Considerate lilia agri («Fixeu-vos com creixen les flors del camp: no treballen ni filen, però us asseguro que ni Salomó, amb tota la seva magnificència, no anava vestit com cap d'elles», Mt 6,28-29). Heus aquí

el lema episcopal del bisbe Joan Carrera i Planas, un lema ple de confiança en la divina Providència. Podem dir que sota aquest lema ha viscut i ha mort. El 13 de juny del 1961, quan tenia 31 anys, el doctor Gregori Modrego el va cridar a ell i altres capellans per fer el repartiment de noves parròquies; a ell li va tocar la de Sant Antoni de Llefià, una barriada aleshores molt humil, amb barraques, amb una greu problemàtica social, on hi havia una capella del tot insuficient: l'havia de convertir en temple parroquial. Calia buscar els recursos. I se'n va sortir: no va parar fins que el 1963 es beneïa el temple ampliat i la nova rectoria. Però no es va limitar a edificar la casa de Déu, va promoure també una cooperativa d'habitatges, en va aixecar 149. El primer bloc es va beneir el 8 de desembre del 1967. Anys després, ja bisbe, va promoure la construcció d'un nou temple, el de Sant Francesc d'Assís, al barri de Bufalà, on vivia; un llarg procés que ha durat dotze anys. Amb quina emoció el dia 25 de juliol passat va ser present en la benedicció! A l'hora de beneir les campanes, el cardenal Lluís, amb un gest delicat, va demanar-li al bisbe Joan que ho fes ell mateix, que n'havia apadrinat una de dedicada a santa Clara. La Providència ha fet que el bisbe Carrera estigués de cos present el dia de Sant Francesc d'Assís, el pobrisó, en qui va trobar en vida un ajut i un exemple.

Mons. Carrera ha estat el gran promotor d'aquest setmanari i de l'emissora Ràdio Estel. També ha calgut molta fe en la Providència i sortejant dos mitjans. «Sóc possibilista —va dir-nos més d'una vegada—; crec en els instruments.» Ha estat puntual col·laborador de Catalunya Cristiana durant 25 anys amb la seva columna Ara mateix. Ens demanava la jubilació i ens resistíem a concedir-la-hi.

El lema de l'escut acompanya la imatge de la Moreneta, ornada amb un ram de flors (lliris i margarides), una estrella i una oreneta, pintats pel qui fou el seu amic, en Josep Maria Nuet Martí, que va dissenyar-li també el bàcul. El bisbe Joan ha estat un gran devot de Maria. Una vegada a Montserrat em va acompanyar a un lloc des del qual es veu que el riu Llobregat s'atansa fins al massís, per retirar-se'n tot d'una; em va agafar afectuosament pel braç i em va cantar commogut aquells versos de Verdader que enalteixen l'accident geogràfic: «Per besar-li els peus / Llobregat s'acosta, / i al veure'ls tan purs s'atura en sa vora; / besa el setial, / lo besa i se'n torna. / Moreneta en sou, / moreneta i rossa.»

Una altra vegada, tornant d'Estrasburg, d'una trobada de bisbes europeus i agents pastorals dedicats a la comunicació, em va convidar a atansar-me a la finestra de l'avió des d'on es veia un paisatge ubèrrim. «Mira —em va dir— és una festa per als ulls.» Crec que ell ara, des de dalt, des de la gran festa dels justos, ens mira, ens beneeix i ens estimula a seguir les petjades de Crist.